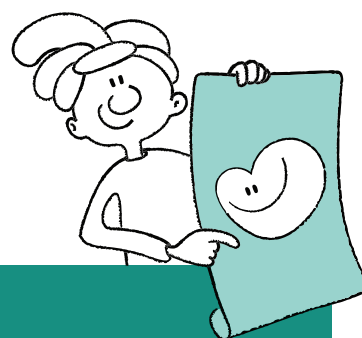

قبل مسابقه خوب گرم کن

پنجشنبه ۱۴۰۴/۰۳/۲۳

سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۴

گروه آزمایشی انسانی

پایه دوازدهم

آزمون تاملند - مرحله ۳

درس	مسئول درس	اعضای دپارتمان آزمون	ویراستاران
ریاضی	مرتضی محمدی نژاد	محمدرضا امیری مرتضی محمدی نژاد	رومینا زینلی
زبان و ادبیات فارسی	علی عطری	علیرضا عبدالمحمدي _ علی عطری ابوالفضل قاضی	علیرضا عبدالمحمدي _ علی عطری ابوالفضل قاضی
علوم اجتماعی	پیمان بیگدلی	پیمان بیگدلی _ علیرضا مختاری	مبین ابراهیمی
روانشناسی	حسین خاکساری	حسین خاکساری	روژین ارجمند
زبان عربی	میثم فلاح	سید محمد جنانی _ میثم فلاح	سید محمد جنانی _ میثم فلاح
تاریخ و جغرافیا	پیمان بیگدلی	پیمان بیگدلی	مبین ابراهیمی
فلسفه و منطق	محسن بهادر	علی اکبر آخوندی _ محسن بهادر	علی اکبر آخوندی _ محسن بهادر
اقتصاد	حسین خاکساری	حسین خاکساری _ فیروز کریمی	روژین ارجمند

مدیر آزمون: مهندس مرتضی زینعلی

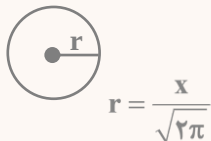
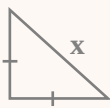
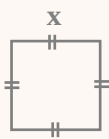
۱ اگر مجموع مساحت‌های سه شکل زیر برابر ۷ باشد، محیط مربع کدام است؟

۸ (۱)

۴ (۲)

۲ (۳)

۱۰ (۴)

۱

تعداد تست معمول در کنکور

معادلات کاربردی درجه دو

مبحث سؤال

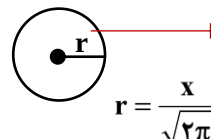
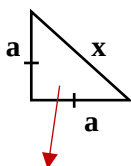
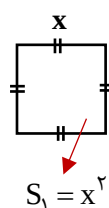
متوسط

سطح سؤال

۱

گزینه درست

حل و بررسی تست:

$$S_3 = \pi r^2 = \pi \times \left(\frac{x}{\sqrt{2}\pi}\right)^2$$

$$= \pi \times \frac{x^2}{2\pi} = \frac{x^2}{2}$$

$$x^2 = 2a^2 \rightarrow a^2 = \frac{x^2}{2}$$

$$S_2 = \frac{a^2}{2} = \frac{\frac{x^2}{2}}{2} = \frac{x^2}{4}$$

$$S_1 + S_2 + S_3 = x^2 + \frac{x^2}{4} + \frac{x^2}{2} = 7$$

$$\times 4 \rightarrow 4x^2 + x^2 + 2x^2 = 28 \Rightarrow 7x^2 = 28 \Rightarrow x^2 = 4 \xrightarrow{x>0} x = 2$$

$$\xrightarrow{x=2} \text{محیط مربع} = 4x = 4 \times 2 = 8$$

۲ فرض کنید $C = (A - B) \cup (B - A)$ ، حاصل $(A' \cap B') \cap C'$ کدام است؟

C' (۴)

C (۳)

$A \cup B$ (۲)

$A' \cap B'$ (۱)

۱

تعداد تست معمول در کنکور

مجموعه‌ها - اعمال روی پیشامدها - احتمال

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۱

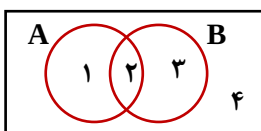
گزینه درست

حل و بررسی تست:

طبق روش شماره‌گذاری داریم:

$$C = (A - B) \cup (B - A)$$

$$\rightarrow C = \{1, 3\}$$

$$\rightarrow (A' \cap B') \cap C' = \{2, 4\} \cap \{1, 4\} \cap \{2, 4\}$$

$$= \{4\} \cap \{2, 4\} = \{4\} = (A \cup B)' = A' \cap B'$$

۳ اگر $f(x) = \frac{x^2 + 3}{x^2 - 1}$ باشد، آنگاه حاصل $f(2x+1) + \frac{1}{3}f(0)$ کدام است؟

(۴) $\frac{2}{x^2 - x}$

(۳) $\frac{x^2}{x^2 + x}$

(۲) $\frac{1}{x^2 - x}$

(۱) $\frac{1}{x^2 + x}$

۱

تعداد تست معمول در کنکور

تابع مقدماتی

مبحث سؤال

دشوار

سطح سؤال

۱

گزینه درست

حل و بررسی تست:

$$\begin{aligned} f(2x+1) &= \frac{(2x+1)^2 + 3}{(2x+1)^2 - 1} = \frac{4x^2 + 4x + 1 + 3}{4x^2 + 4x + 1 - 1} \\ \rightarrow f(2x+1) &= \frac{4x^2 + 4x + 4}{4x^2 + 4x} = \frac{4x^2 + 4x}{4x^2 + 4x} + \frac{4}{4x^2 + 4x} = 1 + \frac{1}{x^2 + x} \\ &= 1 + \frac{1}{x^2 + x} \\ \frac{1}{3}f(0) &= \frac{1}{3} \left(\frac{0^2 + 3}{0^2 - 1} \right) = \frac{1}{3} \times (-3) = -1 \\ \rightarrow f(2x+1) + \frac{1}{3}f(0) &= 1 + \frac{1}{x^2 + x} - 1 = \frac{1}{x^2 + x} \end{aligned}$$

۴ تعداد ریشه‌های مثبت معادله $\frac{x^2 - 2x + 2}{x^2 - 2x} - \frac{1+x}{x} = \frac{x-1}{x-2}$ کدام است؟

(۴) صفر

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

۱

تعداد تست معمول در کنکور

معادلات گویا

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۴

گزینه درست

حل و بررسی تست:

کل عبارت را در ک.م.م. مخرج‌ها ضرب می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \frac{x^2 - 2x}{x(x-2)} \left[\frac{x^2 - 2x + 2}{x^2 - 2x} - \frac{1+x}{x} = \frac{x-1}{x-2} \right] \\ \rightarrow x^2 - 2x + 2 - \frac{(x-2)(1+x)}{x^2 - 2x} = \frac{x(x-1)}{x^2 - 2x} \\ \rightarrow x^2 - 2x + 2 - x^2 + x + 2 = x^2 - x \\ \rightarrow -x + 4 = x^2 - x \\ x^2 = 4 \rightarrow x = \pm 2 \end{aligned}$$

$x = 2$ مخرج را صفر می‌کند، بنابراین ریشه مثبت نداریم.
گزینه ۴ صحیح است.

۵ اگر تابع $f(x) = (n^2 - 4)x + 8^x$ یک تابع نمایی باشد، نقطه برخورد تابع $g(x) = (\frac{1}{n})^x + 2n$ با محور y ها کدام است؟ ($n > 0$)

-۴ (۴)

۵ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۱

تعداد تست معمول در کنکور

تابع نمایی

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۳

گزینه درست

حل و بررسی تست:

تابع $f(x)$ نمایی است پس باید فرم آن به شکل $f(x) = a^x$ باشد پس وجود $(n^2 - 4)x$ اضافی است و برای حذف آن باید $n^2 - 4 = 0$ باشد حال داریم:

$$n^2 - 4 = 0 \rightarrow n^2 = 4 \rightarrow n = \pm 2 \xrightarrow{n > 0} n = 2$$

در نتیجه تابع $g(x)$ به صورت مقابل خواهد بود:

$$g(x) = (\frac{1}{2})^x + 4$$

در نقطه برخورد هر تابعی مانند $g(x)$ با محور y ها $x = 0$ است:

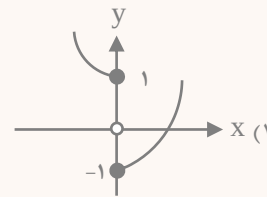
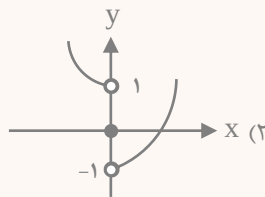
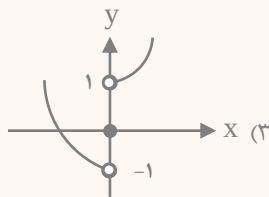
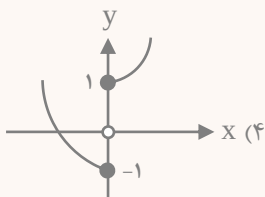
$$\xrightarrow{x=0} g(x) = (\frac{1}{2})^0 + 4 \rightarrow g(x) = 1 + 4 = 5$$

درسنامه:

تابع نمایی:

هر تابع به صورت $y = a^x$ که در آن a یک عدد حقیقی مثبت ($a > 0$) و مخالف ۱ ($a \neq 1$) است. تابع نمایی نامیده می‌شود.

۶ اگر $f(x) = x^2$ و $g(x) = \text{sign}(x)$ باشند، نمودار تابع $f + g$ کدام است؟

۱

تعداد تست معمول در کنکور

تابع

مبحث سؤال

متوسط

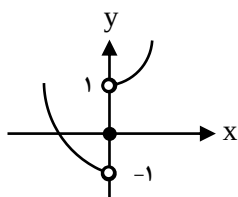
سطح سؤال

۳

گزینه درست

حل و بررسی تست:

$$f(x) = x^2 \quad g(x) = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases} \Rightarrow (f+g)(x) = \begin{cases} x^2 + 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ x^2 - 1 & x < 0 \end{cases}$$

بنابراین نمودار تابع $f + g$ به صورت مقابل می‌باشد.

۷ در تابع همانی $f(x)$ ، اگر $kf(-1) + f(3) = 0$ آنگاه $\frac{1}{3}f(k)$ کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱

تعداد تست معمول در کنکور

تابع همانی

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۱

گزینه درست

مل و بررسی تست:

تابع f همانی است پس داریم $f(x) = x$ در نتیجه $f(3) = 3$ و $f(-1) = -1$ لذا خواهیم داشت:

$$k(f(-1)) + f(3) = k(-1) + 3 = 0$$

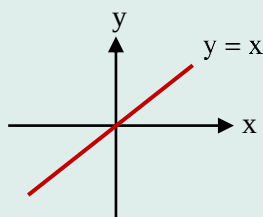
$$\rightarrow 3 - k = 0 \rightarrow k = 3$$

$$\rightarrow \frac{1}{3}f(k) = \frac{1}{3}f(3) = \frac{1}{3} \times 3 = 1$$

درسنامه:

تابع همانی:

ضابطه هر تابع همانی به صورت $f(x) = x$ نوشته می‌شود و نمودار آن نیمساز ثابته اول و سوم است:

۸ اگر $2x - a = 10$ باشد، x کدام باشد تا $y = ax$ مینیمم شود؟

۲/۵ (۴)

۲ (۳)

-۱ (۲)

۱ (۱)

۱

تعداد تست معمول در کنکور

تابع درجه دو

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۴

گزینه درست

مل و بررسی تست:

$$2x - a = 10 \rightarrow a = 2x - 10$$

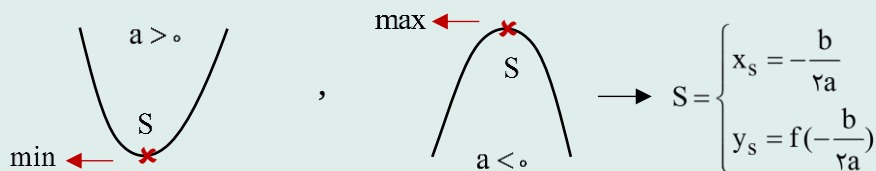
$$y = ax \xrightarrow{a=2x-10} y = (2x - 10)x$$

$$\rightarrow y = 2x^2 - 10x \rightarrow x_s = \frac{-b}{2a} = \frac{10}{4} = \frac{5}{2} = 2.5$$

درسنامه:

تابع درجه دوم - سهمی:

هر تابع به صورت $y = ax^2 + bx + c$ که $a \neq 0$ و a, b, c اعداد حقیقی باشند تابع درجه دوم نام دارد که به نمودار آن سهمی می‌گوییم و به دو صورت زیر است:

۹ در یک نمونه تصادفی از کارکنان یک شرکت میانگین و میانه درآمد ماهیانه آنان به ترتیب ۱۸ میلیون و ۲۰ میلیون است، اگر در این شرکت کارمندهایی با درآمدهایی بسیار بالا یا بسیار پایین نداشته باشیم خط فقر کدام است؟

(۱) ۱۰ (۲) ۸ (۳) ۹ (۴) ۱۱

گزینه درست ۳ سطح سؤال ساده مبحث سؤال شاخص‌های آماری: خط فقر تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

چون در این شرکت درآمد کارمندا خیلی اختلاف ندارند (درآمد دورافتاده نداریم)، بنابراین:

$$\bar{x} = \frac{18}{2} = \frac{18}{2} = 9 \quad \text{نصف میانگین} = \text{خط فقر}$$

درستنامه:

خط فقر داخلی برابر است با نصف میانگین یا نصف میانه.
ما وقتی خط فقر را از نصف میانه استفاده می‌کنیم که درآمدهای دورافتاده (پرت) داشته باشیم.

۱۰ میانگین ۲۹ داده آماری ۱۷ است. اگر داده‌های ناجور ۱۰، ۱۵، ۲۰، ۲۳ از بین آنها حذف شوند. میانگین داده‌های باقی‌مانده کدام است؟

(۱) ۱۵ (۲) ۱۷ (۳) ۱۹ (۴) ۲۱

گزینه درست ۲ سطح سؤال ساده مبحث سؤال آمار (شاخص‌های مرکزی) تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + \dots + x_n}{n} \Rightarrow 17 = \frac{x_1 + \dots + x_n}{29} \Rightarrow \underbrace{x_1 + \dots + x_n}_{\text{مجموع داده‌ها}} = 29 \times 17 = 493$$

$$\text{مجموع داده‌های جدید} = 493 - (23 + 20 + 15 + 10) = 493 - 68 = 425$$

$$\bar{x}_{\text{جدید}} = \frac{\text{مجموع داده‌های جدید}}{\text{تعداد داده‌های جدید}} = \frac{425}{29 - 4} = \frac{425}{25} = 17$$

درستنامه:

$$x_1 + \dots + x_n = n \times \bar{x} \Rightarrow \text{میانگین} \times \text{تعداد داده‌ها} = \text{مجموع داده‌ها}$$

۱۱ میانگین و واریانس ۲۲ داده به ترتیب ۱۶ و ۴ می‌باشد. اگر داده‌های ۲۰ و ۱۸ به آنان اضافه شود، انحراف معیار ۲۵ داده حاصل کدام است؟

(۱) ۳/۶ (۲) ۲/۴ (۳) ۱/۲ (۴) ۰/۸

گزینه درست ۲ سطح سؤال دشوار مبحث سؤال آمار: شاخص‌های پراکندگی تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

با توجه به این که میانگین ۳ داده اضافه شده یعنی ۲۰ و ۱۸ و ۱۰ برابر ۱۶ است.
بنابراین میانگین کل همان ۱۶ است:

$$\frac{10+18+20}{3} = \frac{48}{3} = 16$$

$$4 \text{ واریانس قدیم} = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_{22} - \bar{x})^2}{22} \Rightarrow (x_1 - \bar{x})^2 + \dots + (x_{22} - \bar{x})^2 = 88$$

$$\sigma^2 \text{ واریانس جدید} = \frac{\overbrace{(x_1 - \bar{x})^2 + \dots + (x_{22} - \bar{x})^2}^{88} + (10-16)^2 + (18-16)^2 + (20-16)^2}{25} = \frac{88+36+4+16}{25} = \frac{144}{25}$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{144}{25}} = \frac{12}{5} = \frac{12 \times 2}{5 \times 2} = \frac{24}{10} = 2.4$$

درسنامه:

می‌دانیم که واریانس و انحراف معیار از رابطه‌های زیر به دست می‌آید:

$$\sigma^2 \text{ واریانس} = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}$$

$$\sigma \text{ انحراف معیار} = \sqrt{\frac{(x_1 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}}$$

۱۲ گزاره $(q \Rightarrow p) \wedge (p \vee q)$ با کدام گزاره زیر هم‌ارزش است؟

(۱) همواره درست است.

(۲) $p \Rightarrow \sim q$

(۴) همواره نادرست است.

(۳) p

گزینه درست ۳ سطح سؤال متوسط مبحث سؤال آشنایی با منطق و گزاره تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

$$[(q \Rightarrow p) \wedge (p \vee q)] \equiv [(\sim q \vee p) \wedge (p \vee q)] \equiv [p \vee (\underbrace{\sim q \wedge q}_F)]$$

تبدیل شرطی به فصلی از $p \vee$ فاکتور می‌گیریم

$$\equiv (p \vee F) \equiv p$$

درسنامه:

می‌دانیم که:

$$p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$$

$$\sim q \wedge q \equiv F$$

$$p \vee F \equiv p$$

$$p \vee T \equiv T$$

$$p \wedge F \equiv F$$

۱۳ دانش آموزی گزاره $a < b \Rightarrow ac < bc$ را که a و b اعداد حقیقی‌اند، به صورت زیر ثابت کرده است، ایراد این استدلال در کدام گام است؟

۱) $a < b$

۲) $a + c < b + c$ طرفین را با c جمع می‌کنیم.

۳) $c(a + c) < c(b + c)$ طرفین نامساوی قبل را در c ضرب می‌کنیم.

۴) $ac + c^2 < bc + c^2$ c را در پرانتزها ضرب می‌کنیم.

۶) $ac < bc$ چون c^2 عددی همواره مثبت است، می‌توان آن را از طرفین کم کرد.

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۱

تعداد تست معمول در کنکور

پیدا کردن خطا در محاسبات و استدلالها

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۳

گزینه درست

حل و بررسی تست:

ایراد این استدلال در گام سوم است. چون علامت c معلوم نیست (ممکن است مثبت یا منفی باشد). پس نمی‌توان آن را در طرفین نامساوی ضرب کرد. چون ممکن است جهت نامساوی عوض شود یا نشود.

درسنامه:

می‌دانیم که اگر طرفین یک نامساوی را در یک عدد منفی ضرب یا تقسیم کنیم، جهت نامساوی عوض می‌شود. برای مثال:

$$2 > 1 \Rightarrow 2(-1) < 1(-1) \Rightarrow -2 < -1$$

۱۴ با حروف کلمه ANKARA چند کلمه ۶ حرفی می‌توان نوشت که حروف اول و آخر آن یکسان باشد؟

۱۲ (۴)

۳۶ (۳)

۴۸ (۲)

۲۴ (۱)

۱

تعداد تست معمول در کنکور

شمارش

مبحث سؤال

ساده

سطح سؤال

۱

گزینه درست

حل و بررسی تست:

$$\overbrace{A \ N \ A \ K \ R \ A}^{4! = 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 24}$$

۱۵ ۶ بازیکن تیم مدرسه‌ای، به طور تصادفی در یک ردیف کنار یکدیگر می‌ایستند. اگر دروازه‌بان و کاپیتان دو نفر متفاوت باشند، با کدام احتمال بین دروازه‌بان و کاپیتان دقیقاً ۳ نفر حضور دارند؟

$\frac{1}{20}$ (۴)

$\frac{2}{15}$ (۳)

$\frac{1}{10}$ (۲)

$\frac{1}{5}$ (۱)

۱

تعداد تست معمول در کنکور

احتمال

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۳

گزینه درست

حل و بررسی تست:

ابتدا به فضای کلی ایستادن این تیم نگاه کنید:

۱ نفر	کاپیتان	۳ نفر	دروازه‌بان
-------	---------	-------	------------

$n(S) = 6!$ = قرار گرفتن ۶ نفر در یک صف:

حال داریم:

$$n(A) = \binom{4}{3} \times 3! \times 2! \times 2$$

جابه‌جایی بسته با ۱ نفر

جابه‌جایی کاپیتان و دروازه‌بان

جابه‌جایی ۳ نفر

انتخاب ۳ نفر

ایستاده

باقی‌مانده برای وسط ایستادن به غیر از کاپیتان و دروازه‌بان

$$\rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{\binom{4}{3} \times 3! \times 2! \times 2}{6!} = \frac{4}{5 \times 6} = \frac{2}{15}$$

۱۶ در دنباله $a_1 = 1$ و $a_{n+1} = a_n + 2n + 1$ حاصل $\left[\frac{a_{10}}{a_3} \right]$ کدام است؟

۷ (۴)

۹ (۳)

۱۱ (۲)

۱۳ (۱)

۱

تعداد تست معمول در کنکور

مدل‌سازی و دنباله

مبحث سؤال

دشوار

سطح سؤال

۲

گزینه درست

حل و بررسی تست:

$$a_{n+1} = a_n + 2n + 1 \quad a_1 = 1$$

$$n=1 \quad a_2 = a_1 + 2(1) + 1 = 1 + 3 = 4$$

$$n=2 \quad a_3 = a_2 + 2(2) + 1 = 4 + 5 = 9$$

$$n=3 \quad a_4 = a_3 + 2(3) + 1 = 9 + 7 = 16$$

بنابراین رابطه بازگشتی $a_{n+1} = a_n + 2n + 1$ دنباله مربعی را نشان می‌دهد. از طرفی می‌دانیم که جمله عمومی دنباله مربعی $a_n = n^2$ است بنابراین:

$$\left[\frac{a_{10}}{a_3} \right] = \left[\frac{10^2}{3^2} \right] = \left[\frac{100}{9} \right] = [11.11] = 11$$

۱۷ مطابق گزارش سازمان محیط زیست، به دلیل ورود پسماندهای صنعتی کارخانه‌ها به یک دریاچه، ۲۰۰ تن فاضلاب صنعتی به این دریاچه وارد شده است. محیط زیست دریاچه سالانه ۲۰ درصد فاضلاب صنعتی را به صورت طبیعی خنثی و بی‌اثر می‌کند. سازمان محیط زیست با وضع قوانین جدید میزان ورودی فاضلاب صنعتی به دریاچه را به ۱۰ تن در سال کاهش داده است. اگر $a_1 = ۲۰۰$ میزان آلودگی فعلی دریاچه باشد بعد از یک سال میزان مواد آلوده صنعتی کدام است؟

۱۷۰ (۴)

۱۶۰ (۳)

۱۵۵ (۲)

۱۵۰ (۱)

۱

تعداد تست معمول در کنکور

مدل‌سازی و دنباله

مبحث سؤال

دشوار

سطح سؤال

۴

گزینه درست

حل و بررسی تست:

$$a_{n+1} = \underbrace{0/8}_{1-\frac{2}{10}=\frac{8}{10}} a_n + 10 \quad a_1 = 200$$

میزان فاضلاب اولیه = ۲۰۰

در واقع ۲۰۰ تن مقدار اولیه است که می‌توان آن را a_0 در نظر گرفت.

میزان افزایش فاضلاب = ۱۰

$$a_1 = 0/8 a_0 + 10 \quad n=1 \quad 200\% = \frac{200}{100} = \frac{2}{1}$$

$$a_1 = 0/8 \times 200 + 10$$

$$a_1 = 160 + 10$$

$$a_1 = 170$$

بعضی از معلم‌ها ۲۰۰ تن را a_1 در نظر می‌گیرند و a_2 که ۱۷۰ می‌شود را میزان آلودگی پس از یک سال در نظر می‌گیرند.

در سنانه:

مفید زیست وقتی سالانه ۲۰ درصد فاضلاب صنعتی را فنی و بی‌اثر می‌کند، بنابراین ۸۰ درصد آن یعنی ۰/۸ آن سالانه موجود هست از طرفی وقتی سالانه ۱۰ تن فاضلاب به دریاچه داریم، بنابراین داریم:

$$a_{n+1} = 0/8 a_n + 10$$

۱۸

اگر جمله یازدهم و نوزدهم یک دنباله خطی به ترتیب ۵۲ و ۹۲ باشد. مجموع ۲۰ جمله اول این دنباله کدام است؟

۱۲۲۰ (۴)

۸۸۰ (۳)

۱۰۲۰ (۲)

۹۹۰ (۱)

۱

تعداد تست معمول در کنکور

دنباله حسابی

مبحث سؤال

ساده

سطح سؤال

۱

گزینه درست

حل و بررسی تست:

$$a_{11} = 52, \quad a_{19} = 92 \quad S_{20} = ?$$

$$d = \frac{a_{19} - a_{11}}{19 - 11} = \frac{92 - 52}{8} = \frac{40}{8} = 5$$

$$a_{11} = a_1 + 10d \Rightarrow 52 = a_1 + 10(5) \Rightarrow a_1 = 2$$

$$S_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n-1)d] \Rightarrow S_{20} = \frac{20}{2} [2(2) + 19(5)] \Rightarrow S_{20} = 10(4 + 95) = 990$$

۱۹

اگر داروی شیمی‌درمانی هر بار ۶۰ درصد از سلول‌های سرطانی فردی را از بین ببرد و اگر توده سرطانی او در ابتدا 10^{12} سلول داشته باشد، پس از ۳ بار شیمی‌درمانی چه تعداد سلول سرطانی در بدن این فرد باقی می‌ماند؟

64×10^9 (۴)

8×10^{16} (۳)

32×10^8 (۲)

16×10^7 (۱)

۱

تعداد تست معمول در کنکور

دنباله هندسی

مبحث سؤال

دشواری

سطح سؤال

۴

گزینه درست

مل و بررسی تست:

$$r = \frac{100 - 60}{100} = \frac{40}{100} = \frac{4}{10}$$

$$a_0 = 10^{12}$$

$$a_3 = a_0 r^3 \Rightarrow a_3 = 10^{12} \times \left(\frac{4}{10}\right)^3 \Rightarrow a_3 = 10^{12} \times \frac{64}{1000} \Rightarrow a_3 = 64 \times 10^9$$

درسنامه:

در مسائل شیمی درمانی (سرطان)، شهاب سنگ، استهلاک و نیم عمر مقدار اولیه داده شده را به صورت a_0 می‌توانیم در نظر بگیریم. برای مثال:

$$a_0 = a_0 r^0, \quad a_1 = a_0 r^1, \quad a_2 = a_0 r^2, \quad a_3 = a_0 r^3$$

۲۰ در تساوی $\frac{x^5 \times \sqrt{100} \times (16)^{\frac{1}{2}}}{(125)^{\frac{1}{3}} \times \left(\frac{1}{8}\right)^{-1}} = (32)^{-1}$ مقدار x کدام است؟

$$5 \quad (4)$$

$$\frac{1}{4} \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

۱

تعداد تست معمول در کنکور

ریشه n ام و توان گویا

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۱

گزینه درست

مل و بررسی تست:

$$\frac{x^5 \times \sqrt{100} \times (16)^{\frac{1}{2}}}{(125)^{\frac{1}{3}} \times \left(\frac{1}{8}\right)^{-1}} = (32)^{-1} \Rightarrow \frac{x^5 \times 10 \times (4^2)^{\frac{1}{2}}}{(5^3)^{\frac{1}{3}} \times (2^{-3})^{-1}} = (2^5)^{-1}$$

$$\frac{x^5 \times 10 \times 4}{5 \times 2^3} = (2)^{-5} \Rightarrow \frac{x^5 \times \cancel{10} \times \cancel{4}}{\cancel{5} \times \cancel{8}} = \left(\frac{1}{2}\right)^5$$

$$\Rightarrow x^5 = \left(\frac{1}{2}\right)^5 \Rightarrow x = \frac{1}{2}$$

درسنامه:

می‌دانیم که:

$$\sqrt[m]{a^n} = a^{\frac{n}{m}}$$

$$a^{-1} = \frac{1}{a}$$

۲۱

در کدام عبارات به ترتیب ویژگی سبکی نثر دوره «غزنوی و سلجوقی» و ویژگی نثر قرن‌های «یازدهم و دوازدهم» (با توجه به کتاب) به چشم می‌خورد؟

الف) گفته‌اند: به نام نیکو مردن به که به نام بد زیستن: «به نام نکو گر بمیرم رواست / مرا نام باید که تن مرگ راست».
ب) این معلوم شد و دانستی که در لذات جسمیه کمالی نیست و شناختی که انسان در قوه عاقله و لذات عقلیه، شریک ملائکه قدسیه است.
ج) به درگاه حضرت ظلّ الهی پادشاه عادل عالم‌پناه مشرف شده بودم تا نصرت محاربات اخیر را به سمع ایشان اطلاعی جامع دهم.
د) این جز در سفر نباشد که مردم سفری جهان آزموده و کار دیده و روزبه و دانا بود که نادیده دیده باشد و ناشنیده شنیده، چنانک گفته‌اند:
لیس الخبر کالمعاینه

(۱) «د» - «ب، الف» (۲) «الف، د» - «ب، ج» (۳) «الف، ج» - «ب، د» (۴) «ج» - «د»

گزینه درست ۲

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال

سیکشناسی درس ۱ فنون ۱ و درس ۱۰ فنون ۲

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

بررسی گزینه‌ها:

الف) وجود ویژگی «حذف فعل به قرینه (به نام نیکو مردن به است)» و وجود ویژگی «کاربرد اشعار در متن» از نشانه‌های سبکی نثر دوره غزنوی و سلجوقی است.
ب) وجود ویژگی «مطابقت صفت و موصوف به تقلید از عربی (لذات جسمیه، قوه عاقله، لذات عقلیه، ملائکه قدسیه) از نشانه‌های سبکی نثر هندی در قرن یازدهم و دوازدهم است.
ج) وجود ویژگی «آوردن تتابع اضافات در مقام تعریف و تمجید یا به سبب قرینه‌پردازی (درگاه حضرت ظلّ الهی پادشاه عادل عالم‌پناه)» و وجود ویژگی «جمع بستن با ات (محاربات)» از نشانه‌های سبکی نثر هندی در قرن یازدهم و دوازدهم است.
د) وجود ویژگی «حذف فعل به قرینه (ناشنیده شنیده باشد)» و وجود ویژگی «کاربرد احادیث و مثل در متن» از نشانه‌های سبکی نثر دوره غزنوی و سلجوقی است.

در ستامه:

تعلیل سبکی نثر سده پنجم و ششم (غزنوی و سلجوقی)

۱- در آمیختگی نظم و نثر	۲- کاربرد وجه وصفی (مثلاً آوردن «فوره، برده، دیره» به جای «فور، برد، دیر»	۳- جمع بستن با «ات» در عربی و فارسی و ترکی و مغولی مثل: محاربات، گیلانات، بیلاغات	۴- آوردن تتابع اضافات در مقام تعریف و تمجید برای قرینه‌پردازی و موازنه	۵- آوردن هملاط طولانی	۶- کاربرد افعال با پیشوندهای متعد مثل: برافراشت، در اختر، فرا رخت و ...	۷- فراوانی لغات ترکی و مغولی مثل: بیلاق، قشلاق، یرغو
-------------------------	---	---	--	-----------------------	---	--

تعلیل سبکی نثر سده یازدهم و دوازدهم (هندی)

زبانی	ادبی	فکری
۱- نداشتن ارزش والا (به علت نزدیکی به زبان عامیانه) ۲- تصنعی و متکلف بودن نثر ۳- افزایش استفاده از آیات و احادیث و عبارات عربی (تلمیح) ۴- کاربرد شعرهای ضعیف در متن کتب نثر (غالباً سروده مؤلفان) ۵- بی‌دقتی در ذکر تاریخ و حوادث ۶- رواج طرح و پاپلوسی	۱- تاریخ عمومی این دوره در کنار نهادهای سیاسی و فرهنگی صفویه در جهت نهادینه کردن فرهنگ تشیع کام برداشت	۱- نداشتن ارزش والا (به علت نزدیکی به زبان عامیانه) ۲- تصنعی و متکلف بودن نثر ۳- افزایش استفاده از آیات و احادیث و عبارات عربی (تلمیح) ۴- کاربرد شعرهای ضعیف در متن کتب نثر (غالباً سروده مؤلفان) ۵- بی‌دقتی در ذکر تاریخ و حوادث ۶- رواج طرح و پاپلوسی

۲۲ کدام عبارت از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی «ایراد» دارد؟

- (۱) ابداع معانی و خیال‌های رنگین و ویژه‌ای به غزل‌های «خلاق‌المعانی ثانی» بخشید و استفاده او از ضرب‌المثل‌ها موجب نزدیک شدن غزل به افق خیال عامه مردم شد.
(۲) بعد از ظهور شاعران بزرگی مثل سعدی و مولانا و حافظ، در دوره عراقی به دلیل تسلط طولانی مغولان و تیموریان جایی برای رشد ادبیات فارسی باقی نماند.
(۳) هر چند شاهان صفوی در ترویج زبان ترکی در ایران نقش زیادی داشتند اما به زبان فارسی نیز کتاب نوشته یا شعر گفته‌اند و به نوعی علاقه نشان داده‌اند.
(۴) صفویان به شعر ستایشی درباری بی‌توجه بودند؛ اصفهان که پایتخت و محل اجتماع شعرا و فضلا بود هم‌زمان با رشد ادبیات در هند، از دیدگاه ادبی بی‌رونق شد.

گزینه درست ۴

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال تاریخ ادبیات - درس ۷ یازدهم

تعداد تست معمول در کنکور

۱

مل و بررسی تست:

گزینه «۴» نادرست است.

صفویان به شعر ستایشی درباری بی‌توجه بودند و اصفهان که پایتخت و محل اجتماع شعرا و فضلا بود هم‌زمان با رشد ادبیات در هند، از دیدگاه ادبی توسعه یافت.

۲۳ در کدام بیت کاربرد واژگان کهن را که امروزه به گونه‌ای دیگر به کار گرفته می‌شوند، نمی‌توان یافت؟

- (۱) خلق از حجاج بسیاری گریست
(۲) ز کثرت توشه برداری ره توحید بسپاری
(۳) برفتی و کمم انگاشتی تو
(۴) شهیدان خود را همی بنگریست
- زان که با او کس نمی‌یارسست دید
ز کشورها گذر آری ولی حدها نهی برجا
دل از دعوای من برداشتی تو
از آنان همی یاد کرد و گریست

گزینه درست ۲

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال سبک‌شناسی - درس ۱ دهم

تعداد تست معمول در کنکور

۱

مل و بررسی تست:

این تست طبق تحلیل کتاب درسی از شعر روباه عطار نیشابوری و متن باب برزویه طبیب از کلیله و دمنه، طرح شده است.
بررسی گزینه‌ها:

- (۱) وجود فعل کهن «نمی‌یارسست»
(۲) وجود فعل کهن و بیان کهن در «کم انگاشتی»
(۳) وجود «همی»، و کاربرد کهن «بنگریست» به جای «نگریست» و همچنین وجود «را» در معنای حرف اضافه «به».

در ستاره:

تحلیل سبکی شعری از عطار نیشابوری و متنی از کلیله و دمنه

منبع	قلمرو زبانی	قلمرو ادبی	قلمرو فکری
تحلیل شعری از انوشیروان عطار نیشابوری	۱- وجود واژگان کهن مانند «کار» یا «نمی‌یارسست» ۲- کاربرد شبکه معنایی مانند «فیل»، «دستان»، «تزویر»، «دام» یا «دل»، «زبان»، «کوش و دندان» ۳- ترکیب سازی هایی مانند «دوبه بازی» یا «فیل سازی» ۴- کاربردهای تاریخی دستور مانند «مردم کرد»، «نمی‌یارسست»، «کم انگاشت»، «به کار آید همی»	۱- قالب: مثنوی ۲- کاربرد کنایه های «ترک غم گیر»، «دم نزن»، «پایان بر پشم او شد تیره» ۳- کاربرد تشبیه و مراعات نظیر در عبارت «بهست از دام همچون از کمان تیر»	۱- پرداختن به موضوع «دایکانه و ارزش دل» ۲- تعلیمی بودن مضمون شعر
تحلیل متنی از کلیله و دمنه، باب «زنبور خانه»	۱- کاربرد واژه‌های کهن: اشتر (شتر)، شاخ (شافه) بنگریست (نگریست)، نتوان دانست (نمی‌توان دانست) ۲- جمع بستن کلمه موش با «ان» ۳- کاربرد کلمه «بگسست» در معنی بریده شد و شکست ۴- استعاره از کلمه «شور» در معنای عسل ۵- کاربرد کلمه «قاتل» در معنای کشته برای غیر انسان ۶- قرار نوشتن نشانه منفی ساز فعل (نه انریشید) ۷- کاربرد «را» در معنی حرف اضافه «برای» ۸- ترکیب «زنبور خانه» در معنی «لانه زنبور»	۱- شبکه معنایی میان «شور»، «شیرینی»، «پشیدن»، «زنبور و ملاوت» ۲- تضاد میان واژگان «سیاه و سفید»، «پا و سر»، «سر و قعر»، «زهر و شور»، «رنج و لذت»، «انزک و بسیار» ۳- بهره‌گیری از تمثیل برای بیان مفهوم غفلت انسان	۱- پرداختن به مفاهیم: اشراف مفلوقات بودن ۲- با ارزش بودن لغات عمر ۳- پرهیز از خوشی‌های زورگذر

۲۴ هر یک از عبارات زیر کدام شخصیت ادبی را معرفی می‌کند؟

- کتاب او مرتبه‌ای والا در میان متون عارفانه دارد و سلوک دین و تربیت نفسانی موضوع یکی از کتب اوست که به نثری ساده نوشته شده است.
- وی از شاعران معروف ایرانی است که در سال ۶۳۵ ه‍.ق توسط مغولان در اصفهان کشته شد.
- یکی از نویسندگان قرن هفتم که اثر او در مقدمه نثری مصنوع و در اصل کتاب نثری ساده و عالمانه دارد.
- از شاعران و سیاستمدارانی که در قرن نهم به تشویق او شرح حال بیش از صد تن از شاعران پیشین ایرانی نوشته شد.
- (۱) نجم‌الدین رازی - کمال‌الدین اسماعیل - شمس قیس رازی - امیرعلیشیر نوایی
- (۲) نجم‌الدین کبری - عطار نیشابوری - وحید قزوینی - دولت‌شاه سمرقندی
- (۳) نجم دایه - نجم‌الدین کبری - شمس قیس رازی - دولت‌شاه سمرقندی
- (۴) نجم‌الدین کبری - کمال‌الدین اسماعیل - وحید قزوینی - امیرعلیشیر نوایی

گزینه درست ۱

سطح سؤال ساده

مبحث سؤال تاریخ ادبیات - درس ۱ یازدهم

تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

- کتاب «مرصاد العباد من المبدأ الی المعاد» از «نجم‌الدین رازی = نجم دایه» مرتبه‌ای والا در میان متون عارفانه دارد و سلوک دین و تربیت نفسانی موضوع یکی از کتب اوست که به نثری ساده نوشته شده است.
- «کمال‌الدین اسماعیل = خلاق المعانی اول» از شاعران معروف ایرانی است که در سال ۶۳۵ ه‍.ق توسط مغولان در اصفهان کشته شد.
- «شمس قیس رازی» از نویسندگان قرن هفتم است که اثر او «المعجم فی معاییر اشعار العجم»، در مقدمه نثری مصنوع و در اصل کتاب نثری ساده و عالمانه دارد.
- «امیرعلیشیر نوایی» از شاعران و سیاستمداران معروف روزگار بود که در قرن نهم به تشویق او شرح حال بیش از صد تن از شاعران پیشین ایرانی نوشته شد.

در سنامه:

نکته: کتاب «تذکره دولت‌شاه» شرح حال بیش از صد تن از شاعران ایرانی است که در قرن نهم به شویق امیرعلیشیر نوایی توسط «دولت‌شاه سمرقندی» نوشته شده است.

۲۵ به با توجه به ویژگی‌های «ادبی» کدام ابیات در یک سبک قرار می‌گیرند؟

- الف) از آن همیشه بهار است لاله خورشید
- ب) جسمت اندر پیرهن چون جان دلکش در بدن
- ج) عشق هر چند مجازی است خوش است
- د) ای که هر دم عنبرت بر نستر چنبر شود
- ه) سیل از بساط خانه به دوشان چه می‌برد؟
- که صلح کرد ز عالم به چشم بینایی
- رویت از زلف سیه چون روز روشن در طلوع
- سلطنت گرچه به بازی است خوش است
- سنبل از گل برفکن تا خانه پر عنبر شود
- ملک خراب را غمی از ترک‌تاز نیست

- (۱) «ب، ج» - «الف، د، ه»
- (۲) «الف، ج، ه» - «ب، د»
- (۳) «الف، ب، د» - «ج، ه»
- (۴) «ب، ج، ه» - «الف، د»

گزینه درست ۲

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال تاریخ ادبیات درس ۴ و ۱۰ - یازدهم

تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

بررسی ابیات در سبک هندی:

الف) وجود «حسن تعلیل» در این بیت، بیانگر «هندی» بودن سبک شعر است.

ج) حضور ردیف طولانی و خوش‌آهنگ «است خوش است» در این بیت، بیانگر «هندی» بودن سبک شعر است.

ه) «اسلوب معادله» در این بیت، بیانگر «هندی» بودن سبک شعر است.

بررسی ابیات در سبک عراقی:

ب) فراوانی بیان و بدیع و همچنین تشبیه ذهنی (جسم مثل جان دلکش) در این بیت بیانگر «عراقی» بودن سبک شعر است. (با توجه به صورت سؤال در

میان ابیات باید تنها به بررسی قلمرو ادبی پرداخت و نباید به «اندر» که ویژگی زبانی سبک خراسانی است توجه کرد.)

د) فراوانی بیان و بدیع (به ویژه استعاره) در این بیت بیانگر «عراقی» بودن سبک شعر است.

در ستاره:

ویژگی‌های شعری سبک عراقی و هندی

ویژگی‌های شعری سبک عراقی	ویژگی‌های شعری سبک هندی
۱- حفظ چهارپایه قدیم (فراسانی) و پیرا کردن بعضی ویژگی‌های قدیم ۲- کم شدن لغات اصیل فارسی و بیشتر شدن لغات عربی ۳- استفاده از «می» به جای «همی» ۴- استفاده «در» به جای «اندر» و کم کاربرد شدن «ابا، آبر، ایرون، ایدر» ۵- کم شدن کاربرد «مر» در کنار مفعول * معوم‌ترین ویژگی: درآمیختن مفتضات نو و کون	۱- راه یافتن زبان کوچه و بازار به شعر ۲- ورود لغات عامیانه مانند: نزالدت، قالی، پل، بقیه، شیشه، سفال و... ۳- ورود لغات مربوط به مذهب و آداب و رسوم هنروان ۴- کم کاربرد شدن لغات عربی ۵- واقع‌گرا بودن زبان
۱- رواج بیشتر قالب غزل و تثبیت جایگاه تخلص در انتهای آن ۲- استفاده زیاد از بیان و بدیع (آرایه‌های ادبی، مخصوصاً تشبیه و استعاره و میثاق و کنایه) ۳- قارچ شدن شعر از دربار و از رونق افتادن قهصیده و رواج غزل عاشقانه و عارفانه	۱- کاربرد بدیع و بیان به صورت طبیعی و تصادفی ۲- پررنگ بودن آرایه‌های حسن تعلیل و اسلوب معادله و حسن آمیزی و همچنین تلمیحات رایج در مضمون‌سازی ۳- غزل، قالب شعری مسلط بود ۴- استفاده از ردیف‌های طولانی و فوش‌آهنگ مثل: فواهم شدن، می‌شود پیرا، می‌برد مرا، دیگر است و...
۱- ستایش عشق ۲- غم‌گرایی ۳- فراق ۴- توبه به دنیای درون (ذهن‌گرایی) ۵- رواج روحیه عرفانی و افلاقی ۶- باور به قضا و قدر ۷- آسمانی بودن معشوق ۸- بازتاب بیشتر علوم در شعر ۹- توبه به امور افروزی ۱۰- بی‌اعتباری دنیا و دل نبستن به آن ۱۱- پرهیز از ریگاری و زهد ریایی ۱۲- تقابل عشق و عقل و برتری عشق ۱۳- رواج تصوف	۱- معنی‌گرا بودن در شعر (صورنگرا نبودن) ۲- خلاصه شدن معنا در تک بیت ۳- مضمون‌یابی و ارائه خیال قاص و معنی بر بسته ۴- انتزاعی بودن مفاهیم و تصاویر ۵- بی‌توجهی شاهان به شعر ستایش و درباری و عاشقانه‌های زمینی

۲۶

هر یک از ویژگی‌های زیر به ترتیب بیانگر کدام سده از تاریخ ادبیات ایران است؟

– دیدگاه شاعران نسبت به شعر، «بیان هنرمندانه واقعیات و وسیله‌ای برای بهبود زندگی» بود.

– رد پای اساطیر یونانی، رومی، هندی و عبری در داستان‌های این دوره به صورت آشکار دیده شد.

– آشنایی زدایی زبانی و استفاده از ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه در شعر این دوره مشهود است.

– مضامین کلی و ذهنی، مسائل اخلاقی، عارفانه‌سرایی و غزل‌گویی تا حدودی کارایی خود را از دست داد.

(۱) چهاردهم – دوازدهم و سیزدهم – دوازدهم و سیزدهم – چهاردهم

(۲) چهاردهم – دوازدهم و سیزدهم – چهاردهم – دوازدهم و سیزدهم

(۳) دوازدهم و سیزدهم – دوازدهم و سیزدهم – چهاردهم – چهاردهم

(۴) دوازدهم و سیزدهم – چهاردهم – چهاردهم – دوازدهم و سیزدهم

حل و بررسی تست:

- دیدگاه شاعران نسبت به شعر، «بیان هنرمندانهٔ واقعیات و وسیله‌ای برای بهبود زندگی» بود. (مربوط دورهٔ بیداری در قرن‌های ۱۲ و ۱۳)
- رد پای اساطیر یونانی، رومی، هندی و عبری در داستان‌های این دوره به صورت آشکار دیده شد. (مربوط به دورهٔ معاصر در قرن ۱۴)
- آشنایی‌زدایی زبانی و استفاده از ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه در شعر این دوره مشهود است. (مربوط به دورهٔ انقلاب در قرن ۱۴)
- مضامین کلی و ذهنی، مسائل اخلاقی، عارفانه‌سرایی و غزل‌گویی تا حدودی کارایی خود را از دست داد. (مربوط به دورهٔ بیداری در قرن‌های ۱۲ و ۱۳)

۲۷ چند عبارت دربارهٔ ویژگی‌های ادبیات «قرن دهم» درست است؟

- پیدایش مکتب وقوع برای رهایی شعر از تقلید
 - کم‌توجهی و بی‌مهری شاهان صفوی نسبت به شاعران
 - حاشیه‌نویسی با نثر ساده بر تاریخ‌های قدیم
 - ایجاد مراکزی مثل قهوه‌خانه‌ها و رونق مشاعره در این مراکز
 - کمرنگ شدن قصیده و رواج غزل
 - رشد هنرهایی چون قالی‌بافی، سفالگری، شیشه‌سازی
- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

گزینه درست ۲ سطح سؤال متوسط مبحث سؤال تاریخ و سبک - درس ۷ و ۱۰ یازدهم تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

- پیدایش مکتب وقوع برای رهایی شعر از تقلید (قرن ۱۰)
- کم‌توجهی و بی‌مهری شاهان صفوی نسبت به شاعران (قرن ۱۰)
- حاشیه‌نویسی با نثر ساده بر تاریخ‌های قدیم (مربوط به سبک عراقی)
- ایجاد مراکزی مثل قهوه‌خانه‌ها و رونق مشاعره در این مراکز (قرن ۱۱)
- کمرنگ شدن قصیده و رواج غزل (مربوط به سبک عراقی)
- رشد هنرهایی چون قالی‌بافی، سفالگری، شیشه‌سازی و... (قرن ۱۰)

۲۸ کدام ویژگی‌ها به سرایندهٔ منظومهٔ زیر اختصاص می‌یابد؟

- «بسان رهنوردانی که در افسانه‌ها گویند / گرفته کولبارِ زادِ ره بر دوش / فشرده چوب دست خیزران در مشت / گهی پُرگوی و گه خاموش / در آن مه‌گون فضای خلوت افسانگی‌شان راه می‌پویند / ما هم راه خود را می‌کنیم آغاز»
- (۱) در تیر ماه ۱۳۲۵ در اولین کنگرهٔ نویسندگان و شاعران، شعر «آی آدم‌ها» را خواند و اشعارش در مجلات «روزگار نو» و «سخن» منتشر شد.
- (۲) وی این منظومه را در ۱۳۰۱ سرود که «بیانیهٔ شعر نو» است و در ۱۳۱۶ «ققنوس» را سرود و جریان شعر نو را تثبیت کرد.
- (۳) وی در بیشتر اشعارش زبانی نمادین دارد و حماسی و کهن بودن زبان و کاربردهای نحوی سبک خراسانی در آثارش دیده می‌شود.
- (۴) یکی از موفق‌ترین رهروان شعر نیمایی است که با برنامه بودن، دلیل تمایز او با دیگر نوگرایان است.

گزینه درست ۳ سطح سؤال دشوار مبحث سؤال تاریخ ادبیات درس ۷ دوازدهم تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

- این شعر برگرفته از خودارزیابی درس ۷ کتاب علوم و فنون ۳ و نوشتهٔ «مهدی اخوان ثالث» است.
- با توجه به متن کتاب درسی، مهدی اخوان ثالث در بیشتر اشعارش زبانی نمادین دارد و حماسی و کهن بودن زبان و کاربردهای نحوی سبک خراسانی در آثارش دیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این گزاره مربوط به «نیما یوشیج» است.

(۲) «افسانه» از نیما یوشیج در ۱۳۰۱ سروده شد که «بیانیۀ شعر نو» بود و در ۱۳۱۶ «ققنوس» سروده شد که جریان شعر نو را تثبیت کرد.

(۴) اخوان ثالث از موفق‌ترین رهروان شعر نیمایی است اما «با برنامه بودن» از ویژگی‌های نیما یوشیج است که دلیل تمایز او با دیگر نوگرایان می‌باشد.

در سنامه:

نکته: هواسمون باشد که درسته که توی شعر صورت سؤال، کلمۀ «افسانه» اومده ولی این شعر مربوط به افوان ثالث میشه و از نیما یوشیج نیست! در واقع افوان که یکی از موفق‌ترین ادامه‌دهندگان نیما و شعر نو به حساب میاد راره می‌گه: «بسان رهنوردانی که در افسانه‌ها کوبند؛ یعنی همان‌طور که نیما توی افسانه گفته»

۲۹ در کدام بیت تشبیهات بیشتری وجود دارد؟

و آن صبح و شام هر دو چو کافور و عنبر است
شاهد غم را به بر زان درکشم هر صبحدم
ز آن غمزه و ابروت که چون تیر و کمان است
چو طوطی لعل شکرخای او شیرین جواب

(۱) صبح است و شام هر دو به هم روی و موی تو
(۲) ساقی‌ای دارم چو اشک و مطربی دارم چو آه
(۳) جان و دل من شد سپر تیغ ملامت
(۴) چو هندو زلف دودآسای او آتش‌نشین

۱

تعداد تست معمول در کنکور

تشبیه - درس ۳ فنون ۲

مبحث سؤال

دشوار

سطح سؤال

۳

گزینه درست

حل و بررسی تست:

گزینه «۳»: ۱- جان من مانند سپر شد، ۲- دل من مانند سپر شد، ۳- تیغ ملامت (اضافه تشبیهی)، ۴- غمزه مانند تیر، ۵- ابرو مانند کمان (پنج تشبیه)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱- روی تو مانند صبح است، ۲- موی تو مانند شام است، ۳- صبح مانند کافور است، ۴- شام مانند عنبر است

۲- ساقی مانند اشک دارم، ۲- مطربی مانند آه دارم، ۳- شاهد غم (اضافه تشبیهی)

۴- زلف او مانند هندو است، ۲- زلف دودآسا، ۳- لعل او مانند طوطی شیرین جواب است.

در سنامه:

آئینه در تشفیص تعداد تشبیه در ابیات مهم است بازگردانی بیت به نثر معیار با توجه ویژه به معنی ابیات است؛ حتی گاهی اوقات آئینه‌گرگشای این مبحث است، مباحث دستوری و تشفیص نقش کلمات در جمله است. در واقع برای درک بهتر آرایه‌هایی چون تشبیه نیاز هم‌زمان به فنر دانش ادبی داریم؛ مثلاً در بیت گزینه «۴» لعل استعاره از لب است و شکرخا، صفت آن است و رابطه بین آنها تشبیه نیست اما زلف دودآسا هر فنر ترکیب وصفی است ولی با آئین «آسا» ترکیب تشبیهی سافته شده است.

۳۰ آرایه‌های مقابل کدام بیت تماماً درست است؟

تنور سرد این مطبخ به خامی سوخت نان‌ها را (متناقض‌نما - لف و نشر)
حباب را نفس سرد خویش جلال است (استعاره - تشبیه)
بوی می از شیشه نتواند برون چون رنگ زد (اسلوب معادله - حسن تعلیل)
تیشه خود کوهکن بیهوده بر خار نازد (تلمیح - تضاد)

(۱) جهانی آرزوها پخت و سیر آمد ز ناکامی
(۲) ز هست خویش مزن دم که در محیط ادب
(۳) درد پنهان را زبان عرض مطلب کوتاه است
(۴) هست راهی چون گهر دل‌های سنگین را به هم

۳

تعداد تست معمول در کنکور

آرایه‌های جامع

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۲

گزینه درست

حل و بررسی تست:

گزینه «۲»: استعاره: در این بیت «حباب» تشخیص دارد زیرا نفس کشیدنش جلاد او می‌شود و استعاره مکنیه است / تشبیه: محیط ادب، اضافه تشبیهی است، نفس سرد حباب مانند جلاد است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱- سوزاندن تنور سرد و در خامی سوختن متناقض‌نماست / فاقد لفّ و نشر است.

۳- هر مصراع این بیت از نظر دستوری و مفهومی مستقل است و مصراع دوم مثالی برای مصراع اول است و بیت اسلوب معادله دارد / فاقد حسن تعلیل است.

۴- این بیت به داستان کوه‌کنند فرهاد در داستان خسرو و شیرین اشاره دارد / فاقد تضاد است.

مشاوره:

برای پاسخگویی به چنین سوالاتی بهتر است ابتدا با آرایه‌هایی که شافص‌تر هستند و ما بر آنها تسلط بیشتری داریم، گزینه‌ها را بررسی کنیم و از آرایه‌های بسیار سفت برای ورود به پاسخگویی پرهیز کنیم.

۳۱ در کدام گزینه آرایه‌های شاخص هر بیت به ترتیب آمده است؟

مشت آبی هیچ‌کس بر روی بخت مانزد
گر به ظاهر قامت خم گشته‌ام محراب شد
می‌مکد انگشت خود را طفل چون بی‌شیر شد
خواب شیرین تلخ بر من زین کنار بام شد

الف) از سیاهی داغ آب زندگی آمد برون
ب) جهل دارد همچنان خم در خم عصیان مرا
ج) اشک چون کم شد، به مژگان زور می‌آرد نگاه
د) برد اوج اعتبار آرام و آسایش ز من

۲) حسن تعلیل - جناس تام - اسلوب معادله - تضاد
۴) تلمیح - کنایه - تشخیص - ایهام تناسب

۱) تلمیح - تشبیه - استعاره - حس‌آمیزی
۳) ایهام - ایهام تناسب - اسلوب معادله - جناس

گزینه درست ۱ سطح سؤال متوسط مبحث سؤال آرایه‌های جامع تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

الف) «آب زندگی» در این بیت به داستان پیدا کردن آب حیات توسط خضر نبی اشاره دارد.

ب) تشبیه: قامت خم گشته مانند محراب شد.

ج) اینکه «نگاه» به مژگان زور می‌آورد، تشخیص و استعاره مکنیه است.

د) مزه دادن به خواب، حس‌آمیزی است.

بیت «الف» فاقد ایهام و حسن تعلیل است (رد گزینه ۲ و ۳)، بیت «د» فاقد ایهام تناسب است (رد گزینه ۴).

درست‌نامه:

در چنین تست‌هایی معمولاً ابیاتی انتقاب می‌شوند که آرایه‌های گوناگونی دارند و بهترین روش پاسخگویی به این نوع پرسش‌ها توجه به آرایه‌های شافص‌تر برای رد گزینه است. مثلاً در این تست با آرایه‌های حسن تعلیل، جناس تام، اسلوب معادله و... سریع‌تر به جواب می‌رسیم.

۳۲ آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

- «تا نگرده عیش شیرینش ز چشم شور تلخ از سر پرمغز گردد پسته خندان در لباس»
- (۱) حس آمیزی، تضاد، ایهام، لفّ و نشر
(۲) استعاره، حسن تعلیل، جناس، تضاد
(۳) حسن تعلیل، تشبیه، حس آمیزی، کنایه
(۴) جناس، کنایه، تشخیص، تناقض

گزینه درست ۲

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

آرایه‌های ادبی جامع

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

استعاره: خندان بودن پسته، تشخیص و استعاره مکنیه است / حسن تعلیل: برای باز بودن و خندان بودن دهان پسته دلیل شاعرانه آورده است / جناس: بین کلمات «سر» و «در» / تضاد: شیرین و تلخ / حس آمیزی: عیش شیرین
بیت فاقد آرایه‌های ایهام، لفّ و نشر، تشبیه و تناقض است.

درسنامه:

مشاوره: برای پاسخگویی به سؤالات تک بیت بهتر است ابتدا یک بار بیت را بفوانید و به معنای آن توجه کنید و در همان فواندن اول به آرایه‌های بارز آن پی ببرید و سپس گزینه‌ای که به بیشترین آرایه‌های تشخیصی شما اشاره کرده است توفه ویژه کنید و اگر بتوانید حداقل یک آرایه از گزینه‌های دیگر را قاطعانه رد کنید با اطمینان به جواب فواید رسید.

۳۳ کدام بیت مزین به آرایه‌های «لفّ و نشر، تشبیه و استعاره» است؟

- (۱) به حال زار من است و به یاد روی نگارم
(۲) در باغ شد از قد و رخ و زلف تو بی‌آب
(۳) از سر سرگشته گرداب و رقص گردباد
(۴) به ذوق ناله من آسمان مستانه می‌رقصد
- چنین که ابر و چمن در بهار گرید و خندد
گلبرگ تری، سرو سهی، سنبل سیراب
می‌توان دانست برّ و بحر بی‌آرام اوست
جهان ماتم‌سرا گردد اگر من از نوا افتم

گزینه درست ۲

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

آرایه‌های جامع

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

گزینه «۲» لفّ و نشر: قد، رخ و زلف (لف ۱ و ۲ و ۳) گلبرگ، سرو و سنبل (نشر ۱ و ۲ و ۳) / تشبیه: رابطه بین لف‌ها و نشرها تشبیه تفضیل است. در واقع لف‌ها را بر نشرها ترجیح داده است / استعاره: در این بیت «بی‌آب شدن» به معنی بی‌آبرو شدن است و بی‌آبرو شدن، گلبرگ، سرو و سنبل، تشخیص و استعاره مکنیه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱- در این بیت تشبیه وجود ندارد / لفّ و نشر: ابر و چمن (لف ۱ و ۲) گرید و خندد (نشر ۱ و ۲) / استعاره: گریستن و خندیدن ابر و چمن، تشخیص و استعاره مکنیه است.

۳- این بیت تشبیه ندارد / لفّ و نشر: گرداب و گردباد (نشر ۱ و ۲) برّ و بحر (نشر ۱ و ۲) / استعاره: در این بیت لف‌ها و نشرها تشخیص و استعاره مکنیه

۴- در این گزینه تشبیه و لفّ و نشر وجود ندارد / استعاره: آسمان مستانه می‌رقصد، تشخیص و استعاره مکنیه است.

۳۴

ترتیب آرایه‌های «تشبیه، حسن تعلیل، تناقض، ایهام تناسب و سجع» در کدام گزینه درست است؟

- الف) در باغ دهر از خنکی‌های روزگار
ب) زمانه مکتب اطفال گشته پنداری
ج) عارض او خلیفه حسن است
د) گر پرتو خورشید رخس تاب نیاری
ه) در پختن سودای تو خام است با ما رای تو
- هر جا سموم بیش وزد خوش‌هواتر است
که هر که هست در او شکوه از فلک دارد
از پی‌ی آن سبزه می‌پوشد
در سایه آن زلف سبزه کار فرود آی
ما ز ز و سر در پای تو، خاقانی آسار یخته

۲) ج، ب، د، ه الف

۱) ب، ج، الف، د، ه

۴) ج، ب، د، الف، ه

۳) ب، الف، ج، ه د

گزینه درست ۱

سطح سؤال

متوسط

مبحث سؤال

آرایه‌های جامع

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

ب) زمانه مانند مکتب اطفال است.

ج) علت اینکه چهره او پشت نقاب سیاه است و یا زلف سیاه او چهره‌اش را پوشانده است این است که او خلیفه زیبایی است (خلفای عباسی جامه سیاه می‌پوشیدند)

الف) سموم نوعی باد گرم و مهلک است، شاعر می‌گوید هر جا سموم می‌وزد هوا خوش‌تر است.

د) «تاب» به معنی طاقت و توان است و در صورت تناسب با کلمات خورشید و پرتو، معنی گرما و تابش تداعی می‌شود که منظور شاعر نیست.

ه) کلمات «سودای، رای و پای» در این بیت سجع هستند.

۳۵

تعداد استعاره‌های کدام بیت در مقابل آن درست آمده است؟

- ۱) دیشب درآمد آن بت مهر روی شب نقاب
۲) بنفشه زلف من ای سروقد نسرين تن
۳) پسته و بادام نقل روز نوروز است و من
۴) من به جان مرجان و لؤلؤ را خریداری کنم
- برمه کشید چنبر و در شب فکند تاب (سه)
که نیست چون سر زلفت بنفشه و سوسن (دو)
بالب و چشمت نخواهم پسته و بادام را (دو)
گر چو دندان و لب او لؤلؤ و مرجان بود (دو)

گزینه درست ۱

سطح سؤال

دشوار

مبحث سؤال

استعاره - درس ۹ فنون ۲

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

۱) بت، استعاره از یار است، مه استعاره مصرحه از چهره است و شب استعاره از زلف.

توجه: «نقاب» نوعی روی‌بند زنانه است و در اینجا استعاره از «زلف سیاه» نیست و در معنای حقیقی کلمه آمده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) در این بیت هیچ استعاره‌ای وجود ندارد و «بنفشه زلف»، «سروقد» و «نسرين تن» هر سه تشبیه درون‌واژه‌ای و صفت جانشین موصوف هستند و بنفشه و سوسن در مصراع دوم در معنای حقیقی به کار رفته‌اند.

۳) در این بیت هم استعاره‌ای به کار نرفته است و همه کلمات با معنای حقیقی خود به کار رفته‌اند.

۴) این بیت هم فاقد استعاره است و لؤلؤ و مرجان در معنای حقیقی به کار رفته‌اند.

۳۶ کدام گزینه «فاقد» ایهام است؟

- ۱) بدان امید که او را به مهر شیر دهند
 - ۲) به بوی صبحدم نالان به گل گشت چمن رفتم
 - ۳) برو ای خواجه که صبرم به دوا فرمایی
 - ۴) که بیند مهر تابان، سنگ را کی لعل می‌سازد
- شکوفه باز کند در چمن به حرص دهان
نهادم روی بر روی گل و از خویشتن رفتم
کاین نه دردی است که درمان بپذیرد به حکیم
بود در پرده دائم رسم احسان اهل همت را

گزینه درست ۴

سطح سؤال

دشوار

مبحث سؤال

ایهام - درس ۹ فنون ۳

تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

در این بیت کلمات مهر (خورشید) و پرده (حجاب) در یک معنا به کار رفته‌اند و هیچ ایهامی در بیت وجود ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) مهر: ۱- محبت، ۲- خورشید
۲) بو: ۱- امید و آرزو، ۲- عطر و رایحه
۳) صبر: ۱- صبوری، ۲- نام گیاهی دارویی که هر دو معنی در بیت قابل جایگذاری است.

۳۷ کدام بیت قافیه‌ای نادرست دارد و وزن واژه آن «مستفعلن فاعلاتن» است؟

- ۱) من پُر کاه و غم عشق همسنگ کوه گران شد
 - ۲) آنجا که عشق کشد تیغ بی‌درع و بی‌زرهم من
 - ۳) گر در پناه مهی چون چرخ بد چه کنی
 - ۴) زد دست سلطان دولت دوش از تجلی در دل
- در زیر این بار اندوه ای دل مگر می‌توان شد
و آنجا که فقر زند کوس با تیغ و با سپرم من
ور در جوار گلی چون خار دل چه خلی
تا روی چون آفتاب تابد یک لحظه بر دل

گزینه درست ۴

سطح سؤال

دشوار

مبحث سؤال

درس ۱۱ دهم

تعداد تست معمول در کنکور ۲

حل و بررسی تست:

بررسی ابیات:

- ۱) وزن: مستفعلن فاعلاتن مستفعلن فاعلاتن / قافیه‌ها: گران، می‌توان (قافیه‌ها طبق قاعده ۲ صحیح هستند)
* البته با نگاهی دیگر می‌توان «شد = فعل اسنادی» و «شد = رفت» را نیز در این بیت جناس تام و قافیه دانست.
- ۲) وزن: مستفعلن فَعَلاتن مستفعلن فَعَلاتن / قافیه‌ها: بی‌زرهم، با سپرم (کَم الحاقی است و بی‌زره و باسپر قافیه نیستند)
- ۳) وزن: مستفعلن فعلن مستفعلن فعلن / قافیه‌ها: کُنی، خلی («ی» الحاقی است و کُن و خَل قافیه نیستند)
- ۴) وزن: مستفعلن فاعلاتن مستفعلن فاعلاتن / قافیه‌ها: «دل» ردیف است و «در» و «پر» نمی‌توانند قافیه شوند چون یکی در انتها حرکت پذیرفته و دیگری ساکن است پس قافیه این بیت نادرست است.

در سنامه:

نکته ۱: وقتی می‌گه «قافیه نادرست» یا «عیب قافیه» یعنی کلماتی که شاعر به عنوان قافیه استفاده کرده نه از قاعده ۱ پیروی کرده باشن و نه از قاعده ۲
نکته ۲: توی کنکورهای افیر طراهان توو بعضی از سوالات رختن سراغ وزن‌های غیر معمول و کم‌کاربرد، مثلاً این وزن‌ها:

- ۱) مستفعلن فاعلاتن مستفعلن فاعلاتن
- ۲) مستفعلن فَعَلاتن مستفعلن فَعَلاتن
- ۳) مستفعلن فعلن مستفعلن فعلن
- ۴) مستفعلن فع مستفعلن فع
- ۵) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
- ۶) فاعلن فاعلن فاعلن فع
- ۷) مفاعیلن فع مفاعیلن فع

۳۸ اطلاعات نوشته شده در مقابل کدام بیت نادرست است؟

(۱) عمری به دور شمع، پروانه صبور	بالید تا که یافت، پروانه حضور (بیت ذوقایتین است)
(۲) در شعاع شمع جانان دل گرفته خانه‌ای	من بدین خویشی ندیدم در جهان بیگانه‌ای («ه» حرف روی است)
(۳) نه روز بخت می‌خواهد نه شب آرام می‌جوید	میان روز و شب پنهان دلش همچون سحر باشد (فاقد قافیه درونی)
(۴) پیش اسبت رخ نهم زان رو که غم نبود ز مات	در وفایت جان بیازم تا کجا یابم وفات (واژگان قافیه ایهام دارند)

گزینه درست ۲

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

قافیه / درس ۱۱ دهم

تعداد تست معمول در کنکور

۲

حل و بررسی تست:

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) بیت دارای دو قافیه می‌باشد و ذوقایتین است / قافیه‌ها: (صبور، حضور) و (پروانه = حشره، پروانه = اجازه و مجوز)
(۲) قافیه‌ها: خانه‌ای و بیگانه‌ای / «ه‌ای» حروف الحاقی هستند و «ن» حرف روی است.
(۳) این بیت فاقد قافیه درونی است و «می‌خواهد» و «می‌جوید» قافیه نیستند.
(۴) قافیه‌ها ایهام دارند: مات (۱- باختن، ۲- مبهوت شدن)، وفات (۱- مرگ، ۲- وفاداری تو)

در سنانه:

- نکته:** باید بدو نیم که در گذشته گویش‌ها و قرانته‌های مختلف و متفاوتی برای کلمات وجود داشته.
بعضی کلماتی مثل «قانه، کاشانه، بیگانه، گرایانه و...» رو به صورت «قانه، کاشانه، بیگانه، گرایانه و...» تلفظ می‌کردن البته بعضی وقتا هم قید نفی «نه» به صورت «نه» گفته می‌شده، بایر هواسمون به تلفظ قدیمی کلمات در مبحث قافیه باشه.
مثلاً این کلمات در قدیم این تلفظ رو داشتن:
فود = فَر / کش = کَش / فودر = فَرَد / درفودر = در فَر / یک = یگ / فوش = فُش / کُش = کُش / شش = شَش / سُن = سُن / سُن = سُن
به مثال‌های زیر و تلفظ قافیه‌ها دقت کنید:
(۱) میازار موری که دانه‌کش است / که جان دارد و جان شیرین فُش است
(۲) بگفتا دوری از مه نیست درفودر / بگفت آشفته از مه دور بهوتر
(۳) زبان را سر است ای فرمند و بُن / میاور سُن در میان سُن
(۴) کس نیست که تا بر وطن فودر گیرد / بر حال تباه مردم بدر گیرد
(۵) در آن سالی که ما را بفت فوش بود / ز همت ششمر و پناه و شش بود

۳۹ وزن عروضی کدام مورد با سروده زیر یکسان است؟

- «شد بر سر موج‌های غزنده سوار»
مانند یکی چلچله از سردی موج»
(۱) تا به روی تو شد دیده بازم
(۲) کاشکی کردمی از عشق حذر
(۳) بر سینه روشن سحر مانده ز شب
(۴) ای سرد و گرم دهر کشیده
- از همه دلبران بی نیام
یا کنون دارمی از دوست خبر
تا آنکه به چشم مردمان تیره کند
شیرین و تلخ دهر چشیده

گزینه درست ۳

سطح سؤال ساده

مبحث سؤال

درس ۲ دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

وزن صورت سؤال و شعر گزینه «۳»: مستفعلُ فاعلاتُ مستفعلُ فع (وزن رباعی)

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) فاعلن فاعلن فاعلن فع

(۲) فاعلاتن فاعلاتن فعلن

(۴) مفعولُ فاعلاتُ فاعولن

۴۰ توضیح نوشته مقابل کدام مصراع نادرست است؟

(۱) ای بر همه میران جهان یافته شاهی (قابل دسته‌بندی به صورت همسان و ناهمسان)

(۲) رگ گشادهٔ جانم به دست مهر که بندد (دارای وزن همسان)

(۳) راهی آسان و راست، بگزین ای دوست (دارای وزن ناهمسان)

(۴) گر من بمیرم در غمت خونم بتا در گردنت (دارای دو برش آوایی)

گزینه درست ۴

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال عروض درس ۱۱ یازدهم، درس ۲ دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

وزن مصراع گزینه «۴»، «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است که تنها به یک صورت قابلیت برش آوایی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) وزن مصراع: مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف (همسان) = مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فاعولن (ناهمسان)

(۲) وزن مصراع: مفاعِلن فَعَلاتِن مفاعِلن فَعَلاتِن (همسان دولختی)

(۳) وزن مصراع: مفتعلن فاعلات مفعولن فع (وزن اصلی: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع) (ناهمسان)

در سنانه:

نکته: باید دقت کنیم که ابیاتی که با « - - U » شروع می‌شن، دو برش آوایی دارن به جز وزن‌هایی که حاصل تکرار رکن «مستفعلن» باشه! یعنی آله رکن اول یک مصرع «مستفعلن» بود و رکن دوم «هر رکن به غیر از مستفعلن» این بیت دو برش آوایی داره ولی آله رکن اول و دوم مصرعی «مستفعلن» باشه، فقط یک برش آوایی داره!

۴۱ وزن‌های «هزج مسدّس سالم» یا «متقارب مسدّس محذوف» در چند مصراع زیر دیده می‌شوند؟

- تـو سـلـطـان قـدـرت بُـدی

- نـکـو دـانـد ز هـر نـوعـی گـهـر سـفـتـن

- ز مـانـه هـر چـه دـاد تـبـاز پـس گـیـرد

- شـهـی بـا شـهـامـت تـو هـسـتـی

- چـه شـرـبـت بـود عـشـق او

- دـلـی در وی درون درد و بـرـون درد

(۱) دو

(۲) سه

(۳) چهار

(۴) پنج

گزینه درست ۲

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال عروض درس ۱۱ دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

بررسی وزن‌ها:

- تو سلطان قدرت بُدی (مقارب مسدس محذوف)
- نکو داند ز هر نوعی گهر سفتن (هزج مسدس سالم)
- زمانه هر چه دادت باز بستاند (هزج مسدس سالم)
- شهی با شهامت تو هستی (مقارب مسدس سالم)
- چه شربت بود عشق او (هزج مربع سالم)
- دلی در وی درون درد و برون درد (هزج مسدس محذوف)

۴۲ وضعیت اختیارات شاعری بیت زیر در کدام گزینه به درستی نیامده است؟

«طلب و عشق و سپس معرفت و استغنا در پی‌اش وادی توحید و تحیر تا فقر»

- (۱) دارای تمامی اختیارات زبانی و سه نوع اختیار وزنی
- (۲) دارای دو ابدال و دو اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
- (۳) داری حذف همزه و اختیار آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن
- (۴) دارای هر دو نوع اختیار تغییر کمیت مصوت و تمامی اختیارات وزنی

گزینه درست ۴

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۵ و ۸ دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

طَ	لَ	بُ	عِش	قُ	سِ	پَس	مَع	رَ	فَ	تُ	إِس	تِغ	نا
فعلاتن				فعلاتن				فعلاتن				فعلن	
در	پ	یَش	وا	دِ	ی	تو	حی	دُ	تَ	حِی	یُر	تا	فَقَر
فاعلاتن				فعلاتن				فعلاتن				فعلن	

اختیارات زبانی:

- کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: هجای پنجم مصراع دوم
- بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: هجای سوم و یازدهم مصراع اول
- حذف همزه: هجای سوم مصراع دوم

اختیارات وزنی:

- آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن: رکن اول مصراع دوم
- ابدال: هجای سیزدهم هر دو مصراع
- بلند بودن هجای پایانی: آخرین هجای مصراع دوم
- قلب: ندارد

در سنأمه:

نکته: بین وزن‌های رایج و معمول بیتی نداریم که تمامی اختیارات وزنی رو داشته باشه، چون دو اختیار «قلب» و «آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن» با هم توی یک بیت نمیان. پس با همین نکته فوب به راهتی متوجه میشیم که گزینه ۴ قطعاً غلطه!

۴۳

کدام گزینه فاقد هر دو اختیار نوشته شده در مقابل بیت است؟

- (۱) در گفتن حق از کمی دوست میاندیش
- (۲) ناقصه را از کمند تودل در گره
- (۳) گر چه به موضع لقب مفتعلن دوباره شد
- (۴) ای عشق سکوت تو به معنای رضاست

- در همه‌ای این همه ناقوس اذان باش (تغییر کمیت مصوت‌ها - ابدال)
- لعل را از عقیق تو خون در جگر (آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن - بلند بودن هجای پایانی)
- بحر ز قاعده نشد تا تو بهانه آوری (قلب - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)
- یا اینکه جواب ابلهان خاموشیست (ابدال - قلب)

گزینه درست ۲

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال

درس ۵ و ۸ دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور

۲

حل و بررسی تست:

بیت گزینه «۲» با وزن «فاعِلن فاعِلن فاعِلن» فاقد هر دو اختیار «آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن» و «بلند بودن هجای پایانی» می‌باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) فاقد ابدال - دارای تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه در هجای ۸ مصراع اول و تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند در هجای ۹ مصراع اول و هجای ۵ مصراع دوم
- (۳) فاقد قلب - دارای اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای ۶ مصراع اول و دوم
- (۴) دارای قلب در رکن دوم مصراع اول و دوم (آوردن فاعلاتن به جای مستفعل) - دارای ابدال در هجای یازدهم مصراع دوم (آوردن مفعولن به جای مستفعل در رکن سوم مصراع دوم)

۴۴

اوزان نوشته شده در مقابل همه مصراع‌ها «کاملاً» درست است به جز:

- (۱) مکن نام نیک بزرگان نهان (فعولن فعولن فعولن فعل یا مفاعیلن مستفعلن فاعِلن)
- (۲) دیده از دیدار خوبان برگرفتن مشکل است (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن یا فاعِلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)
- (۳) امشب ز غمت میان خون خواهم خفت (مستفعل فاعلات مفعولن فع یا مفعول مفاعیلن مفعولن فع)
- (۴) چشمم شده چون دریا اندر غم آن مرجان (مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن یا مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)

گزینه درست ۳

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۲ دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

دومین وزن نوشته شده در مقابل گزینه «۳» نادرست است.

بررسی وزن مصراع گزینه «۳»:

«مستفعل فاعلات مفعولن فع» یا «مفعول مفاعِلن مفاعِلن فع»

درسنامه:

نکته: باید دقت کنیم که فقط و فقط وزن‌هایی که با «- - U» شروع میشن قابلیت دسته‌بندی پندگانه ندارند! بلکه هستن وزن‌هایی که با «مفعول» شروع نمی‌شن و میشه که اونا رو به دو دسته برش آوایی دار؛ به طور مثال:

- (۱) فاعلات مفعولن فاعلات مفعولن = فاعِلن مفاعیلن فاعِلن مفاعیلن
- (۲) فاعلاتن فاعِلن فاعلاتن فاعِلن = فاعِلن مستفعلن فاعِلن مستفعلن
- (۳) فعولن فعولن فعولن فعل = مفاعِلن مستفعلن فاعِلن
- (۴) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن = فاعِلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

...

البته باید دقت داشت که بعضی از این تقسیم‌بندی‌ها من درآوردی هست و تمام و کمال بر طبق دوایر عروضی نیست و در ادبیات هم مورد استفاده نیست فقط چون افیرا لنگور دست روی تقسیم‌بندی‌های متفاوت و غیرمعمول گذاشته ما هم این سؤال رو طرح کردیم تا با این دیرگاه ناآشنا نباشید.

۴۵ با توجه به ابیات زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«آمد بهار مشک‌دم سنبل دمید و لاله هم
در کار غم شد موریم، بی پرده شد مستوریم»
سبزه به صحرا زد قدم سرو روان من کجا؟
تلخ است عیش از دوریم، شگرفشان من کجا؟»

- (۱) نام یکی از نشریه‌های ادبی دورهٔ بیداری در میان ابیات دیده می‌شود.
(۲) در میان ابیات «حس‌آمیزی، استعارهٔ مکنیه، استعارهٔ مصرحه و سجع» مشهود است.
(۳) اگر از ابتدای هر مصراع یک هجای بلند حذف کنیم، وزن شعر «رمل مثنیٰ محذوف» می‌شود.
(۴) یکی از ابیات با بیت «پیوسته ز گل سبزه برون می‌آید / این طرفه که از سبزه گل آمد بیرون» قرابت معنایی دارد.

گزینه درست ۴

سطح سؤال

دشوار

مبحث سؤال

ترکیبی

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

- (۱) واژهٔ «بهار» در این بیت هم‌نام با نشریهٔ ادبی «میرزا یوسف خان اعتصامی» در عصر بیداری است.
(۲) حس‌آمیزی: تلخ شدن عیش / استعارهٔ مکنیه: قدم زدن سبزه / استعارهٔ مصرحه: سرو (یار)، شکر (سخن) / سجع (مشک‌دم، هم، قدم) و (موریم، مستوریم، دوریم)
(۳) وزن ابیات «رجز مثنیٰ سالم» (U-- / -U-- / -U-- / -U--) است که اگر یک هجای بلند از ابتدای مصراع‌ها حذف کنیم وزن «رمل مثنیٰ محذوف» (-U- / --U- / --U- / --U-) حاصل می‌شود.
(۴) شعر صورت سؤال به فرا رسیدن بهار و نیامدن یار اشاره دارد در حالی که بیت گزینهٔ «۴» به زیبایی یار و و چهرهٔ همچون گل او در میان پوست سبزه‌رنگ او اشاره دارد.

۴۶ مفهوم همهٔ ابیات یکسان است؛ به‌جز:

(۱) کف دریاست صورت‌های عالم
(۲) بر کام دل به گردش ایام دل میند
(۳) من همان دم که وضو ساختم از چشمهٔ عشق
(۴) از درد بر آیینۀ دل، گرد ندارم
ز کف بگذر اگر اهل صفایی
کاین چرخ کج‌مدار، نه بر آرزو رود
چار تکبیر زدم یکسره بر هر چه هست
دارم گلّه از چشم خود، از درد ندارم

گزینه درست ۴

سطح سؤال

متوسط

مبحث سؤال

قرابت معنایی

تعداد تست معمول در کنکور

۵

حل و بررسی تست:

- مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های (۱) و (۲) و (۳) ← ترک تعلقات (ز کف بگذر - به گردش ایام دل میند - چار تکبیر زدم به هر چه هست) است
مفهوم گزینهٔ (۴) ← مشکل و ناراحتی من از خودم است (از ماست که بر ماست)

در سنّامه:

از مفاهیم مهم ادبیات ما، مفهوماً در ادبیات عارفانه، دعوت به ترک تعلقات دنیایی است. انسان نباید وابسته به دنیا و نعمت‌ها و قدرت و ثروت‌های مادی شود. دعوت به وارستگی یعنی رهایی از تعلقات و وابستگی‌ها. انسان عارف و عاشق از هر چه او را به دنیا وصل می‌کند گریزان است و می‌داند که تعلقات دنیایی بی‌ارزش و پوچ و از بین رفتنی است. پس به چیزی که پایدار نیست نباید دل بست. وابسته بودن به دنیا مانع پرواز روح آدمی می‌شود و انسان را از مسیر تعالی قارچ می‌کند.

۴۷

کدام گزینه مفهومی نظیر بیت زیر دارد؟

«ساربان یاران به یثرب ما به نجد
(۱) حادی که بهر ناقه سلمی خدا کند
(۲) اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب
(۳) بار فراق دوستان بس که نشست بر دلم
(۴) ای یار آشنا علم کاروان کجاست

آن خدی کو ناقه را آرد به وجد
باید ز شرح فاقه ما ابتدا کند
گر ذوق نیست تورا کژ طبع جانوری
می‌روم و نمی‌رود ناقه به زیر محلم
تا سر نهیم بر قدم ساربان دوست

گزینه درست ۲

سطح سؤال

دشواری

مبحث سؤال

قربت معنایی

تعداد تست معمول در کنکور

۵

حل و بررسی تست:

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲) ← تأثیر آواز خوش بر شتر و حیوانات
مفهوم گزینه (۱) ← اشاره به آواز برای شتر می‌کند اما تأثیر آن را نگفته
مفهو گزینه (۳) ← سختی فراق
مفهوم گزینه (۴) ← انتظار رسیدن معشوق

در سنأه:

فردی، سرود و آوازی است که ساربانان عرب می‌فوانند و با آن شترها را به وید می‌آورند که سریع‌تر حرکت کنند. هادی، یعنی کسی که هدی می‌فواند و با آهنگ و سرود خاصی بر شترها تأثیر می‌گذارد. از طرفی می‌توان به این اتفاق چنین هم نگریست که حتی جانوری مثل شتر هم از موسیقی بهره می‌برد و تأثیر می‌گیرد پس اگر انسان چنین نمی‌شود و لذت و ارتباطی با سرود و موسیقی ندارد، هتماً ایرادی دارد. انسان در این زمینه نباید از حیوان کمتر باشد.
ابیات زیر همگی به تأثیر موسیقی بر حیوانات اشاره دارند:

- ۱- بانگ هدی بشنو و صوت درای شو یمو شتر گرامرو و تیزبای
- ۲- به صوت فوش یمو حیوان است مایل
- ۳- نبینی شتر بر نوای عرب
- ۴- به نزد عقل ز حیوان کم است انسانی
- ۵- آدمی بنده تنبور و نی و هنگ و دف است

ز حیوان کم نشاید بودن ای دل
که پونش به رقص اندر آرد طرب؟
که نبودش اثر دلپذیری از آواز
چون تو را ذوق طرب نیست کم از حیوانی

۴۸

مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) وانگردد تیر از این ره، ای پسر
(۲) سنگ در دست و مار، سر بر سنگ
(۳) حذر کنید ز باران دیده‌ی سعدی
(۴) بکش آتش خرد، پیش از گزند

بند باید کرد سیلی را ز سر
خیره‌رایبی بود قیاس و درنگ
که قطره سیل شود چون به یکدگر پیوست
که گیتی بسوزد چو گردد بلند

گزینه درست ۳

سطح سؤال

ساده

مبحث سؤال

قربت معنایی

تعداد تست معمول در کنکور

۵

حل و بررسی تست:

مفهوم مشترک ابیات (۱) و (۲) و (۴) ← پیشگیری کردن و از ابتدا جلوی خطر و ضرر را گرفتن (بند باید کرد سیلی را ز سر - مار را قبل از نیش زدن باید کشت - بکش آتش خرد پیش از گزند)
مفهوم گزینه (۳) ← شدت اندوه سعدی که اشک او چون سیلاب می‌شود.

در سنأه:

قبل از وقوع اتفاق بد، باید به فکر آن بود و راه پاره‌ای داشت. پیشگیری از اتفاقات بد، نشانه عقل است. وقتی که کار از کار گذشته، پاره کردن و تصمیم گرفتن، دیگر فایده‌ای ندارد. نوشدارو بعد از مرگ سهراب به هیچ دردی نمی‌فورد. همیشه باید آینده‌نگری کرد و از وقوع بدی‌ها و مشکلات جلوگیری و پیشگیری کرد. به قول معروف پیشگیری مهم‌تر از درمان است!

۴۹ ابیات هم مفهوم کدام‌اند؟

(الف) سفر دراز نباشد به پای طالب دوست	که خار دشت محبت گل است و ریحان است
(ب) کس نیاید به زیر سایه بوم	گر همای از جهان شود معدوم
(ج) ای که شخص منت حقیر آمد	تا در شستی هنر نینداری
(د) من از روییدن خار سر دیوار دانستم	که ناکس، کس نمی‌گردد بدین بالانشینی‌ها
(ه) به جای دوست گرت هر چه در جهان بخشند	رضا مده که متاعی بود حقیر از دوست
(۱) ب - ج - د	(۲) ج - ه - الف
(۳) الف - ب - د	(۴) الف - ه - ب

گزینه درست ۱ سطح سؤال متوسط مبحث سؤال قرابت معنایی تعداد تست معمول در کنکور ۵

مل و بررسی تست:

مفهوم مشترک ابیات «ب» و «ج» و «د» ← بزرگی به ظاهر و مقامات ظاهری نیست و ارزش ذاتی و جوهری است.
(اگر هما که پرندۀ سعادت است نباشد جغد شوم جای او را نمی‌گیرد - بزرگی جسم ارزش و هنر نیست. خار بر سر دیوار نشانه ارزش آن نیست)
مفهوم بیت «الف» ← سختی‌های عشق هم برای عاشق دلربا و جذاب و آسان است.
مفهوم بیت «ه» ← هیچ چیزی جای معشوق را نمی‌گیرد و دنیا را هم با او نمی‌توان عوض کرد.

در ستاره:

بزرگی هر کس به اصل و وجود و استعدادها و هنرهای اوست نه به ظاهر و هیكل و مقام‌های دنیایی و ظاهری. هر کس که در ظاهر بزرگ است الزاماً در حقیقت و واقع، بزرگ نیست. چه بسیار انسان‌های با مقام و بزرگی ظاهر که دارای ذات و گوهر و هنری ارزشمند نیستند. مثلاً پیشم ما در ظاهر از ابروی ما پایین‌تر است اما در حقیقت، پیشم، ارزش بیشتری نسبت به ابرو دارد. پس نباید به ظاهر قضاوت کرد و ظاهر، ملاک نیست.

۵۰ مفهوم کدام بیت با «بازگشت به اصل» مناسبتی ندارد؟

(۱) آمد موج الس، کشتی قالب بیست	باز چو کشتی شکست نوبت وصل و لقاست
(۲) مده به دست فراقم پس از وصال چو چنگ	که مطربش بزند بعد از آن که بنوازد
(۳) پس اکنون گر سوی دوزخ گرایی بس عجب نبود	که سوی کل خود باشد همیشه جنبش اجزا
(۴) خلق چو مرغابیان زاده ز دریای جان	کی کند این جا مقام مرغ کز آن بحر خاست

گزینه درست ۲ سطح سؤال متوسط مبحث سؤال قرابت معنایی تعداد تست معمول در کنکور ۵

مل و بررسی تست:

ابیات (۱) و (۳) و (۴) همگی به بازگشت به اصل اشاره می‌کنند. (باز چو کشتی شکست نوبت وصل و لقاست - که سوی کل خود باشد همیشه جنبش اجزا - مرغی که از دریای جان برخاسته دوباره همان جا می‌رود)
مفهوم گزینه (۲) ← بعد از وصال مرا دچار فراق مکن!

در ستاره:

همه چیز به اصل فور برمی‌گردد. اصل و جایگاه حقیقی انسان، عالم ملکوت و کنار خدا و معشوق است که ما نهایتاً به همان‌جا بازخواهیم گشت. هر فرعی، به سوی اصل و هر جزئی به سوی کل، حرکت می‌کند. روح انسان متعلق به عالم بالاست که مدتی گرفتار دنیا و قفس تن و جسم شده است ولی بالاخره از این زندان‌های می‌یابد و پروازکنان به سمت ملکوت و فراوند و اصل فور فوهر رفت. انسان به صورت غریزی تمایل و کشش به سمت بالا و جایگاه اصلی خود دارد و انا لله و انا الیه راجعون.

۵۱

به ترتیب کدام گزینه به ویژگی «از خودبیگانگی حقیقی» و «جامعه سرمایه‌داری» و «فطرت» اشاره می‌کند؟

- ۱) هنجارها و ارزش‌های جهان اجتماعی مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان می‌شود - سرمایه داری عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی است. - برخی از شیوه‌های زندگی حاصل انحراف از فطرت انسانی است.
- ۲) از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیست - مالکیت قدرت همراه با شغل، از پایه‌های اساسی هویت‌یابی هستند - مجموعه بینش‌ها و گرایش‌های انسان مانند حقیقت‌جویی و زیبایی‌دوستی است.
- ۳) در این جهان انسان از حقیقت خود و هستی دور می‌ماند - در این جامعه اقتصاد نه براساس رفع نیاز انسان‌ها بلکه بر محور سود شکل می‌گیرد - یکی از ملاک‌های ارزیابی شیوه‌های زندگی است.
- ۴) در مواجهه با فرهنگ‌های دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند - هدف کنشگران و بنگاه‌های اقتصادی به دست آوردن حداکثر سود است - امکان انحراف از فطرت انسانی وجود ندارد.

گزینه درست ۳

سطح سؤال

متوسط

مبحث سؤال

دهم: ترکیبی

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: نادرست - درست - درست

گزینه ۲: درست - نادرست - درست

گزینه ۴: نادرست - درست - نادرست

در سنانه:

از خودبیگانگی حقیقی (فطری):

اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار از خود بیگانگی حقیقی (فطری) می‌شود. جهان‌های اجتماعی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند و مانع از آن می‌شوند که انسان‌ها به شرافت و تفسیری صحیح از عالم و آدم برسند، در این جهان‌های اجتماعی، انسان‌ها از حقیقت خود و هستی دور می‌مانند.

شیوه سرمایه‌داری یعنی پست‌و‌پوی سود از طریق بازار، در این شیوه اقتصادی، هدف کنشگران و بنگاه‌های اقتصادی، به دست آوردن حداکثر سود است و وسیله آنها استفاده از علوم تجربی برای ساماندهی مسابکرانه و دقیق مؤلفه‌های اقتصادی (کار، سرمایه، مواد، فناوری و...) برای تضمین حداکثر سود است. این اقتصاد نه براساس رفع نیاز انسان‌ها بلکه بر محور سود شکل می‌گیرد. از این رو بیشترین تفریب‌ها در طبیعت و منابع طبیعی را در پی داشته و در موارد بسیاری با فطرت انسان‌ها ناسازگار بوده است. انسان‌ها می‌توانند با هدف رفع نیازهای خود و دیگران دست به فعالیت اقتصادی بزنند و در این راستا از تمامی ظرفیت‌های پیرا و پنهان عالم و آدم استفاده کنند. در طول تاریخ همواره شیوه‌های اقتصادی دیگری غیر از شیوه سرمایه‌داری مانند شیوه‌های همیاری، تعاونی، دولتی، سوسیالیستی و... وجود داشته است. آیات زیر به وضوح تقابل نگاه قرآن را با اصالت بشیرین به سرمایه و شیوه‌های سرمایه‌دارانه نشان می‌دهد. «هر کس تقوای الهی پیشه کند، فراواند راه نجاتی برای او فراهم می‌کند و او را از یایی که گمان ندارد روزی می‌دهد» (طلاق، ۲) «اگر اهل شهرها و آبادی‌ها ایمان می‌آوردند و تقوا پیشه می‌کردند به یقین برکات آسمان و زمین را بر آنها می‌گشودیم» (اعراف، ۹۶). «اگر آنان آنچه را از سوی پروردگارشان بر آنها نازل شده برپا می‌داشتند از آسمان و زمین روزی می‌فروزند» (مائد، ۶۶) «ای پیامبر از اموال آنها صدقه‌ای (زکات) بگیر تا به وسیله آن، آنها را پاکسازی و پرورش دهی» (توبه، ۱۰۳) «فراواند ربا را نابود می‌کند و صدقات را افزایش می‌دهد» (بقره، ۲۷۶)

فطرت، مجموعه بینش‌ها و گرایش‌هایی چون حقیقت‌جویی، فضیلت‌خواهی، زیبایی‌دوستی، فلاقت، عشق و پرستش در آفرینش انسان است که او را از سایر موجودات ممتاز می‌کند. فراواند انسان را بر فطرت فویش آفرید. فطرت آدمی و شکوفایی آن شرت و ضعف می‌پذیرد و امکان انحراف از آن نیز وجود دارد ولی به طور کامل سرکوب و نابود نمی‌گردد. بنابراین هم امکان پیدایش شیوه‌های مختلف زندگی وجود دارد و هم امکان داوری و ارزیابی آنها. فطرت یکی از ملاک‌های ارزیابی شیوه‌های زندگی است و برقی از شیوه‌های زندگی حاصل انحراف از فطرت انسانی است و با آن ناسازگارند.

۵۲ کدام گزینه به ترتیب هنجارهای درستی را برای ارزش‌های «ادب»، «عفت» و «حجاب» بیان کرده است؟

- (۱) وسایلمان را در جای مناسب بگذاریم - پوشش شرعی داشته باشیم - حجاب داشته باشیم.
(۲) سلام دیگران را پاسخ دهیم - حجاب داشته باشیم - پوشش شرعی داشته باشیم.
(۳) هنگام احوال‌پرسی با دیگران با صدای بلند صحبت کنیم - پوشش شرعی داشته باشیم - لباس مناسب داشته باشیم.
(۴) به دیگران سلام کنیم - به دیگران سلام کنیم - از حریم شخصی خود مراقبت کنیم.

گزینه درست ۲

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

دهم؛ ترکیبی

تعداد تست معمول در کنکور ۳

مل و بررسی تست:

ارزش (هدف)	هنجار (شیوه و روش)
نظم	وسایلمان را در جای مناسب بگذاریم.
ادب	به دیگران سلام کنیم و سلام دیگران را پاسخ دهیم.
عفت	حجاب داشته باشیم.
حجاب	پوشش شرعی داشته باشیم.
ثروت	

درسنامه:

هنجار اجتماعی: شیوه انجام کنش اجتماعی که مورد قبول افراد جامعه است. (مثل: آرام مطالعه کردن در کتابخانه)
ارزش اجتماعی: پدیده‌های مطلوب و فواستنی همگان / افراد یک جامعه نسبت به آنها گرایش و تمایل دارند. (مثل: رعایت حقوق دیگران)
ارزش‌ها از جنس هدف هستند و هنجارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها.
ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش اجتماعی محقق می‌شود و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه؛ ارزش‌ها را به افراد منتقل کنند.

۵۳ کدام گزینه به ترتیب درباره رنسانس درست و در رابطه با قرون وسطی نادرست است؟

- (۱) فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت - اقتصاد براساس روابط اجتماعی ارباب رعیتی بود.
(۲) حرکت‌های اعتراض‌آمیز، به جای بازگشت به سوی حقیقت الهی انسان به رویگردانی از نگاه معنوی منجر شد - بحران معرفتی شکل گرفت و جهان غرب برای برون‌رفت از این بحران، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت.
(۳) رفتارهای دنیوی توجیه دینی می‌شد و به نام دین بر تمایلات و خواسته‌های دنیوی سرپوش گذاشته می‌شد - پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا فرصت بروز و ظهور پیدا کردند.
(۴) هنر بر بعد معنوی و آسمانی تأکید می‌کرد و نقاشان چهره انسان‌های اسوه را در حاله‌ای از قداست ترسیم می‌کردند - حقوق طبیعی بشر شکل گرفت.

گزینه درست ۲

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

یازدهم؛ درس ۶

تعداد تست معمول در کنکور ۱

مل و بررسی تست:

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: درست - درست

گزینه ۳: نادرست - نادرست

گزینه ۴: نادرست - نادرست

در ستاره:

قرون وسطی:

- فرهنگ دینی مسیحیت / دعوت به توفیر
- علی‌رغم استفاده آباء کلیسا از شعارها و مفاهیم معنوی نوعی دنیگرایی و سکولاریسم را دنبال می‌کردند.
- آباء کلیسا به نام فراوند بزرگان خدا را به بزرگی می‌گرفتند و به پوئانه ایمان و وحی عقل را از اعتبار می‌انداختند.
- پنگ‌های صلیبی + مواجهه اروپائیان با مسلمانان + فتح قسطنطنیه؛ زمینه‌های فرو ریختن اقتدار کلیسا را فراهم کرد
- فرو ریختن اقتدار کلیسا سبب شد تا پادشاهان مملی به عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا فرصت بروز و ظهور پیدا کنند.
- به تدریج رقالت دین در امور دنیوی را انکار کردند (جهت حذف کلیسا)
- مقابله فرهنگ اساطیری با مسیحیت سبب تهریف مسیحیت شد.
- رفتارهای دنیوی نظام فئودالی توفیه دینی می‌شد.

رنسانس:

- به معنای تهریر حیات و تولد دوباره / بازگشت به فرهنگ یونان و روم باستان
- اقتصاد بر مدار کشاورزی و روابط ارباب - رعیتی (فئودالی)
- رویکرد دنیوی به عالم در سطح هنر، اقتصاد، سیاست سبب شد تا حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی آشکار شود (پروتستانتیسم).
- با رشد تجارت، کشف آمریکا و بالا گرفتن تب طلا زمینه عبور از اقتصاد کشاورزی و روابط ارباب رعیتی فراهم آمد.
- شاهزادگان اروپایی از حرکت‌های اعتراض‌آمیز کشیشانی حمایت کردند که پیوند خود را با پاپ قطع کرده بودند.
- حذف پوشش دینی و بازگشت به یونان و روم باستان برای عبور از مسیحیت و پذیرش تفسیر غیر توفیری فرهنگ یونان و روم باستان
- حرکت‌های اعتراض‌آمیز به پای بازگشت به سوی حقیقت الهی انسان به رویگردانی از نگاه معنوی منجر شد.
- در این دوران به پای حقوق فطری الهی انسان، حقوق طبیعی بشر شکل گرفت.

۵۴

مراحل تکوین نظام نوین جهانی به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) شکل‌گیری دولت ملت‌های جدید - انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی - استفاده از مبلغان مذهبی - ادغام جوامع از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی
- ۲) زوال تدریجی قدرت کلیسا - شکل‌گیری دولت‌هایی با انقلاب فرانسه - درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوام - ادغام جوامع از طریق استعمار
- ۳) تأمین منافع اقتصادی کشورهای غربی - انتقال ثروت به جوامع اروپایی - استفاده از سازمان‌های فراماسونری - استعمار و ادغام جوامع
- ۴) اشغال نظامی سرزمین‌های مختلف - زوال تدریجی قدرت کلیسا - مواجهه با استعمار نو و فرانسه - اختلال فرهنگ عمومی جوامع غیر غربی

گزینه درست ۱

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

یازدهم؛ درس ۷

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

مراحل تکوین نظام نوین جهانی:

- ۱) پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار
- ۲) پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت
- ۳) استفاده از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری
- ۴) استعمار و ادغام جوامع

در ستاره:

مراحل تکوین نظام نوین جهانی:

۱) پیدایش سیاسی قدرت‌های سکولار

زوال تدریجی قدرت کلیسا سبب حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ شد
شکل‌گیری دولت‌هایی با انقلاب فرانسه که جدایی خود را از دین به صورت رسمی اعلام کرده بودند
این دولت‌ها خود را در ابعاد جغرافیایی، تاریخی و خصوصاً نژادی و قومی تعریف می‌کردند
دولت - ملت‌های پدید پرید آمدند

۲) پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت

دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازگشتان نیاز داشتند و بازگشتان برای تجارت و سود نیازمند حمایت نظامی دولتمردان بودند

۵۵ در جایگاه «الف»، «ب» و «ج» به ترتیب کدام مورد قرار می‌گیرد؟

انقلاب های آزادی بخش	انقلاب اسلامی ایران	انقلاب فرانسه
الف	ب	ج

- (۱) از بین بردن سلطه فرهنگی کشورهای غربی - از فقه سیاسی و اجتماعی شیعه الگو می‌گرفت - با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرن شکل گرفت.
- (۲) جهت‌گیری ضد استعماری - با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرن شکل گرفت - درون فرهنگ سکولار غرب قرار می‌گرفت.
- (۳) از بین بردن سلطه اقتصادی کشورهای غربی - به دلیل اینکه با بلوک شرق ارتباط برقرار نمی‌کرد توان مقاومت نداشت - جهت حل بحران‌های معرفتی و معنوی پدید آمد.
- (۴) از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی - عدم وابستگی به بلوک شرق و غرب - ابتدا در خاستگاه خود دچار مشکلاتی شد.

گزینه درست ۴

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال

یازدهم؛ درس ۱۴ و ۱۵

تعداد تست معمول در کنکور

۱

مل و بررسی تست:

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: نادرست - درست - درست

گزینه ۲: درست - نادرست - درست

گزینه ۳: نادرست - نادرست - نادرست

در ستاره:

- انقلاب فرانسه
- در سال ۱۷۸۹ میلادی (قرن ۱۸)
 - با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بود.
 - در فرانسه دچار مشکل شد.
 - در سلسله انقلاب‌های ۱۸۳۰م و ۱۸۴۸م حیاتی مجدد یافت.

انقلاب اسلامی ایران و انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن ۲۰	
شباهت	همگی جهت‌گیری ضد استعماری داشتند (از بین بردن سلطه کشورهای غربی)

انقلاب اسلامی ایران و انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن ۲۰		
انقلاب اسلامی ایران	انقلاب‌های آزادی‌بخش	تفاوت‌ها
در مقابل شاه به بلوک شرق وابستگی نداشت، موضع ضدامریکایی، ضدصهیونیستی و ضدمارکسیستی (نه شرقی، نه غربی، جمهوری اسلامی)	در مقابل بلوک غرب قرار می‌گرفتند و مورد حمایت بلوک شرق بودند	
یک انقلاب فراگیر مردمی بود که از عمق روابط مردم با واقعیت و رهبری دینی پدید آمد (شاه توانست همه حرکت‌های پیرامونی گروه‌ها را سرکوب کند)	با جنبش‌های پیرامونی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل گرفتند	
از آموزه‌های اسلامی بهره می‌برد	در پارچوب نظریه‌ها و مکاتبی شکل گرفتند که برای حل مسائل و بحران‌های جهان غرب به وجود آمده بودند و از نوع نظریه‌های چپ بودند	
در مقابل استعمار قدیم و نو موفق شد چرا که هویتی فرهنگی و تمدنی داشت و یک قطب‌بندی فرهنگی و تمدنی پدید را به وجود آورد و خود در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت.	در مقابل استعمار قدیم موفق عمل می‌کردند اما در برابر استعمار نو شکست می‌خورند	

۵۶ هر یک از عبارت‌های زیر مربوط به کدام شخصیت می‌شود؟

- تقسیم‌بندی نظام‌های سیاسی براساس ارزش‌ها و آرمان‌های دنیوی یا احکام الهی
- منورالفکری که در کابینه رضاخان حضور داشت
- مورد نقض برای رابطه قدرت تنبیهی و شخصیت
- ساخته او مثال خوبی از کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی

- (۱) ارسطو - داور - هیتلر - زیمباردو
(۲) ارسطو - صدر - ناپلئون - آسانژ
(۳) فارابی - تقی زاده - هرکول - آسانژ
(۴) فارابی - تیمورتاش - گاندی - زیمباردو

گزینه درست ۴

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال

دهم و یازدهم: ترکیبی

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

فارابی: تقسیم‌بندی نظام‌های سیاسی براساس دین‌مداری و دنیا‌مداری
تیمورتاش، داور، تقی‌زاده و فروغی: منورالفکری که در کابینه رضاخان حضور داشت
گاندی و ناپلئون: مورد نقض برای رابطه قدرت تنبیهی و شخصیت
فیلیپ زیمباردو: مثال خوبی از کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی

در سنأمه:

علی‌اکبر داور، عبدالعسین خان تیمورتاش، تقی‌زاده و معمرعلی فروغی از جمله چهره‌های منورالفکری بودند که در کابینه رضاخان حضور داشتند. گاهی به ندرت می‌توان به نوع مفیدی از روش آزمایش استفاده کرد. آزمایش فیلیپ زیمباردو در ایثار یک زندان سافتگی، در سال ۱۹۷۲ مثال خوبی از کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی بود.

منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	مثال و نمونه	موارد نقض
شفقتیت	تنبیهی		گاندی
مالکیت	تشویقی		
سازمان	اقتناعی		

۵۷ کدام گزینه به درستی با عبارت‌های زیر در ارتباط است؟

- فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی
- بحران زیست‌محیطی
- کنترل اجتماعی
- حکومت فرد براساس خواست و میل خود
- (۱) تدوین رساله‌های جهادیه - ناشی از رویکرد انسان‌مدرن - توسط خانواده و مدرسه - مونارشی
- (۲) اصلاح رفتار حاکمان - بحران بوپال و ایبجان - امر به معروف و نهی از منکر - استبدادی
- (۳) جنبش تنباکو - مهاجرت، حاشیه نشینی، بیکاری - خود پلیس خود باش - تیرانی
- (۴) جنبش عدالتخانه - کاهش اهمیت مرزهای سیاسی - مسیری برای شکل‌گیری هویت اجتماعی - الیگارش

گزینه درست ۳

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

دهم و یازدهم: ترکیبی

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

فعالیت رقابت‌آمیز: ورود فعال به عرصه زندگی اجتماعی و سیاسی، نه در جهت تأیید قدرت حاکم و حمایت از آن بلکه در رقابت با آن است. آسیب‌های بحران زیست‌محیطی: مهاجرت / حاشیه‌نشینی / بیکاری / فقر / اختلافات سیاسی، منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای کنترل اجتماعی: مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد. (انتظارات جامعه را همان هنجارها مشخص می‌کنند)

در سنانه:

فعالیت اجتماعی - سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
مقاومت منفی	همکاری با حاکم نامشروع در هر واجبات نظامیه	تدوین رساله‌های چهاریه
فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی	اصلاح رفتار حاکمان یا ساقطار حکومت	جنبش تنباکو
انقلاب اجتماعی	تغییر ساقطار سیاسی	جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه

شبهه حکومت	بر اساس فضايلت	بر اساس فواست و ميل افراد
تعداد حاکمان	موتارشی	تیرانی (استبدادی)
فرد	آریستوکراسی	الیگارشی
اقلیت	پولیتری (جمهوری)	دموکراسی
اکثریت		

۵۸ «عبور از دانش عملی و عمومی و تلاش برای نزدیک شدن به خود موقعیت اجتماعی و ابعاد و اعماق آن»، «خداوند را واضع حقوق و تکالیف انسان نمی‌شناسند»، «امکان عبور از مرحله استعمار به استعمار نو برای کشورهای استعمارگر» و «اقتصادی که بر تولید داخلی قوی خود متکی است و آن را به صورت متعادل با سایر کشورها مبادله می‌کند» با چه موضوعی ارتباط دارند؟

(۱) عادت‌زدایی - اصالت بخشیدن به انسان دنیوی - قرار گرفتن دولت‌های مستقل در چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت - اقتصاد نفتی

(۲) آشنایی‌زدایی - انکار ربوبیت پروردگار - وابستگی کشورهای استعمارزده - اقتصاد درون‌زا و برون‌گرا

(۳) مواجهه جامعه‌شناس با موقعیت روزمره زندگی - اعتقاد به خالقیت خدا - تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده - اقتصاد مقاومتی

(۴) تلاش جامعه‌شناس برای شناخت نظم اجتماعی - تعیین حق و تکلیف برای انسان توسط خود او - تداوم انتقال ثروت به کشورهای غربی - اقتصاد سرمایه‌داری

۲ تا ۱

تعداد تست معمول در کنکور

ترکیبی سه پایه

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۲

گزینه درست

حل و بررسی تست:

- آشنایی‌زدایی معنای عادت‌زدایی هم می‌دهد. جامعه‌شناس تلاش می‌کند با هنر آشنایی‌زدایی از چشم‌انداز فردی غربیه به موقعیت‌های اجتماعی نگاه کند تا از دانش عملی و عمومی عبور کند و به پیچیدگی و عمق آن موقعیت اجتماعی نزدیک شود. در واقع افراد در زندگی روزمره از دید خود و برای خود به موقعیت‌های اجتماعی می‌نگرند ولی جامعه‌شناس تلاش می‌کند تا به خود موقعیت اجتماعی و ابعاد و اعماق آن نزدیک شود.

- کسانی همانند فرعون که خالقیت خدا را قبول دارند ولی ربوبیت او را انکار می‌کنند، خداوند را واضع و حقوق تکالیف انسان نمی‌شناسند بلکه انسان را رها شده به حال خود می‌پندارند که خود برای خویش، حق و تکلیف تعیین می‌کند.
- وابستگی کشورهای استعمارزده، امکان عبور از مرحله استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد.
- اقتصاد درون‌زا و برون‌گرا اقتصادی است که مانند چشمه‌ای از درون بجوشد و بر تولید داخلی قوی خود متکی است ولی صرفاً برای خود تولید نمی‌کند بلکه آن را به صورت متعادل با سایر کشورها مبادله می‌کند.

در سنأه:

ایران اسلامی، آرمان بازسازی هویت اقتصادی فور را با ابرای قانون اساسی و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تعقیب می‌کند. اقتصاد مقاومتی، الگویی از اقتصاد پیشرفته، مستقل و مستحکم است که با باور به تعلیم حیات‌بخش اسلام و اتکا به ظرفیت‌های مولد مردمی و دولتی، روحیه جهادی، فلاقت، نوآوری، امید، همبستگی و با حضور فعال و مؤثر در تعاملات جهانی، برای مردم ایران، امنیت، رفاه و پیشرفت توأم با عدالت؛ و برای جهان اسلام و بشریت الگویی ایرانی - اسلامی از رشد و شکوفایی را به ارمغان می‌آورد. مردم و دولت ایران می‌کوشند براساس عدالت، با اتکا به دانش و فناوری و با تأکید بر استقلال، خودکفایی، منع خام‌فروشی ثروت‌های طبیعی، حفظ اقتدار و عزت ملی، درون‌زایی در عین برون‌گرایی هویت اقتصادی نوینی را در این سرزمین پایه‌ریزی کنند. این هویت اقتصادی در مقابل انواع مشکلات و موانع مقاوم و پایدار می‌شود تا بتواند مسیر پیشرفت را بدون تأثیرپذیری از دشمنی‌های بیرونی و موانع درونی طی نماید.

۵۹ کدام پاسخ در رابطه با مطالب مطرح شده به ترتیب درست است؟

- باور آریوس روحانی اهل اسکندریه چه بود؟
- گروهی که اندیشه‌های خود را در پوشش دینی بیان می‌داشتند.
- او می‌کشد تا چارچوبی روشنمند طراحی کند که به تعمیق ایمان دینی و گسترش اخلاق و تحقق نوگرایی اسلامی منتهی گردد.
- امروزه تغییرات در شرکت‌های بزرگ به چه نتیجه‌ای منجر شده است؟
- (۱) عیسی مخلوقی است که خداوند به واسطه او جهان را آفریده است - روشنفکری التقاطی چپ در کشورهای اسلامی - طه عبدالرحمن - مالکیت و شخصیت به پشت‌گرمی سازمان مؤثر واقع می‌شوند.
- (۲) با نفی مخلوق بودن عیسی، او را خدای حقیقی از خدای حقیقی و هم‌ذات با خدا می‌دانست - نخستین بیدارگران اسلامی - محمدعابد الجابری - نقش سازمان افزایش یافته است.
- (۳) الوهیت روح‌القدس را نمی‌پذیرفت - نخبگان غرب‌گرای معترض به عملکرد نسل اول و روشنفکران - امام خمینی - از سهم مالکیت و نقش سهامداران کاسته شده و بر نقش مدیران و مشاوران افزوده شده است.
- (۴) باورهای شورای نقیه درباره تثلیث را رد می‌کرد - روشنفکران معترض به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری در کشورهای غربی - غزالی دوران - از اثرگذاری و تأثیر شخصیت و سازمان کاسته شده است.

۲ تا ۱

تعداد تست معمول در کنکور

یازدهم و دوازدهم

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۱

گزینه درست

حل و بررسی تست:

- آریوس روحانی اهل اسکندریه بر این باور است که عیسی مخلوقی است که خداوند به واسطه او جهان را آفریده است.
- گروهی از روشنفکران چپ از رویارویی مستقیم با باورهای دینی مردم خودداری می‌کردند حتی گاهی اندیشه‌های خود را در پوشش دینی بیان می‌داشتند. به این ترتیب روشنفکری التقاطی چپ در کشورهای اسلامی پدید آمد.
- طه عبدالرحمن می‌کوشد تا چارچوبی روشنمند طراحی کند که به تعمیق ایمان دینی و گسترش اخلاق و تحقق نوگرایی اسلامی منتهی گردد.
- امروزه بیشترین قدرت‌ها درون سازمان‌ها متمرکز شدند مثلاً در شرکت‌های بزرگ از سهم مالکیت و نقش سهامداران کاسته شده و بر نقش مدیران و مشاوران افزوده شده است. این تغییرات به اندازه‌ای مهم بوده است که مالکیت و شخصیت به پشت‌گرمی سازمان مؤثر واقع می‌شوند.

در ستاره:

آریوس روحانی اهل اسکندریه، بر این باور بود که عیسی (ع) مخلوقی است که فراروند به واسطه او جهان را آفریده است. باور او، مخالفان و موافقان داشت. کنستانتین، امپراتور روم، در سال ۳۲۵م، برای بررسی باور او، دستور داد شورای نیکیه (نخستین شورای کلیسای جهانی) تشکیل شود. این شورا، آریوس را مکتوم کرد و با نگی مخلوق بودن عیسی (ع)، او را فدای حقیقی از فدای حقیقی و هم‌ذات با فرا اعلام کرد و به لعن کسانی پرداخت که این باور را نداشتند.

باور به خدا بودن عیسی (ع) برای کنستانتین و کسانی که در عالم اساطیری قبل از مسیحیت به پرستش فراوندگاران معسوس عادت داشتند، مناسب‌تر بود.

بعدها ماسدونیوس، اسقف قسطنطنیه، الوهیت روح القدس را نپذیرفت. شورای دیگری در سال ۳۸۱م عقیده او را مکتوم و در دومین شورای کلیسای جهانی اعلام شد، کلیسای کاتولیک همچنان طرفدار تثلیث است. بنا بر تثلیث فراوند، عیسی و روح القدس با آنکه سه شخص‌اند، یک ذات‌اند. این عقیده که یک ذات‌واحد، سه شخص باشد، باوری نبود که عقل آن را بپذیرد. این مسئله، کلیسا را به تقابل عقل و ایمان سوق داد.

۶۰

در بین عبارت‌های زیر، کدام یک بخش اول آن درست و بخش دوم آن نادرست است؟

- (الف) دورکیم «جوامع مکانیکی» را جوامعی می‌داند که تقسیم کار اجتماعی در آن‌ها شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است. مردم‌شناسان از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.
- (ب) جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند. درست نیست که ما فرهنگ دیگران را براساس فرهنگ خودمان نقد و ارزیابی کنیم.
- (ج) امروزه نهاد خانواده یکی از مهم‌ترین عوامل تمایز جامعه ما از جوامع غربی است و کارکرد خانواده (انتقال فرهنگ) و (پرورش محبت و مودت میان انسان‌ها) است. جامعه مشترک جامعه‌ای است که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق می‌شناسند ولی به آن‌ها پایبند نیستند.
- (د) امپراتوری عثمانی در اثر نفوذ گروه‌های مبلغ مسیحی و فراماسونری، تهدید نظامی و روابط اقتصادی از هم پاشید. ژاپن در قرن هفدهم و بعد از نفوذ مسیحیت با تهدید کشورهای اروپایی مجبور به برقراری روابط تجاری تحت شرایط مورد نظر این کشورها شد.
- (ه) ویلهلم دیلتای و ماکس وبر مدعی شدند که هر چند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی، نظم و قواعد خاصی دارد اما انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند. وبر تفهم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست بلکه آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت.
- (و) در نیمه دوم قرن بیستم آشکار شد علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست، بلکه تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد. متفکران جهان مدرن زمانی در اصول و مبانی فرهنگ غرب تردید کردند که سیاست و اقتصاد جهان غرب، ابعاد جهانی پیدا کرده و نیازمند علمی بود که حضور جهانی آن را توجیه کند اما اندیشه‌های مدرن این ظرفیت را نداشتند.

(۴) الف - ب - ه

(۳) ب - د - ج

(۲) الف - ه - و

(۱) ج - د - و

۲۵۱

تعداد تست معمول در کنکور

ترکیبی سه پایه

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۱

گزینه درست

حل و بررسی تست:

بررسی عبارات نادرست:

- (ج) جامعه فاسق، جامعه‌ای است که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند ولی به آن‌ها پایبند نیستند.
- (د) ژاپن که از قرن هفدهم و بعد از نفوذ مسیحیت، دروازه‌های خود را به روی کشورهای غربی بسته بود، با تهدید کشورهای اروپایی مجبور به برقراری روابط تجاری تحت شرایط مورد نظر این کشورها شد.
- (و) متفکران پسامدرن زمانی در اصول و مبانی فرهنگ غرب تردید کردند که سیاست و اقتصاد جهان غرب، ابعاد جهانی پیدا کرد و نیازمند علمی بود که حضور جهانی آن را توجیه کند، اما اندیشه‌های پسامدرن این ظرفیت را نداشتند.

در ستاره:

چین که بزرگ‌ترین کشور شرق آسیا بود، در قرن نوزدهم از طریق تهریر نظامی، نفوذ گروه‌های مبلغ مسیحی و روابط اقتصادی به صورت کشوری ضعیف درآمد که هر بخش آن تحت تسلط یکی از کشورهای اروپایی بود.

در آن زمان، عثمانی بزرگ‌ترین امپراتوری اسلامی محسوب می‌شد. قلمرو این امپراتوری از عربستان، عراق، سوریه، فلسطین، مصر، ترکیه کنونی تا بلغارستان و بالکان گسترده بود و مرزهای جوامع اروپایی را تهریر می‌کرد. امپراتوری عثمانی نیز در اثر نفوذ گروه‌های مبلغ مسیحی و فراماسونری، تهریر نظامی و روابط اقتصادی از هم پاشید؛ بخش‌های عمده‌ای از آن جدا شدند و ده‌ها کشور از جمله مصر، سوریه، لبنان، اردن، عربستان، عمان، یمن، عراق و کویت از درون آن سر بر آوردند و هر کدام تحت سلطه یکی از کشورهای اروپایی قرار گرفتند.

ژاپن که از قرن هفدهم و بعد از نفوذ مسیحیت، دروازه‌های خود را به روی کشورهای غربی بسته بود، با تهریر کشورهای اروپایی مجبور به برقراری روابط تجاری تحت شرایط مورد نظر این کشورها شد.

ایران نیز در این دوره سرنوشتی مشابه چین و عثمانی پیدا کرد. بخش‌هایی در شمال غربی، شمال شرقی و شرق (آذربایجان، گرجستان، ترکمنستان، افغانستان و...) از آن جدا شدند و به صورت کشورهای مستقل (افغانستان) یا بخش‌هایی از روسیه درآمدند. بقیه قلمرو ایران در شمال، تحت نفوذ روسیه و در جنوب، تحت نفوذ انگلیس قرار گرفت و از نظر اقتصادی به اروپا وابسته شد. به این ترتیب، پیکره جهان قدیم فرو ریخت و جهانی جدید سر بر آورد.

۶۱ در متن زیر چند عبارت درست است؟

- در قرون اخیر و عمدتاً در اندیشه و عمل جهان مدرن، خود قدرت صرف‌نظر از اینکه وسیله تحقق اهداف و غایات اخلاقی باشد، مستقلاً دارای اهمیت شده است - سیاست با هیچ مقوله عینی و محسوسی مترادف نیست بلکه در کل جامعه و اجزای آن جاری است - وجه مشترک قدرت تشویقی و قدرت اقناعی این است که در هر دو پیروی‌کننده نسبت به پیروی و تبعیت خود آگاهی دارد - رویکرد تبیینی همانند رویکرد تفسیری، ظرفیت مطالعه قوانین، معانی و تدابیر سیاسی در قلمرو آرمانی را دارد - انسان همواره سه‌گانه قدرت، ثروت و دانش را ارزش‌های واسطه‌ای و پیش‌نیازهای دستیابی به سعادت و کمال حقیقی می‌دانست. از این رو، هر سه آن‌ها را خوب و خیر قلمداد می‌کرد - قدرت تنبیهی بر بسیاری از اعمال قدرت‌ها سرپوش می‌گذارد و آن را پنهان می‌کند که وقتی آشکار می‌شود بسیار ناحق و ناروا به نظر می‌آید.

۴ (۱) ۲ (۲) ۱ (۳) ۳ (۴)

گزینه درست ۴ سطح سؤال متوسط مبحث سؤال درس ۶ دوازدهم تعداد تست معمول در کنکور ۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

بررسی عبارات نادرست:

- وجه مشترک قدرت تشویقی و قدرت تنبیهی آن است که در هر دو پیروی‌کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود آگاهی دارد.
- رویکرد تبیینی برخلاف رویکرد تفسیری، ظرفیت مطالعه قوانین، معانی و تدابیر سیاسی در قلمرو آرمانی را ندارد.
- قدرت اقناعی بر بسیاری از اعمال قدرت‌ها سرپوش می‌گذارد و آن را پنهان می‌کند که وقتی آشکار می‌شود، بسیار ناحق و ناروا به نظر می‌آید.

در ستاره:

ارزش‌ها	ارزش‌های سیاسی	رویکردهای جامعه‌شناختی		
		تنبیینی	تفسیری	انتقادی
قلمرو حقیقی	فضیلت و رزیت‌های سیاسی	-	-	+
قلمرو آرمانی	معانی و تدابیر سیاسی، قوانین	-	+	+
قلمرو واقعی	قدرت	+	-	+

سابقه تاریخی اعمال تنبیهی قدرت، شهرت هراسناکی برای قدرت‌پذیر آورده است. قدرت اقناعی بر بسیاری از اعمال قدرت‌ها، سرپوش می‌گذارد و آن را پنهان می‌کند که وقتی آشکار می‌شود، بسیار ناحق و ناروا به نظر می‌آید. ولی هیچ‌کدام از اینها باعث نمی‌شود که قدرت، موضوع و پدیده‌ای نفرت‌انگیز قلمداد شود. قدرت یک ضرورت اجتماعی است.

۶۲

عبارت درست در رابطه با عقل تفسیری، مدینه ضاله و طرفداران عدالت اجتماعی کدام است؟

- (۱) واقعیت‌هایی را که با آگاهی و اراده انسان به وجود می‌آیند مانند ارزش‌ها و آرمان‌ها، شناسایی می‌کند - جامعه‌ای است که در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرد - برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت.
- (۲) با استدلال عقلی، احکام ریاضی و متافیزیکی را درمی‌یابد - مردم حقیقت و عدالت را می‌شناسند یا امکان شناخت آن را دارند، اما براساس آن عمل نمی‌کنند - نه اجرای عدالت به دست نامرئی بازار سپرده می‌شود و نه دخالت همه‌جانبه دولت پذیرفته می‌شود.
- (۳) در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای شناخت یکدیگر، تفاهم و تعامل استفاده می‌کنیم - علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد اما علمی که از ارزش‌ها، آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید وجود ندارد - نابرابری‌های اجتماعی، نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری طبیعی‌اند، بنابراین عادلانه‌اند.
- (۴) معنای برخاستن یک فرد در جمع با کمک این عقل فهمیده می‌شود - آرمان‌ها، ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، آرمان‌ها و ارزش‌های عقلانی معرفی می‌شوند - دولت به نمایندگی جامعه موظف است نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند.

گزینه درست ۴

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۷، ۹ و ۱۰ دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور ۳ تا ۲

حل و بررسی تست:

- عقل تفسیری برای فهم و تفسیر پدیده‌های معنادار مانند کنش انسان‌ها، گفتار و متن به کار می‌رود. برای مثال معنای برخاستن یک فرد در جمع با کمک این عقل فهمیده می‌شود.
- مدینه ضاله جامعه‌ای است که در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرد. در مدینه ضاله، نظرات علمی پذیرفته شده در مدینه فاضله هم تحریف می‌گردند و آرمان‌ها، ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، آرمان‌ها و ارزش‌های عقلانی معرفی می‌گردند.
- در رویکرد عدالت اجتماعی دولت به نمایندگی از جامعه موظف است نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند.

در ستاره:

رویکرد سوم: طرف‌داران عدالت اجتماعی معتقدند هیچ‌کدام از دو رویکرد قبل، عادلانه نیستند. رویکرد اول عادلانه نیست چون این واقعیت را نادیده می‌گیرد که افرادی که در طبقه اجتماعی پایین متولد می‌شوند حتی با داشتن شایستگی و تلاش برابر با افرادی که در طبقه اجتماعی بالا متولد می‌شوند، به سادگی امکان رقابت ندارند. رویکرد دوم نیز عادلانه نیست زیرا در آن افراد توانمند و کوشا، به اندازه استحقاقی که دارند، از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند. در رویکرد اول، نقطه آغاز رقابت و در رویکرد دوم نقطه پایان رقابت عادلانه نیست. هر دو رویکرد به دلیل ناعادلانه بودن، با فطرت انسانی سازگار نیستند و در نتیجه به شکست می‌انجامند.

در رویکرد عادلانه، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید. بدین منظور دولت به نمایندگی از جامعه موظف است، نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند. بدین ترتیب همه کودکان از امکانات اولیه برای پیشرفت، بهره‌مند می‌شوند و می‌توانند براساس توانایی و شایستگی خود با دیگران رقابت نمایند. دولت نیز تلاش می‌کند برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی تراپیر بیشتری بیندیشد؛ مثلاً از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده کند.

این رویکرد نه با رهاسازی مطلق موافق است نه با کنترل مطلق. نه اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و نه دخالت همه جانبه دولت را می‌پذیرد. طرف‌داران این رویکرد به دنبال برقراری عدالت اجتماعی هستند اما به بهانه عدالت اجتماعی، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برند.

۶۳

عبارت نادرست در رابطه با «جامعه‌شناسی انتقادی» کدام است؟

- (۱) یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به ویژه در عرصه سیاست و قدرت را ضروری می‌دانند - از درون رویکرد تفسیری، نوع جدیدی از جامعه‌شناسی به نام «جامعه‌شناسی» انتقادی پدید آمد که به توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی بسنده نمی‌کند - جامعه‌شناسان انتقادی برای داوری و انتقاد به معیارهای علمی نیاز دارند تا براساس آن وضعیت موجود را ارزیابی کنند.
- (۲) جامعه‌شناسی انتقادی با پذیرش رویکرد تفسیری معتقد است که تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست - جامعه‌شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تأکید می‌کنند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند - این رویکرد می‌خواهد ظرفیت افشاگری و رهایی‌بخشی را برای علوم اجتماعی نگه دارد و این نقش را در نقد روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌پندارد.
- (۳) این رویکرد هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلت را کشف نمی‌کند تا بر اساس آن به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد - برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها معتقد است نباید اراده فرد یا گروهی به فرد یا گروه دیگری تحمیل شود یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند - نقطه قوت آن مطالعه «تابرابری اجتماعی» و نقطه ضعف آن در مطالعه و بررسی «قدرت اجتماعی» است.
- (۴) این رویکرد نمی‌خواهد به این وضعیت تن دهد که داوری ارزش‌ها، بیرون از دایره علم صورت گیرد زیرا در آن صورت سرنوشت ارزش‌ها به مناسبات قدرت و ثروت سپرده می‌شود - جامعه‌شناسان انتقادی همانند جامعه‌شناسان تفسیری بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند اما کم‌توجهی رویکرد تفسیری به ساختارهای اجتماعی و تاثیر این ساختارها بر زندگی افراد را درست نمی‌دانند - این رویکرد پدیده‌های اجتماعی را با ملاک‌های ارزشی (خوب و بد) و هنجاری (باید و نباید) ارزیابی می‌کند.

گزینه درست ۳

سطح سؤال

دشوار

مبحث سؤال

درس ۷ و ۸ و مقدمه کتاب دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور

۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

نقطه قوت جامعه‌شناسی انتقادی در مطالعه «تابرابری اجتماعی» و نقطه ضعف آن در ارائه معیارهای جهان‌شمول برای رفع منازعات هویتی بود (ناتوانی در ارائه معیارها)

درسنامه:

جامعه‌شناسی انتقادی با پذیرش رویکرد تفسیری معتقد است که تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست. هر فرد، گروه و فرهنگی اراده خاص خود را دارد و معانی و ارزش‌های ویژه خود را خلق می‌کند. هیچ‌کدام بهتر یا بدتر از دیگری نیستند یا هیچ‌کدام درست یا غلط و حق یا باطل نیستند. رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس این فضایل و قضاایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد. بلکه برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها معتقد است، نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند. اگر چنین اتفاقی رخ دهد و اراده فرد یا گروهی سرکوب گردد، مصداق سلطه است و باید به انتقاد از آن پرداخت. ولی آیا کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان محدود به سلطه و سرکوب اجتماعی است؟ آیا عدالت صرفاً نقد و نفی سلطه و سرکوب است؟ آیا ظلم به فویشن، ظلم به طبیعت، ظلم به دیگران و ظلم به همگی مصداق سلطه‌اند؟ آیا جامعه‌شناسی انتقادی ظرفیت انتقاد از تمامی کنش‌های ناپسند فردی و اجتماعی را دارد؟

۶۴ به ترتیب هر یک از عبارات زیر با کدام بخش جدول مرتبط است؟

علوم اجتماعی جهان اسلام	علوم اجتماعی جهان متجدد	
ب	تبیین	تفسیر
د		
ه		

- علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانند.
- همه دانش‌ها تولیدات اجتماعی و فرهنگی هستند.
- بهره بردن از ظرفیت عقل نظری، عقل عملی و وحی برای داوری درباره ارزش‌ها
- تفسیر نیازمند استدلال
- تحسین عدالت اجتماعی و تجویز راه‌حل برای گسترش آن

(۲) ب - د - ج - الف - ه

(۱) الف - ب - د - ه - ج

(۴) ب - الف - ه - د - ج

(۳) ج - ه - ب - الف - د

گزینه درست ۴ سطح سؤال متوسط مبحث سؤال درس ۳، ۵، ۷ و ۱۰ دوازدهم تعداد تست معمول در کنکور ۲ تا ۳

هل و بررسی تست:

- علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانند ← علوم اجتماعی جهان اسلام در برابر رویکرد تبیینی غرب (ب)
- همه دانش‌ها تولیدات اجتماعی و فرهنگی هستند ← رویکرد تفسیری علوم اجتماعی جهان متجدد (الف)
- بهره بردن از ظرفیت عقل نظری، عقل عملی و وحی برای داوری درباره ارزش‌ها ← رویکرد علوم اجتماعی جهان اسلام در برابر رویکرد انتقادی (ه)
- تفسیر نیازمند استدلال ← رویکرد علوم اجتماعی جهان اسلام در برابر رویکرد تفسیری جهان متجدد (د)
- تحسین عدالت اجتماعی و تجویز راه‌حل برای گسترش آن ← رویکرد انتقادی جهان اجتماعی متجدد (ج)

در سنامه:

علوم اجتماعی جهان اسلام	علوم اجتماعی جهان متجدد	
• اندیشمندان مسلمان با شناخت تفاوت پدیده‌های اعتباری و پدیده‌های تکوینی، علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانند؛ به همین دلیل علوم اجتماعی آنان از نوع تبیینی نیست.	تبیین	تفسیر
• آنان دانش علمی را به دانش مسی و تهری محدود نمی‌کنند. از این رو، بر خلاف رویکرد تفسیری، تفسیر را در تقابل با تبیین نمی‌دانند بلکه هر تفسیری را نوعی تبیین به شمار می‌آورند؛ زیرا تفسیر را هم نیازمند استدلال می‌دانند.		
• رویکرد انتقادی برای داوری درباره ارزش‌ها به معیار جهان‌شمولی که فراتر از مصادرات اجتماعی و تاریخی انسان‌ها باشد دسترسی ندارد. اندیشمندان مسلمان برای داوری درباره ارزش‌ها از ظرفیت عقل نظری، عقل عملی و وحی بهره می‌برند. از نظر آنان تبیین، تفسیر و تجویز، استدلال‌های ویژه خود را دارند و در هر سه سطح، پژوهشگر اجتماعی به دنبال کشف واقعیت‌ها و مقابله است.		

۶۵ به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- گنبد گنباکو بیانگر چیست؟
 - منظور از «هژمونی» چیست؟
 - «شیوع رقیب‌ها و بدیل‌های زندگی خانوادگی همانند زندگی با حیوانات» مبین چیست؟
 - کدام عامل موجب آن شد که دولتمردان انگلیسی از جمله لرد جان راسل از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری کنند؟
 - گسترش برابری و رفع تبعیض‌های قومی و گروهی مربوط به کدام مدل هویت است؟
- (۱) از نمادهای ویرانی‌های جنگ جهانی اول - استفاده از ابزارهایی مانند هنر و رسانه برای مهندسی رضایت عمومی - تعارض فرهنگی - نقد لیبرالیسم اقتصادی توسط افرادی مانند آیزایا برلین - بعد سیاسی الگوی تکثرگرا
- (۲) مشهور به گنبد بمب اتمی از محدود بناهای به جا مانده از بمباران اتمی هیروشیما - اعمال سلطه به شیوه فرهنگی که بیشتر مورد پذیرش و رضایت است - بحران هویت - حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی - بعد اجتماعی مدل تکثرگرا
- (۳) از نمادهای جهنمی‌ترین جنگ قرن بیستم - استفاده از نمادهای آموزشی و رسانه‌ها در اعمال قدرت نرم - تزلزل فرهنگی - پذیرش دیدگاه مالتوس و ریکاردو درباره اهمیت آزادی فعالیت صاحبان سرمایه - بعد فرهنگی دیگچه همانندسازی
- (۴) نمادی از تداوم جنگ‌ها در قالب جنگ سرد بعد از اتمام جنگ جهانی دوم - استفاده از سلبریتی‌ها و شبکه‌های اجتماعی در جهت جریان‌سازی فرهنگی - خلأ و کاستی معنوی - غلبه دیدگاه‌های مارکس همانند سوسیالیسم و کمونیسم - سیاست هویت سازمان‌های همبسته مانند کوکلاس کلان

گزینه درست ۲

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

ترکیبی سه پایه

تعداد تست معمول در کنکور ۳۶۲

هل و بررسی تست:

- گنبد گنباکو مشهور به گنبد بمب اتمی از محدود بناهای به جا مانده از بمباران اتمی شهر هیروشیما است.
- هنگامی که سلطه به شیوه فرهنگی اعمال شود، بیشتر مورد رضایت و پذیرش قرار می‌گیرد، جامعه‌شناسان از این نوع سلطه به «هژمونی» تعبیر می‌کنند.
- حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی موجب آن شد که دولتمردان انگلیسی از جمله لرد جان راسل پدر بزرگ برتراند راسل فیلسوف مشهور از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری کند.
- گسترش برابری و رفع تبعیض‌های قومی و گروهی در بعد اجتماعی هویت الگوی تکثرگرا را مورد توجه قرار می‌گیرد.

درسنامه:

هنگامی که سلطه به شیوه فرهنگی اعمال شود بیشتر مورد رضایت و پذیرش قرار می‌گیرد؛ جامعه‌شناسان از این نوع سلطه به «هژمونی» تعبیر می‌کنند. سلطه هژمونیک از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی مانند هنر و رسانه برای مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری‌جویی خود استفاده می‌کند. برای نمونه رسانه‌های آمریکایی، «اسلام‌هراسی» را به عنوان شیوه‌ای برای بسط هژمونی آمریکا به کار می‌برند. تا مردم جهان را برای مقابله با اسلام‌افراطی و همراه سازند.

تأثیر در ازدواج و افزایش طلاق نوعی تعارض فرهنگی است. اگر این روند تا جایی پیش برود که اعضای جامعه برای تشکیل خانواده یا حفظ آن انگیزه لازم و کافی نداشته باشند و در عمل بسیاری زندگی مبروری را بر زندگی خانوادگی ترجیح دهند، نوعی تزلزل فرهنگی بروز می‌کند. اگر در ادامه، نهاد خانواده و عقاید و ارزش‌های آن به گونه‌ای سست شوند که رقیب‌ها و بدیل‌های زندگی خانوادگی همانند زندگی با حیوانات، ازدواج با هم‌جنس، زندگی مشترک بدون ازدواج و... هم‌عرض خانواده شیوع پیدا کنند؛ به گونه‌ای که جهان اجتماعی نتواند در برابر این اشکال از کبان خانواده و ارزش‌ها و نهادها دفاع کند، نهاد خانواده دچار بحران هویت می‌شود. در ایران امروز نهاد خانواده با تعارض‌های فرهنگی مواجه است.

۶۶

کدامیک از عبارت‌های زیر، در خصوص «روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی» نادرست است؟
(الف) در پرسش‌نامه باید اطلاعات به شکل دقیق ثبت شوند و تا جایی که امکان دارد از پیش‌داوری‌ها به دور بود.
(ب) پژوهشگر می‌تواند به جای مشاهده رفتار مورد مطالعه در محیط طبیعی، در آزمایشگاه این کار را انجام دهد.
(ج) اگر امکان دستیابی به اطلاعات از طریق مشاهده وجود داشته باشد، استفاده از پرسش‌نامه مجاز نیست.
(د) مصاحبه برخلاف آزمون و پرسش‌نامه، هدفمند و سازمان‌یافته است.

(۴) الف - د

(۳) ب - ج - د

(۲) الف - ج

(۱) ب - ج

۱

تعداد تست معمول در کنکور

درس ۱

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۴

گزینه درست

حل و بررسی تست:

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) در مشاهده، اطلاعات باید به شکل دقیق ثبت شوند و تا جای ممکن از تعصب یا پیش‌داوری‌ها دور بود.
(د) مصاحبه برخلاف گفت‌وگوی معمولی، هدفمند و سازمان‌یافته است.

در سنانه:

روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی:

- مشاهده: یکی از روش‌های اصلی جمع‌آوری اطلاعات و توصیف موضوعات ← رفتارهای قابل مشاهده انسان و حیوانات هم در محیطی طبیعی و هم در محیط آزمایشگاهی [ثبت دقیق و به دور از پیش‌داوری]
- پرسش‌نامه: در مواقعی که امکان مشاهده وجود ندارد.
 - در استفاده از یافته‌های این روش باید احتیاط کرد.
 - موفق از خود فرد درباره رفتار یا افکار خاص او می‌پرسد.
 - پرسش‌نامه‌ها باید دقیق و معتبر باشند.
 - پرسش‌نامه‌ها به صورت‌های مختلف نمره‌گذاری می‌شوند.
- مصاحبه (گفت‌وگوی هدفمند و سازمان‌یافته) ← برای اخذ اطلاعات عمیق که پاسخ‌های مشخص، یکسان و قابل پیش‌بینی ندارند.
 - موضوعاتی که نمی‌توان به صورت مستقیم مشاهده نمود یا با کمک پرسش‌نامه‌های از پیش تعیین شده مطالعه کرد.
 - موفق در ضمن گفت‌وگو و براساس پاسخ‌های دریافت کرده پرسش‌های بعدی را معلوم و مصاحبه را هدایت می‌کند.
- آزمون ← ابزار روان‌شناسی برای کمی‌کردن ویژگی‌های روان‌شناختی ← مردم عادی بیشتر از هر روشی با آن مواجه می‌شوند.
 - نکته ۱: آزمون باید دقیقاً چیزی را اندازه‌گیری کند که برای آن طراحی شده
 - نکته ۲: در دفعات متعدد، نتایج حاصل از آزمون باید یکسان یا مشابه شود.
 - سافت آزمون بسیار دشوار است و فرآیند پیچیده‌ای را طی می‌کند.
 - استفاده از آزمون‌ها باید به همراه سایر روش‌ها باشد.
 - استفاده افراد کم‌تجربه از آزمون‌ها، مشکل‌آفرین است.

۶۷

چه تعداد از عبارت‌های زیر در خصوص «رشد انسان» درست است؟

- (الف) فراخنای زندگی یعنی شناسایی و پیش‌بینی تغییرات انسان در طول زندگی.
(ب) ترکیب کروموزومی دوقلوهای ناهمسان می‌تواند به صورت « $44+XY$ » و « $44+XX$ » باشد.
(ج) عامل ایجاد تفاوت در بروز تغییرات رشدی در جنبه‌های مختلف، محیط است.
(د) بسیاری از روان‌شناسان به دلیل مشاهده ویژگی‌های کیفی و تغییرات اساسی در رشد انسان، به رشد مرحله‌ای اعتقاد دارند.

۱ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۱

تعداد تست معمول در کنکور

درس ۲

مبحث سؤال

دشوار

سطح سؤال

۲

گزینه درست

مل و بررسی تست:

بررسی عبارت‌های سؤال:

- (الف) نادرست؛ فراخنای زندگی به معنای دامنه عمر یا حیات انسان است که از زمان تشکیل نطفه تا لحظه مرگ را در بر می‌گیرد.
(ب) درست؛ دوقلوهای ناهمسان چون از دو تخمک جدا به وجود می‌آیند، می‌توانند هم‌جنس نباشند.
(ج) درست؛ عوامل محیطی بر نحوه بروز تغییرات در جنبه‌ها و مراحل مختلف رشد تأثیرگذار هستند. به همین دلیل تفاوت‌های رشدی بیشتر محصول تأثیر محیط بر رشد انسان است.
(د) درست؛ اکثر روان‌شناسان علی‌رغم پیوستگی رشد که تقسیم آن به مراحل مشخص را دشوار نموده، به دلیل بروز ویژگی‌های کیفی و دگرگونی‌های اساسی، به رشد مرحله‌ای اعتقاد دارند.

در ستاره:

- هر سلول بدن انسان ۴۶ عدد کروموزوم و یا ۲۳ جفت کروموزوم دارد.
- کروموزوم نرمال چهار بازو دارد و شکل آن شبیه حرف X است.
- در سلول‌های بدن زنان تمام ۴۶ کروموزوم نرمال هستند ولی در سلول‌های بدن مردان یک کروموزوم دارای سه بازو هست و شکل آن شبیه حرف Y می‌باشد. بنابراین:
سافتار کروموزومی سلول زنان $44+XX$ ←
سافتار کروموزومی سلول مردان $44+XY$ ←
- سلول‌های جنسی نصف سلول‌های عادی بدن، کروموزوم دارند؛ یعنی ۲۳ عدد.
- سافتار کروموزومی سلول جنسی زن (تفمک) $22+X$ ←
سافتار کروموزومی سلول جنسی مرد (اسپرم) $22+X$ یا $22+Y$ ←
- دوقلوهای همسان، چون از یک تفمک به وجود آمده‌اند، الزاماً هم‌جنس هستند. بنابراین، سافتار کروموزومی آن‌ها همواره باید به یک شکل باشد:
 $44+XX$ و $44+XX$ یا $44+XY$ و $44+XY$
- دوقلوهای ناهمسان، چون از دو تفمک جدا به وجود آمده‌اند، می‌توانند هم‌جنس و یا غیرهم‌جنس باشند. بنابراین، سافتار کروموزومی آن‌ها می‌تواند به هر دو صورت زیر باشد:
 $44+XX$ و $44+XX$ یا $44+XY$ و $44+XY$

حالت اول:

حالت دوم:

۶۸

هر کدام از مثال‌های زیر، به ترتیب مربوط به کدام جنبه رشد و کدام بازه سنی است؟
- فراز در جشن تولدش بیشتر وقت خود را با دوستان پسر خود سپری کرد.

- مبینا معتقد است مدرسه‌ای که در آن درس می‌خواند، بدترین مدرسه کشور است و هیچ استاد به درد بخوری در آن تدریس نمی‌کند.
- شبنم برادر کوچکترش را که بخاطر اصرار برای کمک به پدرش در تعمیر یخچال، شیشه ترشی را شکسته سرزنش می‌کند.

(۱) اخلاقی و ۱۷ ساله - شناختی و ۹ ساله - هیجانی و ۱۵ ساله
(۲) اجتماعی و ۸ ساله - شناختی و ۱۴ ساله - اخلاقی و ۶ ساله
(۳) اجتماعی و ۱۰ ساله - اخلاقی و ۱۵ ساله - هیجانی و ۱۲ ساله
(۴) اجتماعی و ۱۳ ساله - اخلاقی و ۱۰ ساله - اخلاقی و ۶ ساله

گزینه درست ۲

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال

درس ۲

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

مثال اول: وقت گذراندن با دوستان و احتمالاً بازی با آنها مربوط به جنبه اجتماعی رشد است و چون فراز با دوستان پسر خود بیشتر معاشرت کرده بنابراین در دوره کودکی دوم یعنی سنین ۷ تا ۱۲ سالگی قرار دارد. (گزینه‌های ۲ و ۳ درست هستند)
مثال دوم: نگاه سیاه و سفید به اشخاص و محیط‌های اجتماعی مثل مدرسه یا کشور، همان آرمان‌گرایی و عیب‌جویی نوجوانان است که در زمره پیامدهای ناسازگارانه تغییرات شناختی در این دوران یعنی سنین ۱۲ تا ۲۰ سالگی می‌باشد. (گزینه ۲ درست است)
مثال سوم: مبنای قضاوت اخلاقی در مورد درستی یا نادرستی رفتار دیگران در کودکان ۶ ساله در دوره قبل از دبستان، پیامد و نتیجه رفتار است. (گزینه‌های ۲ و ۴ درست هستند)

در سننامه:

رشد اخلاقی:

- آن دسته از قوانین و مقررات اجتماعی و اصول شرعی و عرفی که تعیین می‌کند انسان‌ها در رابطه با دیگران چگونه باید رفتار کنند.
- انجام عمل اخلاقی = رشد درک اخلاقی ← هر چند ممکن است دلیل انجام عمل اخلاقی برای یک فرد در دوره‌های مختلف رشد متفاوت باشد.
- کودکان در ابتدا مسئول رفتار خود نیستند ← هیچ تصویری از کارهای خوب و بد ندارند.
- از ۵، ۶ سالگی به بعد به تدریج و طی یک فرآیند پیچیده مفاهیم اخلاقی در کودکان شکل می‌گیرد.
- در کودکی اول (۶ سالگی)، پیامد رفتار برای قضاوت درباره اخلاقی بودن آن مهم است اما در مراحل بعد، قصد و نیت پشت رفتار مورد قضاوت قرار می‌گیرد.

۶۹

در ارتباط با فرایندهای شناختی، کدام گزینه درست است؟

- تمام محرک‌هایی که در محیط اطراف انسان هستند، احساس می‌شوند.
- نقطه تفاوت بین خطای ادراکی و توهم این است که در توهم اصلاً ادراک صورت نمی‌گیرد ولی در خطای ادراکی، ادراک انجام می‌شود ولی به غلط.
- تعداد علامت‌هایی که در تکالیف فاقد اهمیت ردیابی نمی‌شوند از تعداد محرک‌های انحرافی که ردیابی می‌شوند، بیشتر است.
- ارادی یا غیر ارادی بودن توجه، تأثیری در میزان آگاهی به محرک‌های توجه شده ندارد.

گزینه درست ۳

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۳

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه یک: شدت محرک‌های محیطی باید به اندازه‌ای برسد تا بتواند اندام حسی را تحریک نموده و در نتیجه احساس شوند. بنابراین، تمام محرک‌های بیرونی احساس نمی‌شوند.
گزینه دو: تفاوت خطای ادراکی و توهم در این است که در توهم احساس محرک‌های بیرونی وجود ندارد چون اصلاً محرکی در کار نیست در حالی که در خطای ادراکی محرک بیرونی وجود دارد، احساس هم می‌شود ولی به گونه‌ای غلط ادراک می‌گردد. دقت کنید که توهم یعنی ادراک بدون احساس محرک.
گزینه چهار: وقتی اراده‌ای نسبت به توجه به محرک‌ها نداشته باشیم، آگاهی ما از آن محرک کامل نخواهد بود.

درسنامه:

تعلیل گزینه درست:

اهمیت تکلیف ← عاملی که بر نوع فطریاتی تأثیر دارد.
وقتی تکلیف مهم باشد ← تربیع می‌دهیم دچار هشدار کاذب شویم تا این‌که محرک هدف را از دست بدهیم.
وقتی تکلیف مهم نباشد ← از دست دادن را به هشدار کاذب تربیع می‌دهیم.

۷۰ هر کدام از عبارت‌های زیر، به ترتیب با کدام مورد در گزینه‌ها همخوانی دارد؟

- در فروشگاه‌های زنجیره‌ای، اجناس مختلف دارای کاربرد یکسان یا نزدیک به هم، در یک راهرو قرار می‌گیرند.
- غالب دانش‌آموزان رشته انسانی مطالب درس ریاضی را دشوار می‌پندارند در حالی که احتمالاً علت این طرز تلقی، روش غلط مطالعه است، نه اینکه واقعاً دشوار باشد.
- به دلیل پخش شدن کلیپ‌های مربوط به سرقت موبایل شهروندان در سطح شهر، مردم خیلی بیشتر از قبل هنگام استفاده از تلفن همراه در اماکن عمومی احتیاط به خرج می‌دهند.
- برخی از دانش‌آموزان، شب قبل از امتحان بیدار مانده و مطالعه می‌کنند و با این حال، صبح در جلسه امتحان همچنان هشیار و متمرکز هستند.

- (۱) مشابهت - خطای شناختی - گوش به زنگی - عوامل روان‌شناختی مؤثر بر انگیزندگی ذهنی
- (۲) مجاورت - خطای شناختی - توهم - تغییرات درونی محرک
- (۳) مشابهت - خطای ادراکی - گوش به زنگی - درگیری و انگیزندگی ذهنی تحت تأثیر عوامل زیستی
- (۴) مجاورت - خطای ادراکی - توهم - محرک مهم و جذاب

گزینه درست ۱ سطح سؤال متوسط مبحث سؤال درس ۳ تعداد تست معمول در کنکور ۰ تا ۱

حل و بررسی تست:

بررسی عبارت‌های سؤال:

- عبارت اول:** طبق اصل مشابهت در روان‌شناسی گشتالت، ذهن ما اشیاء شبیه به هم را در یک دسته ادراک می‌کند. پس در فروشگاه‌ها هم همواره اجناس مشابه مثل شوینده‌ها در یک ردیف کنار هم قرار می‌گیرند.
- عبارت دوم:** خطای ادراکی موردی و تصادفی است و به همین علت یک پدیده عادی قلمداد می‌شود. اما خطای شناختی در نتیجه تعدد و تکرار همین خطاهای ادراکی به وجود آمده و از جنس نگرش و باور است و جنبه همیشگی دارد. مثل باور غلط دانش‌آموزان رشته انسانی در خصوص دشوار بودن مباحث ریاضی.
- عبارت سوم:** با مشاهده کلیپ‌های پرتعداد سرقت موبایل، شهروندان خود را در معرض خطر احتمالی سرقت می‌بینند و در نتیجه بیشتر احتیاط می‌کنند. به این کارکرد توجه، گوش به زنگی می‌گویند که به معنای توانایی فرد برای دنبال کردن محرک هدف در یک بازه زمانی نسبتاً طولانی است.
- عبارت چهارم:** شب‌بیداری قبل از امتحان قطعاً عوامل زیستی مؤثر بر درگیری و انگیزندگی ذهنی را تحت تأثیر منفی قرار می‌دهد اما از آن‌جا که امتحانات اهمیت بالایی دارد، دانش‌آموزان تحت تأثیر عوامل روان‌شناختی، حتی با وجود بی‌خوابی در جلسه امتحان انگیزندگی ذهنی بالایی دارند.

۷۱ در ارتباط با انواع حافظه، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) به یاد آوردن سؤالات امتحان نهایی درس روان‌شناسی توسط دانش‌آموزی که در آن شرکت کرده، نیازمند استفاده از حافظه رویدادی است.
(۲) ظرفیت اندوزش و زمان بازیابی اطلاعات در حافظه کوتاه‌مدت بیشتر از حافظه حسی است.
(۳) بسیاری از اطلاعات براساس میزان استفاده از آنها در مدت زمان کوتاه، در حافظه کاری به خاطر سپرده می‌شوند.
(۴) به یاد آوردن خانه قدیمی پدر بزرگ در نتیجه استشمام بوی عطری خاص، نشان‌دهنده کارکرد حافظه بلندمدت است.

گزینه درست ۲

سطح سؤال ساده

مبحث سؤال

درس ۴

تعداد تست معمول در کنکور

۰ تا ۱

حل و بررسی تست:

بررسی گزینه‌های سؤال:

- گزینه یک: به یاد آوردن سؤالات امتحان نهایی درس روان‌شناسی برای دانش‌آموزی که در آن شرکت کرده، دربرگیرنده تجربه مشخصی است که به یک زمان و مکان مشخص مربوط می‌شود و این یعنی حافظه رویدادی.
گزینه دو: ظرفیت اندوزش در حافظه حسی نامحدود است در حالی که در حافظه کوتاه‌مدت 2 ± 7 ماده می‌باشد. بنابراین ظرفیت اندوزش اطلاعات در حافظه حسی بیشتر از حافظه کوتاه‌مدت است.
گزینه سه: شکل‌گیری حافظه کاری، علاوه بر تأثیرپذیری از زمان، تابع میزان استفاده ما از آن اطلاعات هم هست.
گزینه چهار: به یاد آوردن خانه قدیمی پدر بزرگ، نشان‌دهنده یادآوری اطلاعات قدیمی است. پس حتماً پای حافظه بلندمدت در میان است.

در ستاره:

جدول زیر را خیلی دری و کامل به خاطر بسپارید:

انواع حافظه	مراحل حافظه	نوع رمزگردانی	ظرفیت یا گنجایش اندوزش	زمان بازیابی
حسی	مرامل حافظه	حسی	نامحدود	مرور نیم ثانیه
کوتاه‌مدت		حسی (همراه با توفه)	2 ± 7 ماده	پندر دقیقه
بلندمدت		عمر تا معنایی	نامحدود	از پندر دقیقه تا آخر عمر

۷۲ کاهش چه عاملی، به ترتیب، منجر به موارد زیر در هنگام مطالعه دروس می‌شود؟

- ناتوانی در بازیابی صحیح مطالب درسی
– به یاد داشتن مطالب درسی خوانده شده با گذشت چند هفته
– یادگیری سخت و ناموفق برخی از دروس
– تداخل مباحث مطالعه شده در زمان امتحان
(۱) شرکت در آزمون – استفاده از معانی مختلف – علاقه به محتوای درس – یادگیری عمیق
(۲) نشانه‌ها – بسط معنایی – مطالعه تک حسی – یادگیری سطحی
(۳) اهمیت مطالب – فاصله بین مرور مطالب – مطالعه چند حسی – علاقه به محتوای درس
(۴) نشانه‌های درونی – فاصله بین مرور مطالب – مهم و کاربردی بودن درس – استراحت بین مطالعه

گزینه درست ۴

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال

درس ۴

تعداد تست معمول در کنکور

۰ تا ۱

حل و بررسی تست:

بررسی عبارت‌های سؤال:

عبارت اول: شرکت نکردن در آزمون‌ها و نداشتن نشانه‌های بازیابی کافی و درست می‌تواند باعث ناتوانی در بازیابی صحیح اطلاعات گردد. (گزینه ۳ نادرست است)

عبارت دوم: برای کنترل اثر گذشت زمان می‌توان فاصله میان مرور مطالب را کاهش داد و از رمزگردانی معنادار (استفاده از معانی مختلف) بهره برد. (گزینه‌های ۱ و ۲ نادرست هستند)

عبارت سوم: وقتی محتوای یک درس را دوست نداشته باشیم و یا آن درس کاربردی و مهم و در نتیجه جذاب نباشد، به راحتی رمزگردانی نمی‌شود. همچنین، مطالعه چند حسی موجب رمزگردانی قوی‌تر می‌شود و برعکس. (گزینه ۲ نادرست است)

عبارت چهارم: تداخل اطلاعات در نتیجه یادگیری سطحی، مطالعه تک حسی، عدم استراحت یا استراحت کم بین ساعت‌های مطالعه و توجه ناقص به مطالب به وجود می‌آید. بنابراین، کاهش یادگیری عمیق و کاهش استراحت می‌تواند باعث تداخل گردد. (گزینه‌های ۲ و ۳ نادرست هستند)

در سنانه:

هشدار!

این سبک از طرح سؤال که پندین بار مورد استفاده طراح کنکور نیز بوده، پیچیده‌ترین مدل تست می‌باشد. سؤال را دقیق بفوانید؛ در واقع باید قبل از هر کدام از موارد گزینه‌ها، یک «کاهش» در ذهنتان بگذارید و بعد در مورد درست بودن یا نبودن آنها تصمیم بگیرید.

۷۳ در مثال‌های زیر، به ترتیب، کدام عامل مؤثر بر حل مسئله تأثیرگذار است؟

– آرمین که قبلاً در مسابقات پینگ‌پنگ مقام کسب کرده، در حال حاضر در یادگیری ورزش تنیس به مشکل برخورد کرده است.
– الهام پس از ابتلا به سرطان و شروع روند درمان، یک صفحه جدید در شبکه‌های اجتماعی باز نموده و تجربیات خود را با مخاطبانش در میان می‌گذارد و از این طریق محبوبیت بالایی کسب کرده است.

– شراره با وجود شکست چند باره در تکمیل اظهارنامه مالیاتی شرکت، همچنان با جدیت و بدون وقفه تلاش می‌کند تا ایرادات آن را برطرف نماید.

– آرش بعد از مردود شدن در امتحان دینی خرداد ماه، توانست در امتحان جبرانی مرداد ماه نمره قبولی را کسب کند.

(۱) انتقال منفی – تغییر بازنمایی مسئله – اثر نهفتگی – تجربه گذشته

(۲) تجربه گذشته – نوع نگاه به مسئله – جدیت در حل مسئله – نگاه به مسئله

(۳) انتقال – نادیده گرفتن مسئله – مشخص کردن موقعیت فعلی – انتقال مثبت

(۴) اثر نهفتگی – تجربه گذشته – هدفمندی مسئله – نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت موقت

گزینه درست ۱ سطح سؤال متوسط مبحث سؤال درس ۵ تعداد تست معمول در کنکور ۰ تا ۱

حل و بررسی تست:

بررسی عبارت‌های سؤال:

عبارت اول: آرمین به دلیل شباهت پینگ‌پنگ و تنیس، مهارت‌ها و فنونی که در استفاده از راکت پینگ‌پنگ دارد را در هنگام تنیس به کار می‌گیرد و همین امر، برای او مشکل‌ساز شده است. این مثال نشان‌دهنده تجربه منفی یا انتقال منفی است.

عبارت دوم: الهام از زاویه دیگری با بیماری خود روبه‌رو شده و به نوعی این تهدید بزرگ را برای خود تبدیل به فرصتی جدید نموده و از این طریق، علاوه بر بهتر کنار آمدن با شرایط بیماری و درمان خود، به شهرت و محبوبیت نیز دست یافته است. این مثال، نوع نگاه به مسئله یا تغییر در بازنمایی مسئله را به خوبی تصویر نموده است.

عبارت سوم: سماجت بر حل مسئله از جانب شراره بهتر است برای مدتی نادیده گرفته شود تا آن چه مانع حل مشکل کاری او است، فراموش شود. این مثال، به اثر نهفتگی اشاره دارد. توجه کنید، جدیت در حل مسئله اصلاً در زمره عوامل مؤثر بر حل مسئله نیست.

عبارت چهارم: آرش از تجربه ناکامی در امتحان دینی نوبت خرداد، استفاده مناسبی کرده تا بتواند در امتحان جبرانی مرداد ماه نمره قبولی را کسب کند. این مثال، نمونه تجربه مثبت گذشته می‌باشد.

در ستاره:

- **تجربه گذشته (انتقال)** ← مثل مسئله هشت سکه و مسئله طناب و انبردست در کتاب درسی
- **تأثیر مثبت** ← تجربه گذشته، یارگیری پریر را آسان می‌کند. ← **انتقال مثبت** یا تجربه مثبت
- **تأثیر منفی** ← **پیروی صرف** از تجربه گذشته ← **از بین رفتن فلاقیت در افراد** ← **انتقال منفی** یا تجربه منفی
- تجربه گذشته زمانی راهگشا و مفید است که **مورد بازبینی قرار بگیرد**.
- تجربه منفی گذشته بیشتر برای **بزرگسالان** است.

۷۴ کدامیک از گزینه‌های زیر در ارتباط با حل مسئله درست است؟

- (۱) در هر موقعیت مسئله، با دو وضعیت وجود مسئله و حالت دسترسی به راه حل مواجه هستیم که اولی را ناکامی و دومی را رضایت از زندگی و بودن با دیگران می‌نامند.
- (۲) در روش خُرد کردن مسئله، از مواجه شدن با مسئله‌های ساده‌تر و حل آنها شروع می‌کنیم و به تدریج و با گذشت زمان، دانش حل مسائل پیچیده‌تر را به دست می‌آوریم.
- (۳) روش‌های اکتشافی حل مسئله، از قواعد مشخصی تبعیت نمی‌کنند و اعتبار آن راه حل با گذشت زمان به شدت متزلزل می‌شود.
- (۴) یکی از قدم‌های مهم در فرآیند حل مسئله، بازبینی و اصلاح راه حل است که معمولاً افرادی که مسائل را به خوبی حل نمی‌کنند مجبورند روش‌های قبلی را بهبود بخشند.

۱ تا ۰

تعداد تست معمول در کنکور

درس ۵

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۳

گزینه درست

حل و بررسی تست:

بررسی گزینه‌های سؤال:

- گزینه یک:** نادرست؛ در هر موقعیت مسئله با دو حالت وجود مسئله (وضعیت موجود) و حالت دسترسی به راه حل (وضعیت مطلوب) مواجه هستیم.
- گزینه دو:** نادرست؛ در روش خُرد کردن، یک مسئله بزرگ به چندین مسئله کوچک تقسیم می‌شود و افراد مسئله‌های کوچک را حل می‌کنند تا به تدریج بتوانند به حل مسئله بزرگ دسترسی یابند. دقت کنید که این توضیحات را با روش شروع از آخر اشتباه نگیرید. در شروع از آخر، مانند مثال کتاب در مورد یک شرکت خودروسازی، افراد از مسائل ساده‌تر شروع می‌کنند و به تدریج و با گذشت زمان، دانش و مهارت خود در حل مسائل را رشد داده و امکان حل مسائل پیچیده‌تر را به دست می‌آورند.
- گزینه سه:** درست؛ روش‌های اکتشافی نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارند و در حداقل زمان به راه حل می‌رسند اما اعتبار آن راه حل‌ها با گذشت زمان به شدت متزلزل می‌شود.
- گزینه چهار:** نادرست؛ افرادی که مسائل را به خوبی حل می‌کنند، دوست دارند روش‌های قبلی را بهبود بخشند و یا اصلاح کنند.

در ستاره:

روش‌های اکتشافی یا شعوری

(۱) روش فرد کردن ← تبدیل یک مسئله بزرگ (ترسناک) به چند مسئله کوچک

(۲) کاهش تفاوت میان وضع موجود و وضع مطلوب ← برج هانوی، حل پازل

فاصله موقعیت مبدأ هدف
(۳) بارش مغزی (فکری) ← ارائه تمام راه‌حل‌های احتمالی

مدیریت بحران

- تعیین مسئله (تشخیص مسئله)

- ارائه راه‌حل‌های مختلف

- تعیین ملاک‌ها یا معیارهایی برای ارزیابی راه‌حل‌ها

- انتخاب بهترین راه‌حل براساس معیارها یک مثال برای شروع از آفر

(۴) روش شروع از آفر ← بیشتر در حل مسائل ریاضی ← مهندسی معکوس

۷۵ در ارتباط با تصمیم‌گیری، کدامیک از عبارتهای زیر نادرست است؟

الف) فرد با انتخاب‌ها و اولویت‌های گوناگون روبه‌رو است ولی سعی او در این است که بهترین انتخاب را برای خود بازآفرینی کند.

ب) در طی این فرایند پیچیده شناختی، تمام اولویت‌ها فرد را به مقصد می‌رسانند ولی ممکن است مطلوب نباشند.

ج) فردی که اعتمادبه‌نفس کمی دارد، نمی‌تواند در فرایند تصمیم‌گیری موفق باشد چون این فرایند ذهنی، علاوه بر دانش به اعتمادبه‌نفس قوی هم نیاز دارد.

د) برخی افراد به طور ذاتی در تصمیم‌گیری موفق‌تر از دیگران عمل می‌کنند و بیشتر از دیگران از آسیب‌های روانی - اجتماعی آن در امان خواهند بود.

(۱) الف - ب (۲) الف - د (۳) ب - د (۴) ب - ج

گزینه درست ۲

سطح سؤال دشوار

دشوار

مبحث سؤال

درس ۶

تعداد تست معمول در کنکور

۱

هل و بررسی تست:

بررسی عبارتهای نادرست:

الف) در تصمیم‌گیری با انتخاب‌ها و اولویت‌های گوناگون روبه‌رو هستیم که نقشی در ساختن یا ایجاد آنها نداشته‌ایم و فقط می‌توانیم آنها در برابر یکدیگر ارزیابی کنیم و ویژگی‌های آن‌ها را شناسایی و بررسی کنیم تا بهترین را انتخاب کنیم. بازآفرینی راه‌حل مربوط به فرایند حل مسئله است.

د) تصمیم‌گیری یک ویژگی ذاتی نیست بلکه یک مهارت است و قابل اکتساب و ارتقا.

در ستاره:

ارتباط بین تصمیم‌گیری و حل مسئله

■ شباهت (اشتراک) ← در هر دو فرآیند، با یک مسئله مواجه هستیم.

■ تفاوت‌ها

مسئله‌ای که در تصمیم‌گیری با آن روبه‌رو هستیم؛
بهترین انتخاب چیست؟

(۱) در تصمیم‌گیری، انتخاب‌ها یا گزینه‌ها از قبل وجود دارند. در حل مسئله، راه‌حل‌ها باید بازآفرینی یا ایجاد شوند (خلق راه‌حل)

(۲) در تصمیم‌گیری با اولویت‌ها سروکار داریم. تمام انتخاب‌ها ما را به مقصد می‌رسانند ولی ممکن است مطلوب نباشند. در حل مسئله فقط یک راه‌حل درست وجود دارد که به هدف می‌رسد.

(۳) دغدغه در تصمیم‌گیری انتخاب بهترین گزینه است. دغدغه در حل مسئله انتخاب راه‌حل درست و کارآمد است.

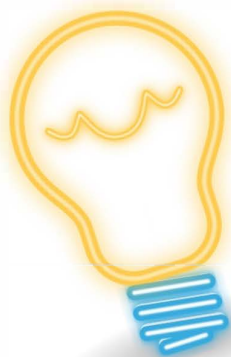

دانشود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمونها آزمایشتی

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

join us ...

۷۶

هر کدام از عبارت‌های زیر، به ترتیب، با کدام مورد در گزینه‌ها همخوانی بیشتری دارد؟

– محسن در طول ترم، از فرصت چند ماهه برای نگارش و ارائه کار تحقیقی استفاده نکرد و در روزهای پایانی از استاد خود درخواست فرصت اضافه برای تحویل پروژه خود را نمود.

– هلیا که مشغول به تحصیل در دانشگاه است، در محل کار خود یک پیشنهاد شغلی بهتر دریافت کرده که نیاز به حضور تمام‌وقت در شرکت دارد.

– هادی در خصوص قبول وکالت پرونده‌ای که حق‌الوکاله بالایی دارد و پرونده دیگری که متعلق به دوست صمیمی او است، دچار تردید شده است؛ چون جلسه دادگاه هر دو پرونده در زمان یکسان است.

– فرناز پشت چراغ عابر پیاده ایستاده بود اما وقتی متوجه شد مردم به قرمز بودن چراغ اهمیت نداده و از چهارراه عبور می‌کنند، او هم حق تقدم را نادیده گرفت و از چهارراه رد شد.

- (۱) سبک اجتنابی – تعارض گرایش اجتناب – تعارض گرایش گرایش – سبک وابسته
- (۲) سبک اجتنابی – تعارض گرایش گرایش – ناکامی و فشار روانی – سبک تصمیم‌تکانشی
- (۳) منفعل بودن – تعارض گرایش گرایش – تعارض گرایش اجتناب – سبک تصمیم‌وابسته
- (۴) در انتظار معجزه بودن – تعارض گرایش اجتناب – ناکامی و فشار روانی – سبک تکانشی

۰ تا ۱

تعداد تست معمول در کنکور

درس ۶

مبحث سؤال

ساده

سطح سؤال

۱

گزینه درست

حل و بررسی تست:

بررسی عبارت‌های سؤال:

عبارت اول: سبک تصمیم‌گیری محسن اجتنابی است. اما از سوی دیگر، محسن در تلاش است تا از استاد خود فرصت بیشتری بگیرد پس نه منفعل مانده و نه در انتظار معجزه است.

عبارت دوم: هلیا دوست دارد تا در شغل خود به موقعیت بهتر برسد (گرایش) اما به دلیل ادامه تحصیل نمی‌تواند تمام‌وقت مشغول به کار باشد (اجتناب). این وضعیت یک نمونه از تعارض گرایش اجتناب می‌باشد.

عبارت سوم: هادی هم علاقه دارد در پرونده‌ای که حق‌الوکاله بالا دارد، وکالت کند (گرایش) هم دوست دارد وکالت دوستش را قبول کند (گرایش). چون هادی دو گزینه مجزا دارد و هر دو را دوست دارد و نمی‌تواند هر دو را همزمان قبول کند، دچار تعارض گرایش گرایش شده است.

عبارت چهارم: سبک تصمیم‌گیری فرناز، وابسته است؛ چون از سایر رهگذران تبعیت نموده است.

در سنانه:

② تعارض ← تعریف ← ایبار در تصمیم‌گیری و در عین حال ناتوانی در تصمیم‌گیری

■ انواع

– گرایش – گرایش ← آسان‌ترین تعارض + کم‌ترین فشار روانی

– اجتناب – اجتناب ← تصمیم‌گیری فیللی مشکل

– گرایش – اجتناب (دوسوگرایی)

- در هم آمیختن احساسان مثبت و منفی
- با دست پس می‌زنن و با پا پیش می‌کشن
- به سفتی قابل حل شدن
- فراوان‌ترین نوع تعارض

۷۷ کدام عبارت زیر درست است؟

- (۱) در کنترل رفتار انسان برخلاف حیوان، علاوه بر غرایز و خواسته‌ها، نگرش هم تأثیرگذار است، اگرچه عامل اصلی همان عوامل انگیزشی است.
- (۲) وقتی یک کار برای انسان جالب است، منبع انگیزش لذتی است که در خود تکلیف قرار دارد.
- (۳) نگرش‌ها پس از شکل‌گیری از ثبات بسیار زیادی برخوردار می‌شوند و حتی در صورت بروز ناهماهنگی شناختی همچنان در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.
- (۴) احساس کارایی یعنی اینکه افراد دوست دارند همه چیز مطابق نظر آنها بوده و سعی دارند پیامدهای ناگوار را از خود دور کنند.

هزینه درست ۲ سطح سؤال متوسط مبحث سؤال درس ۷ تعداد تست معمول در کنکور ۱ تا ۰

بررسی گزینه‌های سؤال:

- گزینه یک:** تفاوت انسان و حیوان به عنوان دو موجود زنده، این است که انسان فقط، صرفاً مانند حیوان، براساس غریزه و خواسته قدم برنمی‌دارد بلکه در کنار خواسته‌ها (عوامل انگیزشی) آنچه رفتار او را کنترل می‌کند، نگرش است که عامل اصلی و توانمندتر است.
- گزینه دو:** در انگیزه درونی، فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد زیرا به آن کار علاقه دارد، برایش جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت دارد. به عبارت دیگر، در انگیزه درونی منبع لذت در خود تکلیف است.
- گزینه سه:** نگرش‌ها پس از شکل‌گیری از ثبات بیشتری برخوردار شده و در برابر تغییر مقاومت می‌کنند. اما، در صورت بروز وضعیت ناخوشایند ناهماهنگی شناختی، ممکن است تغییر کنند. چرا که یکی از اقدامات معمول افراد برای رفع ناهماهنگی شناختی و کسب آرامش، تغییر نگرش خود می‌باشد.
- گزینه چهار:** ادراک یا احساس کنترل یعنی اینکه ما همواره دوست داریم همه چیز مطابق نظر ما و تحت اختیار ما باشد و با انجام دادن رفتارهای گوناگون سعی می‌کنیم محیط را در کنترل خود بگیریم و پیامدهای ناگوار را از خود دور کنیم. یعنی از هر چه که سختی و درد دارد دوری می‌کنیم.

در ستاره:

عوامل مؤثر بر رفتار انسان:

- (۱) عوامل زیستی یا غریزی (نیازها و فواید مادی)
- عوامل زیستی معادل عوامل انگیزشی تلقی می‌شود (در برابر عوامل نگرشی) ← عوامل انگیزشی مشترک میان انسان و حیوان
- انسان بیشتر در دوران کودکی تحت تأثیر عوامل غریزی قرار دارد.
- (۲) عوامل فرازیستی (نگرش) ← عامل اصلی کنترل رفتار و شناخت در انسان (عامل توانمندتر)
- مقتض انسان است. (تفاوت میان انسان و حیوان)
- عامل ترویج دادن نیازهای جمعی بر نیازهای فردی
- در کنار فواید آنها آنچه رفتار انسان را کنترل می‌کند، نگرش است.
- عوامل شکل دهنده نگرش، متنوع است ← نظام شفافیتی فرد، باورها و ارزش‌های او

۷۸ هر کدام از عبارت‌های زیر، به ترتیب، به چه پدیده‌ای اشاره دارد؟

- پدر سارا از او درباره علت بی‌اعتنایی به خانواده عمویش در مهمانی سؤال می‌کند.
- احمد علی‌رغم توصیه پزشک به روزه نگرفتن به دلیل ابتلا به کم‌خونی، با شروع ماه رمضان روزه می‌گیرد.
- شیرین پس از کسب نمره پایین در امتحان نهایی ادبیات، سطح سؤالات آن را دشوار و غیر استاندارد اعلام می‌کند.
- رعنا بعد از خرید پیراهن خیلی گران از بین چند پیراهن، احساس پشیمانی می‌کند.
- (۱) انگیزه - انگیزه درونی - اسناد درونی - ناهماهنگی قبل از تصمیم
 - (۲) انگیزه بیرونی - باور و ارزش - نگرش - تعارض گرایش گرایش
 - (۳) اسناد درونی - انگیزه بیرونی - اسناد غیرقابل کنترل - ناهماهنگی بعد از تصمیم
 - (۴) نگرش - عوامل نگرشی - اسناد بیرونی - ناهماهنگی شناختی

گزینه درست ۴ سطح سؤال متوسط مبحث سؤال درس ۷ تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

بررسی عبارت‌های سؤال:

عبارت اول: هر زمان در جست‌وجوی علت رفتارها و یا شناخت‌های انسان باشیم، به دو دسته عوامل انگیزشی و نگرشی می‌رسیم. پس گزینه‌های ۱ و ۴ درست هستند اما چون اشاره‌ای به پاسخ سارا به سؤال پدرش نشده، امکان تشخیص درونی یا بیرونی بودن انگیزه وجود ندارد. بنابراین گزینه‌های ۲ و ۳ نادرست هستند.

عبارت دوم: روزه گرفتن برای احمد که مبتلا به کم‌خونی است، ضرر دارد. بنابراین علت روزه گرفتن احمد انگیزه یا عوامل انگیزشی (نیازها و خواسته‌ها) نمی‌باشد بلکه یک عامل فرازیستی روی تصمیم او اثر دارد. بنابراین گزینه‌های ۱ و ۳ نادرست هستند. این عامل نگرشی می‌تواند باورهای مذهبی احمد باشد. پس گزینه‌های ۲ و ۴ درست هستند.

عبارت سوم: شیرین علت کسب نمره پایین در امتحان ادبیات را به یک عامل بیرونی یعنی سخت بودن سؤالات نسبت داده است. بنابراین، اسناد او از نوع بیرونی و غیرقابل کنترل است و گزینه یک قطعاً نادرست می‌باشد.

عبارت چهارم: رعنا در زمان خرید دچار سردرگمی یا تردید نشده بنابراین، تعارضی در کار نیست و گزینه ۲ نادرست است. نام وضعیت ناخوشایندی که رعنا تجربه می‌کند، ناهماهنگی بعد از تصمیم است که یکی از مصادیق ناهماهنگی شناختی می‌باشد. در نتیجه، گزینه ۱ نادرست است.

در سنانه:

⑤ ۲ نکته مهم درباره نسبت دادن شکست‌ها به یک عامل خاص

- شکست فرد را به یک عامل بیرونی (فارج از کنترل فرد) نسبت ندهیم. ← انگیزه بسیار کمی برای فیران

- شکست فرد را به یک عامل پایدار و ثابت نسبت ندهیم. ← یاس و دل‌سردی

پس باید عامل شکست‌هایمان را درونی و ناپایدار بدانیم.

تحت کنترل → قابل تغییر ←

۷۹ در هر یک از مثال‌های زیر، به ترتیب، نقش متغیرهای روان‌شناختی چیست؟

- دانش‌آموزی که در سال کنکور بخاطر فشارهای زیاد، ریزش مو گرفته است.
- شوهری که پس از دریافت ابلاغیه دادخواست همسرش برای دریافت مهریه، سگته قلبی کرده است.
- مدبری که پس از ابتلا به سرطان و استعفا از سمتش، افسرده شده است.
- ورزشکاری که به دلیل مصدومیت خانه‌نشین شده و بسیار پرخاشگر و عصبانی است.

(۱) عامل - پیامد - پیامد - عامل	(۲) پیامد - پیامد - پیامد - پیامد
(۳) عامل - پیامد - پیامد - پیامد	(۴) عامل - عامل - عامل - عامل

گزینه درست ۳ سطح سؤال ساده مبحث سؤال درس ۸ تعداد تست معمول در کنکور ۱ تا ۱۰

حل و بررسی تست:

بررسی عبارت‌های سؤال:

عبارت اول: فشار روانی کنکور عامل ریزش مو

عبارت دوم: شوک و اضطراب ناشی از اطلاع از دادخواست مهریه همسر عامل سگته قلبی

عبارت سوم: افسردگی پیامد سرطان و کناره‌گیری از جایگاه شغلی

عبارت چهارم: پرخاشگری و عصبانیت پیامد مصدومیت ورزشی

در ستاره:

متغیرهای روان‌شناختی، بر اساس روان‌شناسی سلامت، دو نقش دارند:

(۱) عامل ایبار بیماری‌های جسمانی ← ابتلا به بیماری‌های قلبی - عروقی در نتیجه فشار روانی

(۲) پیامر بیماری‌های جسمانی ← ابتلا به افسردگی در نتیجه بیماری‌های جسمانی

۸۰ در بین عبارت‌های زیر، کدام موارد درست است؟

- الف) در پیوستار سلامت و بیماری، کسی که بیماری خاصی ندارد ولی سبک زندگی سالمی هم ندارد، در قسمت میانه و زرد رنگ قرار می‌گیرد.
ب) خوردن فست‌فود، رانندگی بی‌احتیاط و سیگار کشیدن مثال‌هایی برای عوامل خطر ساز بیماری محسوب می‌شوند.
ج) در زمان فشار روانی منفی، شخص یک رویداد یا یک موقعیت را به صورت فشار آور و فراتر از توانایی خود، ارزیابی می‌کند و سلامتی خود را در خطر می‌بیند.
د) چنانچه نمره نهایی فرد (پس از کسر عدد ۲۰) در پرسش‌نامه سبک زندگی نمره ۶۹ باشد، یعنی در برابر فشار روانی خیلی آسیب‌پذیر است و به مراقبت‌های ویژه نیاز دارد.

(۴) الف - ب - د

(۳) ب - د

(۲) الف - ب

(۱) ج - د

۰ تا ۱

تعداد تست معمول در کنکور

درس ۸

مبحث سؤال

دشواری

سطح سؤال

۲

گزینه درست

حل و بررسی تست:

بررسی عبارت‌های نادرست:

- ج) در هنگام فشار روانی، چه مثبت و چه منفی، شخص یک رویداد یا یک موقعیت را به صورت فشار آور و فراتر از توانایی خود ارزیابی می‌کند و سلامتی خود را در خطر می‌بیند.
د) چنانچه نمره نهایی در پرسش‌نامه سبک زندگی بین ۵۰ تا ۷۰ باشد، فرد در برابر فشار روانی جداً آسیب‌پذیر است و اگر از ۷۵ بالاتر باشد، فرد خیلی آسیب‌پذیر است و به مراقبت‌های ویژه نیاز دارد.

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۱-۸۹)

۸۱) (هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ):

- ۱) او کسی است که با فرشتگان بر شما رحمت می‌فرستد تا شما را از تاریکی‌ها به سوی نور خارج کند!
- ۲) اوست آن‌که بر شما و هم ملائکه خود درود فرستد تا شما از تاریکی به سوی روشنایی بروید!
- ۳) او کسی است که بر شما و ملائکه خویش درود می‌فرستد تا شما از تاریکی‌ها به سوی روشنایی خارج شوید!
- ۴) او است که [خدا] و فرشتگانش بر شما درود می‌فرستد، تا شما را از ظلمات به سوی نور بیرون آورد!

گزینه درست ۴

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال

ترجمه آیه

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

«یصلی علیکم و ملائکته: [خدا] و فرشتگانش بر شما درود می‌فرستد» رد سایر گزینه‌ها
«لیخرجکم: تا شما را بیرون آورد، خارج سازد» این فعل متعدی است نه لازم. رد گزینه‌های «۲ و ۳»
«الظلمات: تاریکی‌ها» جمع است نه مفرد. رد گزینه «۲»

۸۲) «كُنْتُ قَدْ أَصَبْتُ بِحُمَى شَدِيدَةٍ أُجِبْتُ أَنْ أَرْقُدَ بِالْمُسْتَشْفَى لَيْلاً»:

- ۱) تبی که به آن دچار شدم شدید بود و مجبور شدم شبی در بیمارستان بستری گردم!
- ۲) به تب شدید دچار شده بودم که در شبی مرا مجبور کرد در بیمارستان بستری شوم!
- ۳) دچار به تب شدیدی شده بودم و مجبور شدم شبانه در بیمارستانی بستری گردم!
- ۴) به یک تب شدید دچار گشته بودم که مجبور شدم در شبی، در بیمارستان بستری بشوم!

گزینه درست ۴

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال

ترجمه

تعداد تست معمول در کنکور

۴

حل و بررسی تست:

«كُنْتُ قَدْ أَصَبْتُ: دچار شده بودم» ماضی بعید است. رد گزینه «۱»
«حُمَى شَدِيدَةٍ: تبی شدید، تب شدیدی» ترکیب وصفی و نکره است نه معرفه. رد گزینه «۲»
«أُجِبْتُ: که مجبور شدم» جمله وصفیه است که با حرف ربط «که» ترجمه می‌شود. رد گزینه‌های «۱ و ۲ و ۳»
«المستشفى: بیمارستان» معرفه است نه نکره. رد گزینه «۳»

۸۳) «بُعِثَ الْأَنْبِيَاءُ إِلَهِيُونَ لِيُعْزِفُوا النَّاسَ عَلَى دِينِ الْإِسْلَامِ حَتَّى يَهْتَدُوا إِلَى السَّبِيلِ الصَّحِيحِ»:

- ۱) پیامبران الهی مبعوث شدند تا دین اسلام را به مردم معرفی کنند برای اینکه آن‌ها را به راه درست هدایت کنند!
- ۲) پیامبران الهی فرستاده شدند تا مردم را با دین اسلام آشنا کنند تا به راه راست رهنمون شوند!
- ۳) مبعوث شدن پیامبران از سوی خدا برای معرفی دین اسلام به مردم و هدایت آن‌ها به راه درست است!
- ۴) پیامبران الهی فرستاده شدند تا دین اسلام را به مردم معرفی کنند و به راه صحیح هدایت گردند!

گزینه درست ۲

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال

ترجمه

تعداد تست معمول در کنکور

۴

حل و بررسی تست:

- «بُعِثَ: مبعوث شد» فعل مجهول است. رد گزینه «۳»
«لِيعْرِضُوا النَّاسَ: تا مردم را با دین اسلام آشنا کنند» رد گزینه «۱ و ۴»
«لِيَهْتَدُوا: تا هدایت شوند» رد گزینه‌های «۱ و ۳»

۸۴

«أَيُّهَا الْمَرْءُ، لَعَلَّكَ تَغْتَنِمُ الْفُرْصَ الَّتِي تَحْدُثُ لَكَ لِأَنَّ مَا مَرَّ لَكَ يَعُودُ عَوْدَةً!»: ای انسان ...

- (۱) امید است که فرصت‌هایی را که برایت رخ می‌دهد مغتنم شماری، زیرا آنچه گذشته مسلماً باز نخواهد گشت!
(۲) شاید فرصت‌هایی را که برای تو اتفاق می‌افتد، غنیمت بدانی، چون که قطعاً هر چه بگذرد، بر نخواهد گشت!
(۳) امید است فرصت‌ها را غنیمت بشماری، زیرا آنچه برایت اتفاق افتاده، هرگز تکرار نخواهد شد!
(۴) شاید برای تو فرصت‌هایی رخ بدهد، پس آن‌ها را غنیمت بدان زیرا قطعاً تکرار نمی‌شود!

۴

تعداد تست معمول در کنکور

ترجمه

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۱

گزینه درست

حل و بررسی تست:

- «لَعَلَّكَ تَغْتَنِمُ: شاید غنیمت بدانی / امید است مغتنم بشماری» رد گزینه «۴»
«الْفُرْصَ الَّتِي: فرصت‌هایی که» رد گزینه‌های «۳ و ۴»
«لَنْ يَعُودَ عَوْدَةً: مسلماً برنخواهد گشت» رد سایر گزینه‌ها.
«لَنْ يَعُودَ عَوْدَةً: قطعاً / مسلماً برنخواهد گشت» در گزینه «۲»
«مفعول مطلق تأکیدی» برای فعل «مَرَّ» ترجمه شده که نادرست است.

۸۵

«الْإِكْثَارُ فِي اسْتِخْدَامِ الْمُبِيدَاتِ وَإِنتَاجِ النِّفَايَاتِ مِنَ الْمُهْدِدَاتِ الَّتِي تُلَوِّثُ الْبَيْئَةَ بِهَا وَ مَا أَظْلَمَ مِنْ يَقُومُ بِمَا يُؤْدِي إِلَى تَخْرِيبِهَا!»: ...

- (۱) زیاد استفاده کردن از آفت‌کش‌ها و به وجود آوردن زباله‌ها، از تهدیداتی است که محیط زیست را آلوده می‌کند، و چقدر ظالم است هر کس که به کاری بپردازد که سبب تخریبش شود!
(۲) زیاده‌روی در استفاده از حشره‌کش‌ها و تولید کردن زباله‌ها از تهدیدکننده‌هایی است که محیط زیست را با خود آلوده می‌نماید، و کسی که به کاری بپردازد که آن را تخریب کند، چقدر ستمگر است!
(۳) زیاده‌روی در بکل‌گیری حشره‌کش‌ها و تولید زباله‌ها از تهدیدکننده‌هایی است که با آن‌ها محیط زیست آلوده می‌شود و کسی که اقدام کند به آنچه منجر به تخریبش می‌شود، چقدر ظالم است!
(۴) استفاده زیاد در بکل‌گیری آفت‌کش‌ها و تولید زباله‌ها، از تهدیداتی است که محیط زیست به وسیله آن‌ها مورد تهدید قرار می‌گیرد و آنچه ظالمانه است، اقدام کسی است که به کاری بپردازد که سبب تخریبش بشود!

۴

تعداد تست معمول در کنکور

ترجمه

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۳

گزینه درست

حل و بررسی تست:

- «الْإِكْثَارُ فِي: زیاده‌روی در» در گزینه «۱» «فِي» ترجمه نشده است.
«المُهْدِدَاتِ: تهدیدکننده‌ها» اسم فاعل است. رد گزینه‌های «۱ و ۴»
«تُلَوِّثُ: آلوده می‌شود» فعل مجهول است. رد گزینه «۱ و ۲»

۸۶ عین الخطأ:

- (۱) كَانَ "حَاتِمٌ" يُعِينُ الضَّعْفَاءَ وَمَا أَنَاهُ أَحَدٌ فِي حَاجَةٍ فَرَدَّهُ خَائِبًا: حاتم ضعیفان را یاری می‌رسانید و کسی به خاطر نیازی نزد او نیامد که ناامید برگردد!
- (۲) لَا إِنْسَانَ أَكْثَرَ إِيمَانًا مِنَ الرُّسُلِ لَيْتَنَّا نَتَّعَلَّمُ سِرَّهُمْ: هیچ انسانی با ایمان‌تر از پیامبران نیست، کاش روش آن‌ها را بیاموزیم!
- (۳) لَا يَسْتَشِيرُ الْعَاقِلُ فِي أَمْرِهِ إِلَّا الْحَادِقِينَ فَمَا أَجْمَلَ عَمَلَهُ هَذَا: عاقل در امورش تنها با باتجربه‌ها مشورت می‌کند، پس این کارش چقدر زیباست!
- (۴) لَا يُغْضِبُكَ كَلَامٌ مِنْ يَتَكَلَّمُونَ خَلْفَكَ فَإِنَّ كَلَامَهُمْ لَا قِيَمَةَ لَهُ: سخن کسانی که پشت سرت حرف می‌زنند، تو را خشمگین نسازد، چه حرف آن‌ها هیچ ارزشی ندارد!

گزینه درست	۱	سطح سؤال	دشوار	مبحث سؤال	عین الخطأ	تعداد تست معمول در کنکور	۱
------------	---	----------	-------	-----------	-----------	--------------------------	---

حل و بررسی تست:

«رَدَه خَائِبًا: او را ناامید بازگردانید» این فعل متعدی است نه لازم.

۸۷ عین الصحيح:

- (۱) إِزْهَارُ أَغْصَانِ أَشْجَارٍ قَدْ أَثْمَرَتْ صَيَّرَتْ الْحَدِيقَةَ جَمِيلَةً: شکوفه‌های شاخه‌های درختانی که میوه داده است، باغ را زیبا گردانیده است!
- (۲) لِمَنْحِ هَذِهِ الْجَائِزَةُ إِلَى الَّذِي يَنْتَفِعُ بِهِ النَّاسُ فِي مَجَالَاتٍ مُحَدَّدَةٍ: باید این جایزه به کسی داده شود، که در زمینه‌های مشخص، به مردم سود رساند!
- (۳) إِنَّ الْمَخْتَرِعَاتِ الْحَدِيثَاتِ يُسَاعِدْنَ الْبَشَرَ لِتَسْهِيلِ أُمُورِ الْحَيَاةِ: همانا اختراعات جدید، به بشر برای ساده گردانیدن امور زندگی کمک می‌کنند!
- (۴) بَكَتِ الطِّفْلَةُ فَعِنْدَمَا أَرْضَعْتُهَا أُمُّهَا وَاجْسَلَتْهَا عِنْدَهَا سَكَنَتْ: کودک گریه کرد، پس وقتی مادرش به او شیر داد و او را نزد خود نشاندد، سکوت کرد!

گزینه درست	۴	سطح سؤال	متوسط	مبحث سؤال	عین الصحيح	تعداد تست معمول در کنکور	۱
------------	---	----------	-------	-----------	------------	--------------------------	---

حل و بررسی تست:

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «إِزْهَار: شکوفه دادن، گل دادن» این کلمه مصدر است نه جمع مکسر
- (۲) «يَنْتَفِعُ بِهِ النَّاسُ: مردم از او سود می‌برند» «نفع: سود رساند»، «انتفع: سود برد»
- (۳) «الْمَخْتَرِعَاتِ الْحَدِيثَاتِ: اختراع کننده‌های جدید» این کلمه اسم فاعل است نه مصدر

۸۸ للتَّعْرِيب: «جغد می‌تواند که سرش را ۲۷۰ درجه بچرخاند بدون اینکه جسمش را حرکت دهد»:

- (۱) تَسْتَطِيعُ الْبُومَةُ أَنْ تَدِيرَ رَأْسَهَا مِائَتَيْنِ وَ سَبْعِينَ دَرَجَةً دُونَ أَنْ يَتَحَرَّكَ جَسْمُهَا!
- (۲) الْبُومَةُ يَقْدِرُ عَلَى أَنْ تَدَوِّرَ رَأْسَهَا مِائَتَيْنِ وَ سَبْعِينَ دَرَجَةً دُونَ أَنْ تُحْرِكَ جَسْمَهَا!
- (۳) تَقْدِرُ الْبُومَةُ عَلَى إِدَارَةِ رَأْسِهَا بِمِقْدَارِ مِائَتَيْنِ وَ سَبْعِينَ دَرَجَةً لَكِنْ لَا يَتَحَرَّكُ جَسْمُهَا!
- (۴) الْبُومَةُ تَسْتَطِيعُ أَنْ تَدِيرَ رَأْسَهَا مِائَتَيْنِ وَ سَبْعِينَ دَرَجَةً دُونَ أَنْ تُحْرِكَ جَسْمَهَا!

گزینه درست	۴	سطح سؤال	متوسط	مبحث سؤال	للتعريب	تعداد تست معمول در کنکور	۱
------------	---	----------	-------	-----------	---------	--------------------------	---

حل و بررسی تست:

«إِدَارَة: چرخاندن» مصدر است نه فعل و در گزینه «۲» «أَنْ تَدَوِّرَ: که بچرخد» نادرست است.
«حَرَكَة: دهد: يحرك» فعل متعدی است. رد گزینه‌های «۱ و ۳»

۸۹ عین الخطأ حسب المفهوم:

- (۱) تجري الرياح بما لا تشتهي السفن! برد کشتی آنجا که خواهد خدای / وگر جامه بر تن دزد ناخدای!
- (۲) خير الأمور أوسطها! اندازه نگه دار که اندازه نکوست / هم لایق دشمن است و هم لایق دوست!
- (۳) أكلتم تمرى و عصيتم أمري! نمک خوردی و نمکدان شکستی!
- (۴) الدهر يومان يوم لك و يوم عليك! آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است / با دوستان مروت با دشمنان مدارا!!

گزینه درست ۴

سطح سؤال

ساده

مبحث سؤال

مفهوم

تعداد تست معمول در کنکور

۱

مل و بررسی تست:

حل و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) بادها به سمتی می‌وزند که کشتی‌ها میل ندارند!
- (۲) بهترین کارها میانه‌ترین آنهاست!
- (۳) خرمای من را خوردید و از دستورم سربچی کردید!
- (۴) روزگار دو روز است روزی به نفع تو و روزی به ضرر تو!

اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة بما يُناسب النص: (٩٠-٩٤)

المقاومة الفلسطينية تستمر طالما (تا زمانی که) بقي الاحتلال الصهيوني على أرض فلسطين، ولن تنجح أي محاولة لإنهاء القضية الفلسطينية إلا إذا تخلّى (دست کشیدن) الشعب الفلسطيني عن مقاومته، وهذا أمر غير ممكن، لأنّ المقاومة سر بقاءه و الطريق الوحيد لتحريرها. المقاومة الفلسطينية يجب أن لا تنتظر السياسيين، لأنهم لن يحققوا شيئا، و الواقع يثبت أنّهم يسرون في طريق خاطئ يجب عليهم التراجع عنه. لكن هذا لا يعني مواجهتهم بالسلاح، بل يجب أن تتوحد جهود المقاومة و تعمل معاً بعيداً عن الخلافات. و إذا كان التوحد الكامل غير ممكن الآن، فعلياً على الأقل أن تتفق على أن عدونا واحد، و هو الاحتلال الصهيوني، و أنّ هدفنا المشترك استعادة حقوقنا الكاملة من خلال تحرير الأرض، و الطريق إلى ذلك هو المقاومة.

مقاومت فلسطین تا زمانی که اشغالگری صهیونیست‌ها در سرزمین فلسطین باقی است ادامه خواهد داشت و هیچ تلاشی برای پایان دادن به مسئله فلسطین به نتیجه نخواهد رسید، مگر اینکه ملت فلسطین از مقاومت خود دست بکشد و این غیر ممکن است زیرا مقاومت رمز بقای آن‌ها و تنها راه رهایی آن‌هاست. مقاومت فلسطین نباید منتظر سیاستمداران باشد، زیرا آن‌ها به هیچ چیز نخواهند رسید و واقعیت ثابت می‌کند که آن‌ها در مسیر اشتباهی هستند و باید آن را برگردانند. اما این به معنای مقابله با آن‌ها با سلاح نیست. بلکه تلاش‌های مقاومت باید یکپارچه باشد و به دور از اختلافات با هم کار کنند. اگر اکنون وحدت کامل ممکن نیست، حداقل باید بپذیریم که دشمن ما یکی است، اشغالگری صهیونیستی و هدف مشترک ما باز پس گیری حقوق کامل خود از طریق آزادسازی سرزمین است و راه رسیدن به آن مقاومت است.

۹۰ عین الصحيح:

- (۱) ستنتج المقاومة الفلسطينية عندما تتكئ و تعتمد على السياسيين!
- (۲) يحاول السياسيون إنهاء القضية الفلسطينية عبر حماية المقاومة!
- (۳) يجب على المقاومة الفلسطينية توحيد صفوفها و جهودها لتحقيق النصر!
- (۴) لن يحقق الشعب الفلسطيني أهدافه إلا إذا تخلّى عن المقاومة!

گزینه درست ۳

سطح سؤال

ساده

مبحث سؤال

درک مطلب

تعداد تست معمول در کنکور

۳

حل و بررسی تست:

مقاومت فلسطین باید برای محقق کردن پیروزی، صفوف خود را متحد نماید.
ترجمه سایر گزینه‌ها:

- ۱- مقاومت فلسطین موفق خواهد شد، وقتی به سیاستمداران اتکا و اعتماد نماید.
- ۲- سیاستمداران تلاش می‌کنند داستان فلسطین را از طریق حمایت مقاومت خاتمه دهند.
- ۴- ملت فلسطین اهدافش را محقق نخواهد کرد جز زمانی که از مقاومت شانه خالی کند.

۹۱ نستنتج من النصّ أن...

- (۱) الاحتلال لن يرحل عن فلسطين إلا بمقاومة أهلها!
- (۲) المقاومة لا تحقق منافع و مصالح السياسيين!
- (۳) استمرار الاحتلال الصهيوني يرتبط باستمرار المقاومة!
- (۴) الذي يمشي في الطريق الخطأ ليتراجع!

گزینه درست ۱

سطح سؤال

متوسط

مبحث سؤال

درک مطلب

تعداد تست معمول در کنکور

۳

حل و بررسی تست:

اشغالگری جز با مقاومت اهل آن از فلسطین کوچ نخواهد کرد.
ترجمه سایر گزینه‌ها:

- ۱- مقاومت منافع سیاستمداران را محقق نمی‌سازد.
- ۳- ادامه اشغالگری صهیونیسم با استمرار مقاومت مرتبط است.
- ۴- کسی که در راه خطا و نادرست گام برمی‌دارد باید برگردد.

۹۲ عین الخطأ حسب مقصود النص:

- (۱) ليست طريق تحرير الوطن مفروشا بالورود و الأزهار!
- (۲) لا ريب في أن الحياة غالية / لكن نفسك من حياتك أغلى!
- (۳) في الجبن عارٌ و في الإقدام مكرمة!
- (۴) من لم يركب الشدائد لم ينل الآمال!

گزینه درست ۲

سطح سؤال

متوسط

مبحث سؤال

درک مطلب

تعداد تست معمول در کنکور

۳

حل و بررسی تست:

شکی نیست که زندگی ارزشمند است اما جان تو از زندگی تو ارزشمندتر است (غلط است و فقط این جمله است که هیچ ارتباطی با متن ندارد).
ترجمه سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: راه آزادسازی میهن با گل‌ها فرش نشده است.
- گزینه «۳»: در ترس، ننگ و در ورود به صحنه جنگ، بزرگی و کرامت است.
- گزینه «۴»: کسی که بر سختی‌ها سوار نشود به آرزوها نخواهد رسید.

■ عَيْنُ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۹۳-۹۴):

۹۳ «تستمر - المقاومة - تنتظر - السياسيين»:

- (۱) تستمر: فعل مضارع - مفرد مؤنث غائب - من باب استفعال «مصدره: استمرار» - لازم / فعل و له فاعل
- (۲) المقاومة: مصدر من باب له حرف زائد - معرّف بأل - معرب / اسم لأنّ و منصوب بالفتحة
- (۳) لا تنتظر: فعل مضارع للنفی - مفرد مؤنث غائب - حروفه الزائدة: «ا-ن» - متعدّد / فعل و مفعوله «السياسيين»
- (۴) السياسيين: جمع سالم للمذكر - معرّف بأل - معرب / مفعول أو مفعول به و منصوب بالياء

گزینه درست ۳

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

تحلیل صرفی

تعداد تست معمول در کنکور ۲

۲

مل و بررسی تست:

«لا تنتظر» در باب افتعال و حروف زائد آن «ات» است. سایر گزینه‌ها صحیح هستند.

۹۴ «يحققوا - تتوحد - التوحد - المشترك»:

- (۱) يُحَقِّقُوا: ماضیه: «حَقَّقُوا» - جمع مذكر غائب - من باب تفعیل و له حرف زائد - متعدّد / فعل يعادل المستقبل المنفيّ و مفعوله «شيئاً»
- (۲) تتوحد: فعل مضارع - مفرد مؤنث غائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين من باب تفعّل «مصدره: توحيد» - لازم / فعل و فاعله «جهود»
- (۳) واحد: من الأعداد الأصلية - مفرد - مذكر «مؤنثه: واحدة» - نكرة / خبر أنّ المشبهة بالفعل و مرفوع بالضمّة
- (۴) المشترك: اسم مفعول من باب له حرفان زائدان - مفرد - مذكر - معرّف بأل / صفة للموصوف «هدف» و منصوب بالفتحة

گزینه درست ۲

سطح سؤال ساده

مبحث سؤال

تحلیل صرفی

تعداد تست معمول در کنکور ۲

۲

مل و بررسی تست:

«تتوحد» در باب «تفعّل» و مصدر آن «تَوَحَّد» است. سایر گزینه‌ها صحیح هستند.

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: (۹۵ - ۱۰۰)

۹۵ عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- (۱) أَمَّا هَؤُلَاءِ فَيَتَعَلَّمُونَ وَيُقَفِّهُونَ الْجَاهِلَ بِالتَّعْلِيمِ أُرْسِلَتْ!
- (۲) لِنَقْرَأْ هَذِهِ الْقِصَّةَ لِنُطَلِّعَ عَلَى أَعْمَالِ الْإِنْسَانِ الْمُخَرَّبَةِ لِلْبَيِّنَةِ!
- (۳) شَاهَدَ الْمَزَارِعُ أَنَّ الْخَضِرَاوَاتِ تَتَعَرَّضُ لِلْأَكْلِ وَ التَّلْفِ!
- (۴) الْخَبِيرُ عَالِمٌ مُتَخَصِّصٌ بِأُمُورِ مِهْنَةٍ أَوْ عَمَلٍ أَوْ بَرْنَامَجٍ!

گزینه درست ۳

سطح سؤال آسان

مبحث سؤال

ضبط حرکات

تعداد تست معمول در کنکور ۱

۱

مل و بررسی تست:

کلمه «مزارع» غلط است و باید «مُزَارِع» باشد و فعل «تَتَعَرَّضُ» چون از باب «تَفَعَّلَ» است عین الفعلش باید فتحه (َ) بگیرد.

۹۶ عین المستثنی منه غیر مذکور:

- (۱) لَنْ نَتَخَزَجَ مِنْ جَامِعَةِ إِصْفَهَانَ بَعْدَ سَنَةٍ إِلَّا وَاحِدًا مَنَا!
- (۲) لَا يَكُونُ أَحَبَّتِي رَاغِبِينَ فِي تَعَلُّمِ اللُّغَةِ الْفَرَنْسِيَّةِ إِلَّا وَلَدِي!
- (۳) لَا يَسْبِقُ مُعَلِّمُ الصَّفِّ بِالْكَلَامِ إِلَّا الطَّالِبُ الْمَشَاغِبُ!
- (۴) مَا حَاوَلَ الْبَاحِثُونَ مَعْرِفَةَ سِرِّ الظَّاهِرَةِ الْغَرِيبَةِ إِلَّا أَشْهَرَهُمْ!

گزینه درست ۳

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

عربی ۱۲ - درس ۳ - قواعد اسلوب استثناء

تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

در این گزینه، مستثنی منه وجود ندارد «پیشی نمی‌گیرد از معلم کلاس در سخن جز دانش آموز شلوغ‌کننده»
در سایر گزینه‌ها به ترتیب ضمیر «نحن» موجود در فعل «لَنْ نَتَخَزَجَ»، «أَحَبَّة» و «الباحثون» مستثنی منه هستند.

۹۷ عین المضارع ليس مضارعاً في المعنى:

- (۱) يُنْشِدُ الشَّاعِرُ الْعَجُوزُ أَيْبَاتاً تُحَيِّرُ الْمُسْتَمْعِينَ إِلَيْهَا!
- (۲) قَدْ يَسْتَشِيرُ أَصْدِقَائِي رَجُلًا فَاضِلًا يُرَاجِعُهُ الْمَوْاطِنُونَ!
- (۳) لَعَلَّ صَاحِبَ الْعَمَلِ يُعْطِي أَجُورَ الْعُمَالِ النَّشِيطِينَ!
- (۴) تَصَادَمَ شَابٌ بِالسِّيَازَةِ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ بِصَوْتٍ جَمِيلٍ!

گزینه درست ۴

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

عربی ۱۱ درس ۵ - عربی ۱۲ درس ۱

تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

در گزینه «۴»، «يَقْرَأُ» فعل مضارع و جمله‌ای وصفیه است که درباره اسم نکره «شاب» توضیح داده است و چون قبل از آن فعل ماضی «تصادم» آمده است، به صورت ماضی استمراری «می‌خواند» ترجمه می‌شود.
در گزینه «۱»، «يُنْشِدُ» و «تُحَيِّرُ» فعل مضارع هستند و به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شوند.
در گزینه «۲»، «قَدْ يَسْتَشِيرُ» و «يُرَاجِعُ» فعل مضارع هستند و به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شوند.
در گزینه «۳»، «يُعْطِي» فعل مضارعی است که پس از «لَعَلَّ» آمده است و به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود.

۹۸ عین المجهول (= المبني للمجهول):

- (۱) يُنْظَفُ الطَّلَابُ الصَّفَّ بَعْدَ انْتِهَاءِ الدَّوَامِ الْمَدْرَسِيِّ!
- (۲) مَنْ يُفْسِدُ فِي الْأَرْضِ وَيَظْلِمُ لِلْآخِرِينَ لَا يُفْلِحُ!
- (۳) نَحَارِبُ الْأَفْكَارَ السَّيِّئَةَ وَنُطَالِعُ كُتُباً تُفِيدُنَا!
- (۴) يُرْغَبُ أَحْوَكُ إِلَى السَّعْيِ لِيَصِلَ إِلَى مَا يُرِيدُ!

گزینه درست ۴

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

عربی ۱۰ درس ۷ - قواعد فعل معلوم و مجهول

تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

در این گزینه، با توجه به معنای جمله، «يُرْعَبُ» فعل مضارع مجهول به معنای «ترغیب می‌شود» است «برادرت به تلاش کردن ترغیب می‌شود تا برسد به آنچه می‌خواهد.»

در گزینه «۱»، «يُنْظَفُ» فعل مضارع معلوم به معنای «تمیز می‌کند» و «الصَّفَّ» مفعول آن است.

در گزینه «۲»، «يُفْسِدُ، يَظْلِمُ، يُفْلَحُ» همگی فعل مضارع معلوم به معنای «فساد کند، ستم کند، رستگار می‌شود» هستند.

در گزینه «۳»، «نُحَارِبُ، نُطَالِعُ، نُفِيدُ» همگی فعل مضارع معلوم به معنای «می‌جنگیم، مطالعه می‌کنیم، سود می‌رساند» هستند.

۹۹ عَيْنُ الْفِعْلِ الْمَاضِي مُتَعَدِّيًّا:

(۱) تَحْمِلُنَا تِلْكَ الْمَرْأَةُ الْمُخْتَالَةَ مَا لَا تَقْدِرُ عَلَيْهِ!

(۲) نَدِمْتُ عَلَى عَمَلِي وَتَضَرَّعْتُ إِلَى رَبِّي مُعْتَذِرًا!

(۳) كِتَابُ تَصَفِّحَتِهِ أَمْسِي لَا يُوْجَدُ فِي تِلْكَ الْمَكَاتِبِ!

(۴) تُعَرِّفُنِي الدَّلِيلَةَ الْمُؤَدَّبَةَ عَلَى مَعَالِمِ الْبَلَدِ الْأَثَرِيَّةِ!

گزینه درست ۳

سطح سؤال

متوسط

مبحث سؤال

عربی ۱۰ درس ۳ - قواعد فعل لازم و متعدی

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

در این گزینه، «تَصَفَّحْتُ» فعل ماضی و متعدی به معنای «ورق زد، سریع مطالعه کردم» است و ضمیر متصل «ه» که به آن چسبیده است، نقش مفعول را دارد «کتابی که آن را دیروز ورق زد، در آن کتابخانه‌ها یافت نمی‌شد.»

در گزینه‌های «۱» و «۴»، «تَحْمَلُ» و «تُعَرِّفُ» فعل مضارع و متعدی به معنای «تحمیل می‌کند» و «معرفی می‌کند» هستند.

در گزینه «۲»، «نَدِمْتُ» و «تَضَرَّعْتُ» فعل ماضی و لازم به معنای «پشیمان شدم» و «التماس کردم» هستند. دقت کنیم که «مُعْتَذِرًا» نقش حال را دارد و هرگز مفعول برای «تَضَرَّعْتُ» نیست.

۱۰۰ عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ مَفْعُولٌ مُطْلَقٌ:

(۱) كَانَ الْمُتَكَلِّمُ شَابًا خَائِفًا فَلَمْ يَقْدِرْ أَنْ يُقْنِعَ أَكْثَرَ الْمُخَاطَبِينَ الْعُلَمَاءَ إِقْنَاعًا!

(۲) شَاهَدْتُ رَجُلًا مَجْنُونًا فِي أَحَدِ الشُّوَارِعِ يَفْعَلُ فِعْلًا قَبِيحًا فَنَهَيْتُهُ عَنْ ذَلِكَ!

(۳) اسْتَقَرَّتِ الْأَوْضَاعُ فِي تِلْكَ الْبِلَادِ اسْتِقْرَارًا فَانْتَخَبَهَا السَّائِحُونَ لِقَضَاءِ الْغُطَلَاتِ!

(۴) سَارَعَتْ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ فَعَلَيْكَ أَنْ تُصْلِحَ أَعْمَالَكَ الْقَبِيحَةَ إِصْلَاحَ التَّائِبِينَ!

گزینه درست ۲

سطح سؤال

سخت

مبحث سؤال

مفعول مطلق

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

در این گزینه، مفعول مطلق وجود ندارد و «فِعْلًا» مفعول است.

در گزینه «۱»، «إِقْنَاعَ» مفعول مطلق تأکیدی و مصدری از جنس فعل درون جمله «أَنْ يُقْنِعَ» است.

در گزینه «۳»، «اسْتَقْرَارًا» مفعول مطلق تأکیدی و مصدری از جنس فعل درون جمله «اسْتَقَرَّتْ» است.

در گزینه «۴»، «إِصْلَاحَ» مفعول مطلق نوعی و مصدری از جنس فعل درون جمله «أَنْ تُصْلِحَ» است.

۱۰۱

درباره نقش (کاهنان و روحانیان) در عهد باستان، کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) در تمدن سومر، کاهنان در آغاز، پیشوایی دینی را به همراه فرمانروایی سیاسی بر عهده داشتند، اما سرانجام فرماندهان نظامی قدرت را به دست گرفتند.
- ۲) در یونان باستان، نفوذ و قدرت کاهنان به مراتب بیشتر از مصر و بین‌النهرین بود.
- ۳) در ایلام کاهنان آداب و تشریفات دینی را زیر نظر کاهن بزرگ به جا می‌آوردند.
- ۴) روحانیون مادی که مغ نامیده می‌شدند، برگزاری آیین‌های دینی از جمله خواندن نیایش‌ها و سرودها و رسم قربانی کردن را بر عهده داشتند.

گزینه درست ۲

دشوار

سطح سؤال

مبحث سؤال

درس ۴، ۵، ۸ و ۱۴ تاریخ دهم

تعداد تست معمول در کنکور ۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

بررسی گزینه نادرست:

در یونان باستان، نفوذ و قدرت کاهنان به مراتب کمتر از مصر و بین‌النهرین بود.

در ستاره:

درباره دین‌های افسانه‌های پندانی در دست نیست، اما شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد آن‌ها اهوره‌مزدا و برخی از فرایان کهن ایرانی همچون میترا را ستایش می‌کرده‌اند. روحانیون مادی که مغ نامیده می‌شدند، برگزاری آیین‌های دینی از جمله خواندن نیایش‌ها و سرودها و رسم قربانی کردن را بر عهده داشتند. مغان، بعدها که به تدریج دین زرتشتی را پذیرفتند، به پیشوایان دینی جامعه زرتشتی تبدیل شدند. آنان نقش مهمی در آمیختن باورهای دینی کهن خود با تعالیم زرتشت داشتند. یونانیان به فرایان متعددی اعتقاد داشتند. مهم‌ترین این فرایان، دوازده فرای بی‌بوند که در کوه آلمپ جای داشتند و در رأس آنان «زنوس»، فرای آسمان و آذرخش بود. مردم هر دولت - شهر یکی از فرایان مستقر در آلمپ را به عنوان فرای محافظ شهر خود ستایش می‌کردند، مثلاً آتنا، فرایانوی فرد، فرای حافظ شهر آتن به شمار می‌رفت. یونانیان دارای معابدی بودند. نیایش غالباً با تقدیم هدیه و قربانی به فرایان انجام می‌گرفت. در یونان باستان، نفوذ و قدرت کاهنان به مراتب کمتر از مصر و بین‌النهرین بود. یونانیان به احترام فرایان و برای بزرگداشت قهرمانان فویش، جشن‌ها و مسابقاتی مقلتی را برگزار می‌کردند. مشهورترین آن‌ها، بازی‌های المپیک بود که هر چهار سال یک‌بار در دولت - شهر المپیا برگزار می‌شد. اولین دوره این بازی‌ها در ۷۷۶ ق.م. انجام شد.

۱۰۲

درباره اقوام و زبان‌های هند و اروپایی، کدام مورد درست است؟

- الف: تمدن میسن قرن‌ها پیش از مهاجرت اقوام هند و اروپایی به یونان، شهرهای خود را پایه‌گذاری کردند.
- ب: آریاییان، گروهی از اقوام هند و اروپایی بودند که از زمان‌های بسیار کهن و به تدریج در فلات ایران و شبه‌قاره هند مستقر شدند و خود را آریایی نامیدند.
- ج: آریاییان هند برخلاف سایر اقوام هند و اروپایی، خدایان گوناگون را به عنوان یکی از مظاهر طبیعت مانند آسمان، ماه، خورشید، باد و آتش می‌پرستیدند.
- د: زبان‌های ایرانی شاخه‌ای از گروه زبان‌های «هند و ایرانی» به شمار می‌روند و شاخه «هند و ایرانی» یکی از زیرشاخه‌های گروه بزرگ «زبان هند و اروپایی» به حساب می‌آید.

۴) الف - د

۳) الف - ج

۲) ب - د

۱) ب - ج

حل و بررسی تست:

بررسی عبارت نادرست:

الف: مینوسیان قرن‌ها پیش از مهاجرت اقوام هند و اروپایی به یونان، شهرهای خود را پایه‌گذاری کردند.

ج: آریاییان هند همانند سایر اقوام هند و اروپایی، خدایان گوناگونی را می‌پرستیدند.

حل و بررسی تست:

بررسی عبارت نادرست:

الف: مینوسیان قرن‌ها پیش از مهاجرت اقوام هند و اروپایی به یونان، شهرهای خود را پایه‌گذاری کردند.

ج: آریاییان هند همانند سایر اقوام هند و اروپایی، خدایان گوناگونی را می‌پرستیدند.

در سنانه:

پس از استقرار تدریجی آریایی‌ها در ایران، زبان‌ها و گویش‌های گوناگونی که شباهت‌های بسیاری به یکدیگر داشتند و زبان‌شناسان آن‌ها را «زبان‌های ایرانی» می‌نامند، متداول شد. زبان‌های ایرانی، شافه‌ای از گروه زبان‌های «هند و ایرانی» به شمار می‌روند که اقوام هندی و ایرانی، پیش از جدا شدن از یکدیگر و سکونت در هند و ایران، با آن تکلم می‌کردند. شافه هند و ایرانی نیز خود یکی از شافه‌های گروه بزرگ «زبان‌های هند و اروپایی» به حساب می‌آید. آریاییان هند نیز همانند سایر اقوام هند و اروپایی، فدایان گوناگونی را به عنوان یکی از مظاهر طبیعت، مانند آسمان، ماه، خورشید، باد و آتش می‌پرستیدند؛ آنان همچون آریایی‌های ایرانی، به فدای غیرمادی و مافوق طبیعت نیز عقیده داشتند.

۱۰۳

محقق به پژوهش درباره ایران در دوره اشکانیان پرداخته است. کدام مورد از نتایج پژوهش او درست است؟

- (۱) در زمان اشکانیان، ابریشم چین و ادویه هندوستان مشتریان زیادی در قلمرو یونان داشت، بنابراین درآمد هنگفتی از حقوق گمرکی، عوارض حمل و نقل و راهداری نصیب حکومت اشکانی می‌شد.
- (۲) نظام طبقاتی عصر اشکانی بر اصالت نسب و خون استوار بود. اشراف و بزرگان نسب و خون خود را برتر از نسب و خون مردم عادی می‌دانستند و برخورداری از امتیازات ویژه را حق خویش می‌شمردند.
- (۳) در اواخر دوره اشکانی، دین زرتشتی نفوذ و گسترش چشمگیری یافت و برخی از پادشاهان اشکانی به این دین گرویده و یا از آن پشتیبانی کردند.
- (۴) آیین بودایی از آیین‌هایی بود که در دوره اشکانی به ایران نفوذ کرد و مبلغان بودایی در سرزمین‌های شرقی حکومت اشکانی به تبلیغ اندیشه و آموزه‌های بودا می‌پرداختند.

گزینه درست ۴

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۱۲، ۱۳ و ۱۴

تعداد تست معمول در کنکور

۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

بررسی گزینه‌های نادرست:

- (۱) در زمان اشکانیان، ابریشم چین و ادویه هندوستان مشتریان زیادی در قلمرو روم داشت.
- (۲) نظام طبقاتی عصر ساسانی بر اصالت نسب و خون استوار بود.
- (۳) در اواسط دوره اشکانی، دین زرتشتی نفوذ و گسترش چشمگیری یافت.

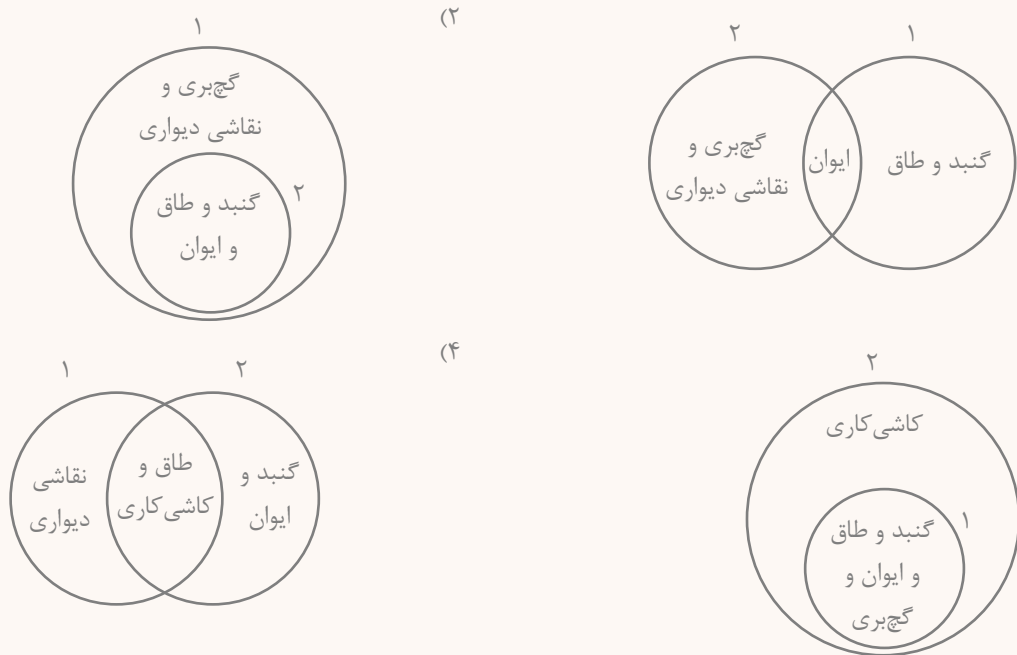
در سنانه:

اشکانیان نیز همانند هخامنشیان، حامی سیاست آزادی دینی بودند. ایرانیان و دیگر مردمانی که در سرزمین‌های تحت فرمانروایی حکومت اشکانی زندگی می‌کردند، در ستایش فدایان و انجام مراسم دینی خود آزاد بودند. آزادی دینی اشکانیان زمینه مناسبی را برای همزیستی مسالمت‌آمیز پیروان دین‌ها و عقاید مختلف فراهم آورد. از این رو، یونانی‌تبارانی که در ایران می‌زیستند، بدون هیچ مزاحمتی فدایان خود را می‌پرستیدند. مجسمه‌هایی از این فدایان در کاوش‌های باستان‌شناسی پیدا شده است. یهودیان نیز همچون دوره هخامنشی، حکومت ایران را پناهگاه مناسبی برای خود می‌شمردند. پیروان دین مسیح هم که در معرض آزار و اذیت حکومت روم قرار داشتند، در قلمرو اشکانیان احساس امنیت و آزادی می‌کردند. آیین بودایی از آیین‌هایی بود که در آن دوره به ایران نفوذ کرد و مبلغان بودایی در سرزمین‌های شرقی حکومت اشکانی به تبلیغ اندیشه و آموزه‌های بودا می‌پرداختند. براساس گزارش یکی از مورخان چینی، شاهزاده‌ای از فاندان اشکانی برای نفس‌تین بار کتاب‌های بودایی را به زبان چینی ترجمه کرد.

۱۰۴ کدام شکل استفاده از موارد مختلف را در معماری ساسانی (۱) و معماری دوران ایلخانان و تیموریان (۲) به درستی نشان داده است؟

۲ تا ۱

تعداد تست معمول در کنکور

دهم و یازدهم

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۳

گزینه درست

حل و بررسی تست:

از جمله ویژگی‌های برجسته معماری دوره ساسانیان کاربرد وسیع گنبد، ایوان و طاق در ساخت بناها به ویژه کاخ‌ها بود. در دوره ساسانی برای تزئینات داخلی کاخ‌ها و بناها از روش‌های گوناگونی مانند موزاییک‌کاری، نقاشی دیواری، گچ‌بری و نقش برجسته استفاده می‌شد. ویژگی مهم معماری دوران ایلخانان و تیموریان، ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند و تزئین ساختمان‌ها با گچ‌بری و کاشی‌کاری به شیوه‌های گوناگون بود.

در سنأمه:

معماری و شهرسازی در دوره ساسانیان پیشرفت چشمگیری کرد. مهم‌ترین آثار معماری این دوره را کاخ‌ها، آتشکده‌ها، پل‌ها، کاروانسراها، قلعه‌ها و بنرها (سرها) تشکیل می‌دهند. معماری ساسانی با بنای کاخ اردشیر در فیروزآباد فارس (گور) آغاز شد و با سافت کاخ تیسفون به اوج رسید. کاخ تیسفون که از آن به عنوان یکی از باشکوه‌ترین و زیباترین بناهای ساسانی یاد می‌شود، در کنار رود دجله ساخته شد. طاق یا ایوان کسری، بخشی از آن کاخ بود. از جمله ویژگی‌های برجسته معماری آن دوره، کاربرد وسیع گنبد، ایوان و طاق در سافت بناها به ویژه کاخ‌ها بود. معماران پیره‌دست ایرانی در آن زمان، فنون و مهارت‌های سافت گنبد را چنان توسعه و ترقی دادند که سبک کار آنان، الگویی برای معماران در دوران اسلامی شد و حتی معماران اروپایی نیز آن را تقلید کردند. در دوره ساسانی برای تزئینات داخلی کاخ‌ها و بناها از روش‌های گوناگونی مانند موزاییک‌کاری، نقاشی دیواری، گچ‌بری و نقش برجسته استفاده می‌شد.

آتشکده‌های متعددی هم که در این عصر در مناطق مختلف ایران ساخته می‌شد، به شکل گنبد چهارطاقی بود و آتش مقدس در درون آن نگهداری می‌شد. در طی حدود چهار قرن فرمانروایی سلسله ساسانیان بر ایران، شهرهای متعددی در گوشه و کنار کشور، به خصوص در فارس و فوژستان به فرمان پادشاهان این سلسله برپا شد. طرح و نقشه شهرهای ساسانی همچون شهرهای اشکانی به شکل دایره بود.

۱۰۵ کدام موارد درباره تاریخ‌نگاری در ایران دوره اسلامی درست است؟

الف: طبری با بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد و نقد آن‌ها، علل، آثار و پیامدهای واقعه را تحلیل و تفسیر می‌کند.

ب: علاقمندی ایلخانان و فرمانروایان تیموری به جاودانه ساختن کشورگشایی و موفقیت‌های سیاسی و نظامی خود و خودآگاهی رجال ایرانی، تأثیر بسزایی بر رشد و شکوفایی تاریخ‌نگاری در آن عصر نهاد.

ج: دینوری در اخبار الطوال به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آنها تنظیم می‌کند.

د: بیهقی در تاریخ خود از شیوه‌ای مشابه مروج‌الذهب مسعودی استفاده می‌کند و کتاب او از مشهورترین تاریخ‌های عمومی است.

(۱) الف - د (۲) ب - ج (۳) الف - ج (۴) ب - د

گزینه درست ۲

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۱، ۲ و ۱۲ یازدهم

تعداد تست معمول در کنکور

۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

بررسی عبارات نادرست:

الف) طبری از روش تاریخ‌نگاری روایی استفاده کرده است نه تحلیلی

د) کتاب تاریخ بیهقی از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای است.

درسنامه:

انواع روش‌های تاریخ‌نگاری

مورخان تاکنون تقسیم‌بندی‌های مختلفی از روش‌های تاریخ‌نگاری ارائه کرده‌اند. در اینجا یکی از این تقسیم‌بندی‌های رایج در گذشته بررسی می‌شود.

۱- **تاریخ‌نگاری روایی:** مورخ در تاریخ‌نگاری روایی، روایت‌های مختلف و متعدد درباره موضوع واحد را با آوردن اسناد، ذکر می‌کند. مهم‌ترین ویژگی این نوع تاریخ‌نگاری در این بود که تاریخ‌نگاران، بدون هیچ‌گونه دغل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند. تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای ثبت و ضبط سفتان و سیره پیامبر و صحابه ایشان به کار گرفته می‌شد، ولی بعد از آن برای ثبت وقایع دوران‌های بعری نیز استفاده شد. از مشهورترین بهره‌های تاریخ‌نگاری روایی، مورخ و مفسر مشهور ممبرین یریر طبری است. او برای تألیف کتاب خود اخبار فراوانی را جمع‌آوری کرد و در این راه رنج فراوانی برد. او سعی داشت تعیین درستی یا نادرستی مطالب را به فوآننده واگذار کند. شاید یکی از معایب این سبک تاریخ‌نگاری این باشد که نویسندگان، هیچ نقد و نظری درباره درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌دهند. اما برقی آن را امتیازی بزرگ می‌دانند؛ زیرا مورخان بعری با مجموعه‌ای از اخبار گوناگون درباره یک موضوع روبه‌رو می‌شوند و با به دست آوردن مدارک و اسناد کافی، درباره اصل خبر قضاوت می‌کنند.

۲- **تاریخ‌نگاری ترکیبی:** مورخ در این روش به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند. مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتقاب است و امکان دارد برقی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند. این نوع تاریخ‌نویسی از اواخر قرن سوم هجری متداول شد. از مشهورترین بهره‌های این سبک از تاریخ‌نویسی می‌توان به بلاذری (قرن سوم هجری) صاحب کتاب فتوح البلدان و دینوری (متوفای ۲۹۰ ق) نویسنده کتاب اخبار الطوال اشاره کرد.

۳- **تاریخ‌نگاری تحلیلی:** مورخ در این روش، با بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد و نقد آن‌ها، علل، آثار و پیامدهای آن واقعه را تحلیل و تفسیر می‌کند. از برهسته‌ترین آثاری که به این شیوه تألیف شده است، می‌توان به کتاب تیارب‌الامم ابوعلی (مسکویه متوفای ۴۲۱ ق)، تاریخ بیهقی و مروج‌الذهب مسعودی اشاره کرد. مورخان در دوران اسلامی، گزارش‌ها و نوشته‌های خود را به دو روش سال‌شماری و موضوعی تنظیم و ارائه می‌کردند. در روش سال‌شماری، حوادث به ترتیب زمان وقوع نوشته می‌شوند. مثلاً طبری در ذیل حوادث سال ۶۱ ق، وقایع مصر و عاشورا را گزارش می‌کند. در روش موضوعی، یک موضوع خاص محور تاریخ‌نگاری قرار می‌گیرد. آن موضوع خاص می‌توانست یک شهر، جنگ‌ها یا طبقاتی از مردم مثل شعرا یا اطباً باشد. یکی از نمونه‌های تاریخ‌نگاری براساس روش موضوع‌محوری، کتاب مروج‌الذهب و معادن‌الجوهر، نوشته علی‌بن حسین مسعودی است.

۱۰۶

محقق به پژوهش درباره خلفای اموی و عباسی و اقدامات آن‌ها پرداخته است و نتایج آن را به صورت گزاره‌های زیر دسته‌بندی کرده است. هر یک از موارد مربوط به کدام خلیفه است؟

الف: انتقال مرکز خلافت از بغداد به مرو

ب: سرکوب قیام دو تن از علویان و قیام‌های پادمانه در اعتراض به قتل ابومسلم در ایران

ج: دستور توقف فتوحات و نگرفتن جزیه از نومسلمانان

د: برگرداندن خط و زبان دیوان از فارسی به عربی

ه: توسعه نیروی دریایی و گسترش فتوحات در دریا

(۱) مهدی عباسی - مامون - سفاح - هارون الرشید - منصور

(۲) سفاح - هارون الرشید - معاویه - مروان حکم - هارون الرشید

(۳) مامون - منصور عباسی - عمر بن عبدالعزیز - عبدالملک مروان - معاویه

(۴) هارون الرشید - منصور عباسی - عمر بن عبدالعزیز - معاویه - مامون

گزینه درست ۳

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۶ و ۷ یازدهم

تعداد تست معمول در کنکور

۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

الف: مأمون تحت تأثیر وزیر قدرتمند خود فضل بن سهل، مرکز خلافت را از بغداد به مرو منتقل کرد.

ب: منصور عباسی قیام دو تن از علویان و قیام‌های پادمانه‌ای را که در اعتراض به قتل ابومسلم در ایران صورت گرفت، بی‌رحمانه سرکوب کرد.

ج: عمر بن عبدالعزیز هشتمین خلیفه اموی دستور داد فتوحات متوقف شود و از نومسلمانان جزیه گرفته نشود.

د: یکی از اقدام‌هایی که به دستور عبدالملک مروان خلیفه اموی انجام گرفت، برگرداندن خط و زبان دیوان از فارسی به عربی بود.

ه: یکی از اقدام‌های برجسته امویان، توسعه نیروی دریایی و گسترش فتوحات در دریا بود. معاویه این اقدام را به منظور فتح جزایر دریای مدیترانه و پایان دادن به حاکمیت مطلق رومیان بر آن دریا انجام داد.

در ستاره:

خلیفه‌ای متفاوت: در میان خلفای اموی، عمر بن عبدالعزیز هشتمین خلیفه این سلسله، شیوه‌ای متفاوت در حکومت اتخاذ کرد و تصمیم گرفت به کتاب فرا و سنت پیامبر عمل کند. از این رو، تغییرات و اصلاحاتی را انجام داد؛ از جمله دستور داد فتوحات متوقف شود و از نومسلمانان جزیه گرفته نشود. او همچنین دشنام‌گویی و اهانت به علی (ع) را که معاویه به ابداع رسم کرده بود، منع کرد و فرک را به اهل بیت بازگرداند. این اقدام‌ها موجب تغییر مهم و پایداری در سیاست امویان شد؛ چرا که دوران خلافت عمر بن عبدالعزیز کوتاه بود و خلفای بعدی، سیاست او را کنار نهادند، اما نام نیکی از او برپای گذاشت.

پس از سفاح (۱۳۲-۱۳۶ ه‍.ق)، برادرش منصور (۱۳۶-۱۵۸ ه‍.ق) به خلافت رسید. دومین خلیفه عباسی نقش زیادی در تکلیف و تثبیت حکومت عباسیان داشت. وی نفست عموهایش را که مدعی جانشینی سفاح بودند، از همه مناصب مهمی که داشتند قلع کرد و دبیر آنان، ابن مقفع (روزبه ایرانی) را که متفکری شجاع و مترجم کتاب‌هایی از زبان پهلوی به عربی بود، به قتل رساند. او سپس ابومسلم فراسانی را با وجود فرمات بزرگی که به عباسیان کرده بود، ناچوانمرانه کشت؛ زیرا نگران نفوذ و قدرت فراوان فرمانده سپاه‌هاگمان بود.

منصور همچنین قیام دو تن از علویان و نیز قیام‌های پادمانه‌ای را که در اعتراض به قتل ابومسلم در ایران صورت گرفت، بی‌رحمانه سرکوب کرد. یکی دیگر از اقدامات مهم منصور برای تکلیف و تثبیت خلافت فاندان فور، بنای شهر بغداد به عنوان پایتخت عباسیان بود. این شهر در مکانی نزدیک تیسفون، پایتخت ساسانیان و براساس سنت شهرسازی ایران باستان ساخته شد. صدها معمار، نهار، آهنگر و کارگر که اغلب ایرانی بودند، در بنای بغداد مشارکت داشتند.

برین‌گونه با از میان برداشتن رقیبان و مخالفان داخلی، بنای پایتخت جدید و پایه‌ریزی تشکیلات سیاسی - اداری منظم در زمان منصور، خلافت عباسیان استوار شد و تمام سرزمین‌های اسلامی، به استثنای آنرئس تحت فرمان آنان درآمد.

۱۰۷

کدام موارد درباره (کمال‌الدین بهزاد) هنرمند بزرگ عرصه نقاشی و نگارگری درست است؟
الف: نامورترین نقاش عصر ایلخانی بود.

ب: آثار و مکتب نگارگری او سرآغاز دگرگونی عظیم در نقاشی به شمار می‌آید.

ج: شاه اسماعیل با فتح هرات، او را با خود به تبریز برد و به ریاست کتابخانه دربار تبریز منصوب کرد.

د: او و شاگردانش با خلق آثار بی‌نظیر و ترکیب مکتب تبریز با عناصر جدید، مکتب جدیدی به نام مکتب قزوین پایه‌گذاری کردند.

(۴) الف - د

(۳) ب - ج

(۲) ج - د

(۱) الف - ب

گزینه درست ۳

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۱۲ و ۱۴

تعداد تست معمول در کنکور

۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

بررسی عبارات نادرست:

الف: نامورترین نقاش عصر تیموری بود.

د: بهزاد و شاگردانش با خلق آثار بی‌نظیر و ترکیب مکتب هرات با عناصر جدید، مکتب جدیدی به نام مکتب تبریز پایه‌گذاری کردند.

در سنأمه:

شهر هرات در زمان شاهرخ تیموری و یانشینانش، به قاطر داشتن ثروت هنگفت، کتابخانه‌های بزرگ و هنرمندان نامدار، به یکی از کانون‌های بزرگ علمی، فرهنگی و هنری جهان اسلام تبدیل شد. علاوه بر سلاطین و شاهزادگان تیموری که به هنر و هنرمندان توفه زیادی داشتند، برفی از وزیران آنان از جمله امیر علیشیر نوایی، شاعر و وزیر سلطان حسین میرزا بایقرا نیز پشتیبان و مشوق هنر و هنرمندان بودند. ده‌ها هنرمند شامل نگارگر، خوشنویس، تذهیب‌کار، جلدساز و جز آن در شهر هرات مشغول هنرنمایی بودند. نامورترین نقاشان عصر تیموری کمال‌الدین بهزاد بود که آثار و مکتب نگارگری او سرآغاز دگرگونی عظیمی در نقاشی به شمار می‌آید.

شاه اسماعیل با فتح هرات، کمال‌الدین بهزاد، یکی از نوابغ هنر نقاشی دربار تیموری را با خود به تبریز برد و به ریاست کتابخانه دربار تبریز منصوب کرد. در این کتابخانه کارگاهی وجود داشت که کتاب‌های بسیار زیبایی در آن تهیه می‌شد. بهزاد و شاگردانش با خلق آثار بی‌نظیر و ترکیب مکتب هرات با عناصر جدید، مکتب جدیدی به نام مکتب تبریز پایه‌گذاری کردند. یکی از شاهکارهای این عصر، کتابت و تصویرگری شاهنامه بود که در زمان شاه تهماسب به پایان رسید و به شاهنامه تهماسبی معروف شد. در شاهنامه تهماسبی دویست و پنجاه فرد نگاره وجود دارد که توسط هنرمندان برجسته‌ای چون سلطان محمد تبریزی، جلال‌الدین میرک و دیگران به تصویر درآمده‌اند. این اثر همچنین یکی از آثار گران‌قدر در زمینه خوشنویسی نیز محسوب می‌شود که توسط فطاطان هنرمندی به رشته تحریر در آمد.

۱۰۸

در ارتباط با فلزکاری عصر صفویه کدام گزینه درست است؟

(۱) آثار فلزی با تزئینات فراوان به صورت قلم‌زنی و قالب‌ریزی در مقیاس فراوان تولید و گاهی اوقات به خارج قلمرو صادر می‌شدند.

(۲) شیوه‌های تولید و تزئین فلزکاری این عصر به دلیل غنای خود بعداً به سرزمین‌های غرب قلمرو اسلامی انتقال یافت.

(۳) یکی از ویژگی‌های فلزکاری این عصر، طلاکاری روی فلزات است. این آثار جنبه هنری داشتند و نقش چندان در تجارت و کسب و کار نداشتند.

(۴) در این دوره استفاده از فولاد توسعه بیشتری یافت و ظرافت، خلاقیت و زیبایی در خلق آثار هنری مورد توجه بیشتر هنرمندان این رشته قرار گرفت.

گزینه درست ۴

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

۱۰ و ۱۴ تاریخ یازدهم

تعداد تست معمول در کنکور

۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱ و ۲ مربوط به عصر سلجوقی است.

گزینه ۳: این آثار به جز جنبه هنری، موجب رونق تجارت و کسب و کار نیز بودند.

در ستاره:

فلزکاری: یکی از هنرهای ممتاز و برپسته عصر صفویان هنر فلزکاری بود. در این دوره استفاده از فولاد توسعه بیشتری یافت و ظرافت، فلاقیت و زیبایی در خلق آثار هنری مورد توجه بیشتر هنرمندان این رشته قرار گرفت. بر روی بسیاری از آثار فلزی این دوره، اشعار زیبا و سفتان نغزی فوشنویسی شده است. یکی از ویژگی‌های فلزکاری عصر صفوی، طلاکاری روی فلزات است. این آثار به جز جنبه هنری، موجب رونق تجارت و کسب و کار نیز بودند. بخشی از این آثار امروزه به عنوان گنجینه فرهنگی و تمدنی ایرانیان در موزه‌های معروف جهان جای گرفته و آن‌ها به داشتن این آثار فخر هنری که جنبه جهانی یافته‌اند، می‌بالند.

۱۰۹

درباره اقدامات اروپایی‌ها در قاره آمریکا و تشکیل ایالات متحده آمریکا کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) با کشف قاره آمریکا خرید و فروش برده به سرعت افزایش یافت زیرا اروپاییانی که مزارع وسیعی را در آن قاره تصاحب کرده بودند به نیروی کار مجانی و ارزان نیاز داشتند.
- (۲) پرتغالی‌ها تجارت برده از آفریقا به آمریکا را در انحصار خود گرفتند. بعدها بازرگانان هلندی و انگلیسی نیز به این تجارت پرسود وارد شدند.
- (۳) دولت آمریکا پس از استقلال این کشور با پیشروی به سوی شرق و کشتار وسیع سرخ‌پوستان که ساکنان و صاحبان صدها ساله اصلی آمریکا بودند، سرزمین‌های وسیعی مانند کالیفرنیا و تگزاس را به ایالات خود افزود.
- (۴) جنگ‌های استقلال مردم آمریکا با انگلستان، سرانجام با پیروزی مستعمره‌نشینان و استقلال آمریکا به پایان رسید و جورج واشنگتن در سال انقلاب فرانسه، به عنوان نخستین رئیس‌جمهور ایالات متحده انتخاب شد.

گزینه درست ۳

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۱۶ یازدهم و ۲ دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور

۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

دولت آمریکا پس از استقلال این کشور با پیشروی به سوی غرب و کشتار وسیع سرخ‌پوستان که ساکنان و صاحبان صدها ساله اصلی آمریکا بودند، سرزمین‌های وسیعی را تصاحب کرد. در جنوب هم با اشغال سرزمین پهناوری از مکزیک، بزرگ‌ترین ایالت‌های جنوبی و جنوب غربی مانند کالیفرنیا و تگزاس را به ایالات خود افزود.

در ستاره:

آمریکا در راه استقلال؛ سرزمین آمریکا تا قرن ۱۸ شامل تنها چند ایالت در ساحل اقیانوس اطلس بود. ایالت‌های ساحل شرقی بر ویرانه خانه‌ها، مزارع و املاک بومیان سرخ‌پوست بنا شده بود. اروپاییان زیادی به دلایل اجتماعی، سیاسی و اقتصادی، اروپا را ترک کرده و در سرزمین‌های تازه تصاحب شده منزل گزیدند. بریتانیا بر اکثر این مناطق حکومت می‌کرد. در نتیجه وضع قوانین سخت توسط دولت انگلیس و تمایل اشراف آمریکایی به پیرون راندن رقیب و تهریکات فرانسویان، مردم این سرزمین برای رسیدن به استقلال وارد جنگ طولانی با انگلستان شدند (۱۷۷۵م). این جنگ سرانجام با پیروزی مستعمره‌نشینان و استقلال آمریکا به پایان رسید (۱۷۸۳م / ۱۱۶۲ش) و جورج واشینگتن به عنوان نخستین رئیس‌جمهور این کشور انتخاب شد (۱۷۸۹م).

دولت آمریکا پس از استقلال این کشور با پیشروی به سوی غرب و کشتار وسیع سرخ‌پوستان که ساکنان و صاحبان صدها ساله اصلی آمریکا بودند، سرزمین‌های وسیعی را تصاحب کرد. در جنوب هم با اشغال سرزمین پهناوری از مکزیک، بزرگ‌ترین ایالت‌های جنوبی و جنوب غربی مانند کالیفرنیا و تگزاس را به ایالات خود افزود. این دولت همچنین با بهره‌گیری از نیروی کار بزرگان آفریقایی اقتصاد خود را توسعه بخشید و در پایان سره ۱۹م به پیشرفت‌های وسیع سیاسی، اقتصادی و صنعتی دست یافت و به رقیبی برای کشورهای استعمارگر اروپایی تبدیل شد.

تجارت بزرگان آفریقایی پرتغالی‌ها در جریان سفرهای اکتشافی خود در سواحل غربی قاره آفریقا دریافتند که با فروش برده‌های آفریقایی می‌توانند سود هنگفتی کسب کنند. با کشف قاره آمریکا، فرید و فروش برده به سرعت افزایش یافت؛ زیرا اروپاییانی که مزارع وسیعی را در آن قاره تصاحب کرده بودند به نیروی کار میانی و ارزان نیاز داشتند. به همین دلیل پرتغالی‌ها تجارت برده از آفریقا به آمریکا را در انحصار خود گرفتند. بعدها بازرگانان هلندی و انگلیسی نیز به این تجارت پرسود وارد شدند.

۱۱۰

در کدام گزینه (وجه مشترک) روابط ایران با عثمانی در دوران افشار و زند و دوران قاجار به درستی بیان شده است؟

- (۱) اختلافات با عقد معاهده و قرارداد میان دو طرف به صلح منجر شد.
- (۲) تلاش‌هایی برای حل اختلافات مذهبی با عثمانی صورت گرفت اما با کارشکنی‌های عثمانی به نتیجه نرسید.
- (۳) زمامداران ایران گاهی با جنگ و زمانی با زبان مصالحه و مذاکره و امتیاز در صدد حل اختلاف و مشکل با عثمانی برآمدند، اما موفق نبودند.
- (۴) هر دو کشور به سبب درگیری‌های مستمر با دولت‌های اروپایی مجال کمتری برای دشمنی و جدال با یکدیگر داشتند.

گزینه درست ۱

دشوار

مبحث سؤال

درس ۲ و ۳ دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور

۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

در دوران افشار و زند اختلافات با زمامداران عثمانی با عقد معاهده‌ای میان دو طرف به صلح منجر شد که تا اواخر حکومت کریم‌خان که سپاه زندیه بصره را تصرف کرد، دوام آورد.

در زمان فتحعلی‌شاه و محمدشاه به سبب اختلافات مرزی، بدرفتاری عثمانیان با زائران ایرانی عتبات عالیات و مشکلات تجاری تنش‌هایی میان دو کشور بروز کرد اما با وساطت دولت‌های انگلستان و روسیه مذاکراتی میان ایران و عثمانی صورت گرفت و قراردادهای صلح ارزنة‌الروم اول و دوم بسته شد.

در سنانه:

عثمانی: در عصر قاجار دو کشور مسلمان ایران و عثمانی به سبب درگیری‌های مستمر با دولت‌های اروپایی، میال کمتری برای دشمنی و میال با یکدیگر داشتند. با این حال، در زمان فتحعلی‌شاه و محمدشاه، به سبب اختلافات مرزی، بدرفتاری عثمانیان با زائران ایرانی عتبات عالیات و مشکلات تجاری، تنش‌هایی میان دو کشور بروز کرد اما با وساطت دولت‌های انگلستان و روسیه مذاکراتی میان ایران و عثمانی صورت گرفت و قراردادهای صلح ارزنة‌الروم اول و دوم میان آن‌ها بسته شد و به کشمکش‌ها پایان داد.

پیرا از مواضع سیاسی - نظامی، همواره میان ایران و عثمانی روابط بازگانی و فرهنگی وجود داشت و کشور عثمانی یکی از مسیرهای آشنایی ایرانیان با پیشرفت‌های اروپا و تحولات نظام جهانی بود. در اواخر دوره قاجار، با شکل‌گیری دسته‌بندی‌های سیاسی - نظامی تازه در اروپا و نفرت تاریفی مردم ایران از انگلستان و روسیه، عثمانی توانست با شعار «اتحاد اسلام» بخشی از اندیشمندان ایرانی را به سمت خود جلب کند.

۱۱۱ علل شکست ایران در دور اول جنگ‌های ایران و روس چیست؟

- (۱) شکست عباس میرزا در استفاده از دانش و تجارب نظامی فرانسه و انگلستان، پیمان‌شکنی دولت فرانسه، اتمام جنگ‌های عثمانی و روسیه
- (۲) ارتش ایلیاتی قاجار، ارتش حرفه‌ای و آموزش‌دیده و مجهز به سلاح آتشین روسیه، ضعف فرماندهی عباس میرزا
- (۳) ناتوانی فتحعلی‌شاه در تامین تدارکات سپاه، بی‌کفایتی و سستی برخی از فرماندهان مانند آصف‌الدوله، اعتماد به وعده‌ها و قدرت خارجی
- (۴) عدم توازن قدرت نظامی و اقتصادی دو کشور، ضعف سیاسی حکومت قاجار، پیمان‌شکنی دولت‌های فرانسه و انگلستان

گزینه درست ۴

متوسط

مبحث سؤال

درس ۳ دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور

۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

دوره اول جنگ‌ها سرانجام به سبب عدم توازن قدرت نظامی و اقتصادی دو کشور، ضعف سیاسی حکومت قاجار و پیمان‌شکنی دولت‌های فرانسه و انگلستان به پیروزی روسیه و انعقاد معاهده گلستان انجامید.

در سنانه:

دور اول جنگ‌های ایران و روس (۱۲۲۸-۱۲۱۸ق/ ۱۸۰۳-۱۸۱۳م) که با هجوم نظامیان روسی آغاز شد، در طی حدود ۱۰ سال جنگ، سپاهیان ایران به فرماندهی عباس میرزا، رشادت و سلطه‌وری چشمگیری از خود نشان دادند و در مواردی روس‌ها را شکست دادند، این دور از جنگ‌ها سرانجام به سبب عدم توازن قدرت نظامی و اقتصادی دو کشور، ضعف سیاسی حکومت قاجار و پیمان‌شکنی دولت‌های فرانسه و انگلستان، به پیروزی روسیه و انعقاد معاهده گلستان انجامید. عباس میرزا، فرمانده سپاه ایران در این جنگ‌ها، هر آنچه در توان داشت برای جلوگیری از شکست ایران انجام داد.

پس از وقفه‌ای کوتاه، دور دوم جنگ‌های ایران و روسیه (۱۲۴۳-۱۲۴۱ق/ ۱۸۲۶-۱۸۲۸م) شروع شد. از جمله علل شروع این دور از جنگ، یکی مشفق نبودن خطوط مرزی در عهدنامه گلستان و ادعاهای ارضی پیرامین روس‌ها و دیگری فریاد کمک‌فروشی مردم مسلمان شهرها و روستاهایی بود که به واسطه معاهده گلستان تحت سلطه و ستم روس‌ها قرار گرفته بودند. با صدور فتوای چهار برفی از علما، عده زیادی از ایرانیان آماده چهار شدن و حکومت قاجار را به اقدام نظامی برای آزادی سرزمین‌های ایرانی ترغیب کردند. در ابتدای جنگ، نیروهای ایرانی به فرماندهی عباس میرزا به سرعت بسیاری از مناطق اشغالی را آزاد کردند اما روسیه با تمام قوا و تجهیزات نظامی خود وارد عرصه کارزار شد و در شرایطی که انگلستان بر خلاف تعهداتش از کمک نظامی و مالی به ایران خودداری می‌کرد، سپاه ایران را شکست داد و حکومت قاجار را وادار به پذیرش معاهده ترکمانچای کرد. ناتوانی فتحعلی‌شاه در تامین تدارکات سپاه و بی‌کفایتی و سستی برفی از فرماندهان، مانند آصف‌الدوله و نیز اعتماد به وعده‌ها و قدرت فابری در این شکست تأثیرگذار بود.

۱۱۲

کدام گزینه مقایسه درستی بین کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ش و کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ش ارائه کرده است؟

- (۱) در طراحی هر دو کودتا و حمایت از آن، انگلستان نقش داشت.
- (۲) بلافاصله بعد از هر دو کودتا مهره نظامی کودتا به نخست‌وزیری رسید.
- (۳) هر دو کودتا با هدف تغییر سلطنت صورت گرفت.
- (۴) در هر دو کودتا یک فرد انگلیسی پادشاه وقت را متقاعد کرد که با کودتا موافقت کند.

گزینه درست ۱

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال درس ۷ و ۹ تاریخ دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور ۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

کودتای ۱۲۹۹: دولت انگلستان برای دستیابی به اهداف خود در صدد تغییر حکومت ایران برآمد. به این منظور برنامه کودتا طرح‌ریزی و اجرای آن به سفارت انگلیس و نیروهای مستقر در ایران واگذار شد.

کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲: طراحی کودتای ۲۸ مرداد حاصل توافق آمریکا و انگلیس بود.

بررسی عبارات نادرست:

در گزینه ۲ بعد از کودتای سوم اسفند مهره سیاسی کودتا سید ضیاءالدین طباطبایی به نخست‌وزیری رسید.

در گزینه ۳ کودتای ۲۸ مرداد با هدف سرنگونی دولت دکتر مصدق بود نه تغییر سلطنت.

در گزینه ۴ در کودتای ۲۸ مرداد ژنرال شوارتسکف آمریکایی، شاه را متقاعد کرد.

در ستاره:

طراحی کودتای ۲۸ مرداد حاصل توافق آمریکا و انگلیس بود. پس از ملاقات‌ها و مذاکرات نمایندگان و مأموران انگلیسی و آمریکایی، آن دو کشور در اواخر سال ۱۳۳۱ در باره سرنگونی دولت مصدق و انتصاب سرلشکر فضل‌الله زاهدی به نخست‌وزیری به توافق رسیدند. براساس طرح مشترک انگلیس و آمریکا، ایجاد آشوب‌های خیابانی در ایران و به راه انداختن جنگ روانی علیه مصدق در مطبوعات در دستور کار شبکه پاسوسی دو کشور قرار گرفت. علاوه بر آن، طراحان کودتا از طریق اشرف پهلوی و ژنرال نورمن شوارتسکف آمریکایی، ممبرضا پهلوی را که در پذیرش کودتا تردید داشت، متقاعد کردند که با کودتا موافقت کند. با ورود مأمور ویژه سیا به ایران در اواسط تیر ۱۳۳۲ و ملاقات او با فضل‌الله زاهدی، مقررات اجرای کودتا فراهم شد.

۱۱۳

هر کدام از موارد زیر مربوط به کدام حزب سازمان یا گروه دوران پیش از انقلاب اسلامی است؟

الف: در چارچوب قانون اساسی به مبارزات خود ادامه می‌داد.

ب: با آرمان برپا کردن حکومت اسلامی به نبرد مسلحانه روی آورد اما اعضای آن پیش از هر اقدامی دستگیر و زندانی شدند.

ج: پس از اعدام انقلابی رزم‌آرا به دست خلیل طهماسبی یکی از اعضای این گروه، مهم‌ترین مانع بر سر راه ملی شدن صنعت نفت برداشته شد.

د: آن‌ها در آغاز تفکر اسلامی داشتند ولی به مرور زمان دچار انحراف فکری شدند و به مارکسیسم تمایل پیدا کردند.

(۱) جبهه ملی - هیئت‌های مؤتلفه اسلامی - حزب ملل اسلامی - سازمان چریک‌های فدایی خلق

(۲) نهضت مقاومت ملی - فدائیان اسلام - هیئت‌های مؤتلفه اسلامی - سازمان چریک‌های فدایی خلق

(۳) نهضت آزادی - هیئت‌های مؤتلفه اسلامی - فدائیان اسلام - سازمان مجاهدین خلق

(۴) جبهه ملی - حزب ملل اسلامی - فدائیان اسلام - سازمان مجاهدین خلق

گزینه درست ۴

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال درس ۱۰ دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور ۲ تا ۱

۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

الف: جبهه ملی و نهضت آزادی در چارچوب قانون اساسی به مبارزات خود ادامه می‌دادند.
ب: حزب ملل اسلامی با آرمان برپا کردن حکومت اسلامی به نبرد مسلحانه روی آورد اما اعضای آن پیش از هر اقدامی دستگیر و زندانی شدند.
ج: پس از اعدام انقلابی رزم‌آرا به دست خلیل طهماسبی یکی از اعضای گروه فدائیان اسلام، مهم‌ترین مانع بر سر راه ملی شدن صنعت نفت برداشته شد.
د: سازمان مجاهدین خلق، در آغاز تفکر اسلامی داشتند ولی به مرور زمان دچار انحراف فکری شدند و به مارکسیسم تمایل پیدا کردند.

درسنامه:

مبارزه مسلحانه؛ در کنار مبارزه سیاسی و فرهنگی، گروه‌هایی از جوانان به سوی مبارزه مسلحانه کشیده شدند. معروف‌ترین این گروه‌ها در این دوران عبارت بودند از:

- هیئت‌های مؤتلفه اسلامی؛ این گروه پس از تبعید امام خمینی، مبارزه مسلحانه و ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار داد و حسنعلی منصور، نخست‌وزیر وقت را ترور کرد. این کار را معمر بقارایی، از اعضای این گروه، انجام داد. پس از این واقعه، بیشتر اعضای این گروه دستگیر و چهار تن از آنان اعدام شدند و برفی هم به حبس‌های طولانی محکوم گردیدند.
- حزب ملل اسلامی؛ این گروه با آرمان برپا کردن حکومت اسلامی به نبرد مسلحانه روی آورد اما اعضای آن پیش از هر اقدامی دستگیر و زندانی شدند.
- سازمان مجاهدین خلق؛ گروهی از جوانان عضو نهضت آزادی بعد از قیام ۱۵ فروردین فعالیت سیاسی را کنار گذاشتند و به جنگ مسلحانه روی آوردند. آن‌ها در آغاز تفکر اسلامی داشتند ولی به مرور زمان دچار انحراف فکری شدند و به مارکسیسم تمایل پیدا کردند. در سال ۱۳۵۰ بیشتر اعضای این سازمان یا دستگیر شدند و یا در تسویه‌های درون‌گروهی از بین رفتند.
- سازمان پریک‌های فدایی خلق؛ این گروه از همان ابتدا با الهام از افکار مارکسیستی به مبارزه مسلحانه روی آوردند و تعدادی از آن‌ها در درگیری با مأموران رژیم یا در زندان به قتل رسیدند.

۱۱۴

با توجه به موارد زیر، کدام عبارت با مشخصات منطقه کوهستانی شمال و شمال شرق کشورمان مطابقت دارد؟

الف) سه‌پند (ب) آلا‌داغ (ج) توچال (د) هزارمسجد (ه) بینالود

- (۱) موارد (ب) و (د) در یک منطقه کوهستانی قرار دارند و (الف) بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی شکل گرفته است.
- (۲) موارد (الف) و (ب) در یک منطقه کوهستانی قرار دارند و (ج) بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی شکل گرفته است.
- (۳) در تشکیل موارد (ه) و (د) فعالیت‌های آتشفشانی نقش نداشته است و این دو در دو منطقه کوهستانی متفاوت قرار دارند.
- (۴) در تشکیل (ب) و (ه) فعالیت آتشفشانی نقش نداشته است و این دو در دو منطقه کوهستانی متفاوت قرار دارند.

گزینه درست ۱

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۳ دهم

تعداد تست معمول در کنکور ۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

(بینالود) و (آلا‌داغ) و (هزارمسجد) در منطقه کوهستانی شمال خراسان قرار دارند و در شکل‌گیری (سه‌پند) فعالیت‌های آتشفشانی نقش داشته است.

در ستاره:

کوه‌های شمال خراسان: این کوه‌ها به شکل منظم و موازی در شمال شرقی ایران قرار دارند. از رشته‌کوه‌های مهم کوه‌های شمال خراسان، می‌توان هزارمسجد، آلا‌داغ و در اطراف نیشابور، بینالود را نام برد.

منطقه کوهستانی البرز: کوه‌های البرز از تنگه منجیل شروع شده و در امتداد غربی - شرقی تا کوه‌های شاه‌کوه در نزدیکی شاه‌رود و گردنه فوش ییلاق ادامه دارند. دامنه‌های این کوه‌ها معمولاً به سمت شمال و یا جنوب است و در آن دره‌های وسیع و عمیقی هست، که رودهایی چون پالوس و هراز در آنها جریان دارند. بخش اعظم این پهن‌فروگی وسیع، حاصل کوه‌زایی مواد رسوبی طی میلیون‌ها سال است. فعالیت‌های آتشفشانی در دوره کواترنر سبب شکل‌گیری قله دماوند در این رشته‌کوه شده است و قله‌های دیگری چون علم‌کوه، تفت سلیمان و توچال در این رشته‌کوه تپه علاقه‌مندان به کوه‌نوردی را به خود جلب کرده است. مراکز جمعیتی بسیاری در امتداد کوهستان‌های البرز مستقر شده است و یکی از کانون‌های عمده فعالیت‌های اقتصادی کشور به شمار می‌رود.

منطقه کوهستانی آذربایجان: دو رشته‌کوه ارسباران (قره داغ) در شمال و رشته‌کوه مرزی ایران و ترکیه، شمال و غرب این منطقه را دربرگرفته است. علاوه بر این کوه‌ها، دو تودره کوهستانی مهم دیگر، به نام‌های سهند و سبلان بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی، در این منطقه وجود دارند.

۱۱۵

با توجه به مطالب زیر کدام گزینه، مطالب درستی را مطرح کرده است؟

الف) احیای تالاب‌ها و تأمین حقابه رودخانه‌های منطقه و اجرای طرح‌های مهار بیابان روش‌های مناسبی در مقابل ریزگردهاست.

ب) ریزگردها موجب عفونت‌های ریوی و اختلالات تنفسی در انسان می‌شوند.

ج) ریزگردها بیشتر شامل گرد و غباری است که به وارد هوا می‌شود.

د) کاهش ریزش‌های جوی، خشک شدن باتلاق‌ها و مدیریت ضعیف منابع آب باعث شکل‌گیری این پدیده می‌شود.

(۱) (الف) راه‌حل (ب) و (ج) مقدمه برای بروز (د) است.

(۲) (د) زمینه ایجاد (ج) و (الف) و (ب) به ترتیب راه‌حل و پیامد آن هستند.

(۳) (ب) از آسیب‌های (ج) و (د) از پیامدهای آن است که به (ب) منجر می‌شود.

(۴) (الف) راه‌حل (ب) و (د) پیامد (ج) است.

گزینه درست ۲

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۵ دهم

تعداد تست معمول در کنکور ۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

وقوع ریزگردها (ج) به سبب عواملی مانند کاهش ریزش‌های جوی (د) است. (الف) راه‌حل آن است و (ب) پیامد ریزگرد است.

در ستاره:

بهران ریزگردها: ریزگردها بیشتر شامل گرد و غباری است که وارد هوا می‌شود. مسدوده یغراقیایی بهرانی این پدیده، کشورهای ایران، عراق، ترکیه، کویت و عربستان هستند. عواملی چون کاهش ریزش‌های بوی، خشک شدن باتلاق‌ها و مدیریت ضعیف منابع آب در این مناطق، باعث شکل‌گیری این پدیده شده است. به نظر شما آیا عوامل دیگری در وقوع پدیده ریزگردها نقش دارد؟ ریزگردها موجب عفونت‌های ریوی و اختلالات تنفسی در انسان می‌شوند. ریزگردها همچنین موجب آسیب رساندن به جنگل‌های زاگرس (جنگل بلوط) و کاهش میزان تولید محصولات کشاورزی شده و همچنین میزان زیر را کاهش می‌دهند.

راه‌های مقابله با ریزگردها: برای مقابله با ریزگردها راه‌های مختلفی است. ایای تالاب‌ها و تامین فقا به رودخانه‌های منطقه، اجرای طرح‌های مهار بیابان، تغییر در شیوه کشت و مدیریت صمیع آب در بقش‌های مختلف، روش ای مناسبی است. آیا می‌توانید راه‌های دیگری برای مقابله با ریزگردها پیشنهاد دهید؟ برای حل مشکلات محیط زیست کشور، مدیران، برنامه‌ریزان و مسئولان باید به بعد مکانی تصمیم‌گیری‌های خود توجه جری کنند و در حفظ منابع طبیعی و ملی کشورشان تلاش کنند.

۱۱۶ با توجه به ویژگی رودهای ایران کدام گزینه بیان درستی دارد؟

- ۱) در ایران بیشتر بارش‌ها در اوایل فصل پاییز تا اواخر فصل بهار می‌بارد، به این دلیل هرچه به پایان این دوره نزدیک می‌شویم آبدهی رودها بیشتر شده و در صورت حجم زیاد بارش در مدت زمان کم، احتمال زمین‌لغزش افزایش می‌یابد.
- ۲) در ایران بیشتر بارش‌ها در اواخر فصل پاییز تا اواخر فصل بهار می‌بارد، به این دلیل هرچه به پایان این دوره نزدیک می‌شویم آبدهی رودها کمتر شده و در صورت حجم کم بارش در مدت زمان طولانی، احتمال زمین‌لغزش افزایش می‌یابد.
- ۳) در ایران بیشتر بارش‌ها در اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار می‌بارد، به این دلیل هرچه به پایان این دوره نزدیک می‌شویم آبدهی رودها بیشتر شده و در صورتی که حوضه گردتر و دارای شیب بیشتر باشد، احتمال سیل‌خیزی بیشتر است.
- ۴) در ایران بیشتر بارش‌ها در اوایل فصل پاییز تا اوایل فصل بهار می‌بارد، به این دلیل هرچه به پایان این دوره نزدیک می‌شویم آبدهی رودها بیشتر شده و در صورتی که حوضه کشیده‌تر و دارای شیب کمتر باشد، احتمال سیل‌خیزی بیشتر است.

۲ تا ۱

تعداد تست معمول در کنکور

دهم درس ۶ و دوازدهم درس ۵

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۳

گزینه درست

حل و بررسی تست:

در ایران بیشتر بارش‌ها در اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار می‌بارد، به این دلیل هرچه به پایان این دوره نزدیک می‌شویم، آبدهی رودها بیشتر می‌شود. در حوضه‌های آبخیز گردتر و با شیب بیشتر احتمال سیل بیشتر است.

در ستاره:

ویژگی رودهای ایران:

- با توجه به عواملی که بر وضع آب کشورمان تاثیرگذار است، می‌توانیم ویژگی‌های زیر را در مورد رودهای ایران در نظر بگیریم.
- ۱- در ایران بیشتر بارش‌ها در اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار می‌بارد، به این دلیل هر چه به پایان این دوره نزدیک‌تر می‌شویم، آبدهی رودها بیشتر می‌شود.
 - ۲- با توجه به ناهمواری‌ها و جهت آن‌ها، هر چه از غرب به سمت شرق کشور برویم، مقدار آب رودها کمتر می‌شود.
 - ۳- رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برگیر تغذیه می‌شوند، دائمی هستند. اگر این رودها در نواحی مرطوب، جریان یابند مقدار آب آن‌ها بیشتر خواهد بود.
 - ۴- رودهای مناطق نسبتاً خشک بیشتر طغیانی و اتفاقی و مقدار آب آن‌ها در سال‌های مختلف متفاوت است.

۱۱۷ در رابطه با (مهاجرت) و (تأثیرات) آن کدام گزینه درست است؟

- (۱) مهاجرت‌های گروهی براساس تصمیم‌های سیاسی صورت می‌گیرد و بر سرعت گسترش شهرنشینی مؤثر است و موجب شده میزان رشد سالیانه شهرنشینی در نواحی توسعه‌یافته صنعتی آمریکای شمالی و اروپا بیشتر از آسیا و آفریقا باشد.
- (۲) یکی از مهمترین پدیده‌های مربوط به تغییرات الگوی شهرنشینی در جهان، افزایش شهرهای میلیونی است که به واسطه مهاجرت خارجی به دو شکل اجباری و اختیاری شکل گرفته است. در این نوع مهاجرت، افراد از یک استان به استان دیگر جابه‌جا می‌شوند.
- (۳) در سده نوزدهم و اوایل سده بیستم در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی به دنبال توسعه صنایع کارخانه‌ای، مهاجرت از روستاها به شهرها رخ داد. این مهاجرت‌ها طولانی و تدریجی مدت بود و با توسعه صنعتی همگام نبود. در نتیجه بر مکان مقصد و مبدأ مهاجرت اثر گذاشت.
- (۴) مهاجرت روستاییان به شهر باعث جذب نیروی انسانی جوان از روستا به شهر می‌شود که یکی از انواع مهاجرت داخلی است. این نوع مهاجرت به علت صنعتی شدن و یا رشد بخش خدمات از عوامل رشد شهرنشینی در آسیا و آفریقا است.

۲۵۱

تعداد تست معمول در کنکور

درس ۷ دهم و درس ۱ دوازدهم

مبحث سؤال

دشوار

سطح سؤال

۴

گزینه درست

حل و بررسی تست:

بررسی عبارات نادرست:

- (۱) میزان رشد سالیانه شهرنشینی در آسیا و آفریقا بیشتر از نواحی توسعه‌یافته است.
- (۲) مهاجرت خارجی از یک کشور به کشور دیگر است.
- (۳) در کشورهای اروپایی و آمریکایی شمالی، مهاجرت با توسعه صنعتی همگام بود.

در سنأمه:

مهاجرت عبارت است از جابه‌جایی بین دو واهر جغرافیایی یا به عبارتی ترک یک سرزمین و اسکان در سرزمین دیگر.

مهاجرت از عوامل مهم در تغییرات جمعیت به شمار می‌رود. با پیشرفت فناوری و وسایل حمل و نقل، حرکت و جابه‌جایی نسبت به گذشته افزایش یافته است. افراد در مهاجرت بین دو واهر جغرافیایی جابه‌جا می‌شوند.

بعضی از متفحصان، مهاجرت از ابتدای قرن بیستم تا به حال را در سه شکل بیان کرده‌اند.

۱- مهاجرت روستاییان به شهر که باعث جذب نیروی انسانی جوان از روستا به شهر می‌شود که یکی از انواع مهاجرت داخلی است. این مهاجرت در اقتصاد کشور با از دست دادن نیروی کار روستا و افزایش جمعیت فعال اقتصادی شهر، فور را نشان می‌دهد. در کشور ما، مهاجرت روستاییان به شهرها از مهم‌ترین مهاجرت‌ها در دهه‌های اخیر به شمار می‌رود.

۲- مهاجرت‌های گروهی که براساس تصمیمات سیاسی انجام می‌شود.

۳- مهاجرت‌هایی که افراد از یک کشور به کشور دیگر جابه‌جا می‌شوند، مهاجرت فارابی می‌گویند که به دو صورت اختیاری و اجباری انجام می‌شود.

اثرات مهاجرت: مهاجرت به هر شکلی که انجام شود، برای کشوری که افراد از آن خارج می‌شوند (مهاجر فرست) و همچنین برای کشوری که افراد به آن وارد می‌شوند (مهاجر پذیر) تغییرات اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و محیط زیستی را به همراه دارد.

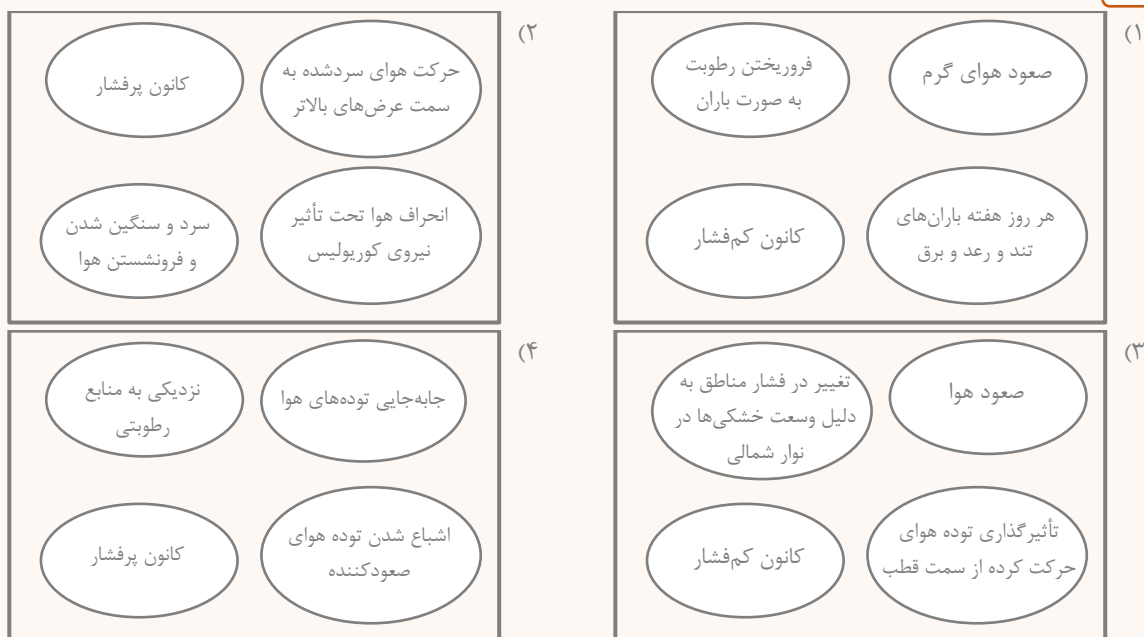
مهاجرت بر مکان مبدأ و مقصد اثر می‌گذارد. تغییرات به وجود آمده بر ترکیب سنی و جنسی، قیمت زمین و مسکن، اشتغال، امکانات و تفریحات، فرهنگ و زبان قابل مشاهده است. به طور مثال مهاجرت بی‌رویه به برفی از شورهای ایران سبب افزایش جمعیت و گسترش مناطق حاشیه در آن‌ها شده‌اند.

۱۱۸

با توجه به کمربندهای فشار و گردش عمومی جو کدام نمودار مربوط به ناحیه استوایی (حاره‌ای) است؟

۲ تا ۱

تعداد تست معمول در کنکور

درس ۳ یازدهم

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۱

گزینه درست

حل و بررسی تست:

چون ناحیه استوایی باید کم‌فشار باشد گزینه (۲) و (۴) رد می‌شوند. مشخصات گزینه ۱ مربوط به منطقه حاره است و گزینه (۳) مربوط به منطقه معتدله حوالی عرض جغرافیایی ۶۰ درجه است.

در ستاره:

۱- در ناهیه استوایی (حاره‌ای) از استوا تا مدارات ۲۳° شمالی و جنوبی، هوای گرم به سمت بالا صعود می‌کند و با بالا رفتن سرد می‌شود و رطوبت خود را به صورت باران فرو می‌ریزد. در مناطق استوایی، هر روز عصر باران‌های تند و رعد و برق مشاهده می‌شود.

۲- هوای سرد شده در نواحی فوقانی استوا به سمت عرض‌های بالاتر حرکت می‌کند و تحت تأثیر نیروی کوریولیس دچار انحراف می‌شود. در منطقه جنب حاره (اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌البرق) تا مرز منطقه معتدله یعنی ۳۳° - ۶۶° شمالی و جنوبی) سرد و سنگین می‌شود و فرو می‌نشیند و مراکز فشار زیاد جنب استوایی را به وجود می‌آورد.

۳- در ناهیه معتدله حوالی عرض جغرافیایی ۶۰ درجه، دوباره بر اثر صعود هوا منطقه فشار کم ایجاد می‌شود. البته این صعود تحت تأثیر توده هوایی است که از سمت قطب به طرف آن حرکت می‌کند و هوای نسبتاً گرم‌تر را به سمت بالا می‌راند. هر چند در این منطقه به دلیل وسعت فشرکی‌ها در نیمکره شمالی و وسعت آب‌ها در نیمکره جنوبی تغییراتی در فشار مناطق بروز می‌کند.

این جابه‌جایی توده‌های هوا بین کمربندهای فشار، موجب وزش بادهای مختلف در سطح کره زمین و تغییرات آب و هوایی می‌شود.

۱۱۹

با توجه به اشکال تراکمی و کاوشی در بیابان‌ها، کدام عبارت متن زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در دشت لوت پدیده‌های دیده می‌شود که»

- چاله‌های بادی و یاردانگ - اولی برخلاف دومی از اشکال فرسایشی کاوشی است که حاصل کنده شدن ذرات از یک مثال و انتقال آن‌ها به مکان‌های دیگر است.
- کلوت و دون - هر دو از اشکال فرسایشی تراکمی است و در رسوبات نرم به جا مانده از دریاچه‌های قدیم پدید می‌آید.
- تلماسه و چاله‌های بادی - هر دو از اشکال فرسایشی کاوشی است و حاصل انباشته شدن ذرات توسط باد در یک مکان است.
- تپه‌های ماسه‌ای و یاردانگ - اولی برخلاف دومی از اشکال فرسایشی تراکمی است و زمانی ایجاد می‌شود که ماسه‌هایی که به وسیله باد حرکت می‌کنند در برخورد با موانع روی هم انباشته شوند.

۲ تا ۱

تعداد تست معمول در کنکور

درس ۴ یازدهم

مبحث سؤال

دشواری

سطح سؤال

۴

گزینه درست

حل و بررسی تست:

یاردانگ (کلوت) و چاله بادی از اشکال فرسایشی کاوشی هستند و تلماسه (دون) از اشکال فرسایشی تراکمی هستند.

در سنانه:

پاله‌های بادی: در نواحی دارای ماسه‌های ریز، و به ویژه فاقد پوشش گیاهی، باد ذرات را از محل خود جابه‌جا می‌کند و به تدریج هفره‌ها یا پاله‌هایی وسیع پدید می‌آورد. اگر در اثر برافروزدن آب‌های زیرزمینی، رطوبت و پسندگی در دانه‌ها به وجود بیاید، فرسایش بادی کند و سپس متوقف می‌شود. پاله‌های بادی که عمق بعضی از آن‌ها به ۴۰ متر نیز می‌رسد، در دشت لوت وجود دارد.

کلوت (یاردانگ)

شایر تاکنون نام کلوت را شنیده باشید. برپسته‌ترین کلوت‌ها در غرب بیابان لوت در منطقه شهداد در استان کرمان وجود دارد و از جاذبه‌های طبیعی منطقه برای گردشگران داخلی و خارجی است. کلوت یا یاردانگ در رسوبات نرم به پامانده از دریاچه‌های قدیم پدید می‌آید. طی میلیون‌ها سال، باد شیارهایی موازی و U شکل در این رسوبات ایجاد می‌کند. به تدریج برفش نرم را با خود می‌برد و برفش‌های سفت‌تر باقی می‌مانند. کلوت‌ها که حاصل فرسایش بادی - آبی هستند، در مناطق فُشک ایالات متحده آمریکا، مصر، چین و ایران مشاهده می‌شوند.

تپه‌های ماسه‌ای (تلماسه)

تپه‌های ماسه‌ای یا تلماسه که در انگلیسی به Dune (دون) مشهورند، بر اثر وزش باد و جابه‌جا شدن ماسه و شن پدید می‌آیند، ماسه‌هایی که به وسیله باد در سطح زمین حرکت می‌کنند، اگر به مواعی مثل گیاهان و بوته‌های خار یا قطعات سنگ و نظایر آن برافروزد کنند و متوقف شوند یا سرعت باد در منطقه کاهش یابد، روی هم انباشته می‌شوند و سرانجام تلماسه‌ها یا تپه‌های ماسه‌ای را تشکیل می‌دهند. تپه‌های ماسه‌ای پندین متر ارتفاع دارند و ارتفاع برخی تپه‌های ماسه‌ای در لیبی تا ۳۰۰ متر و در لوت ایران تا بیش از ۵۰۰ متر نیز می‌رسد.

۱۲۰ ویژگی‌های شرکت‌های چندملیتی در کدام گزینه به درستی آمده است؟

الف: شرکت‌های چندملیتی از شرکت‌های محلی در کشورهای میزبان برای تولید یا فروش کالاها و خدمات خود استفاده می‌کنند.

ب: طراحی و فناوری علمی اصلی در کشور میزبان صورت می‌گیرد.

ج: بخش مرکزی شرکت‌های چندملیتی بیشتر در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد.

د: شرکت‌های چندملیتی در خارج از مرزهای کشور مبدأ فعالیت می‌کنند.

(۱) ب - ج (۲) الف - ج (۳) ب - د (۴) الف - د

گزینه درست ۴ سطح سؤال متوسط مبحث سؤال درس ۷ تعداد تست معمول در کنکور ۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

بررسی عبارات نادرست:

ب: طراحی و فناوری علمی اصلی تولید در کشور مادر صورت می‌گیرد.

ج: بیشتر مزارع تک‌محصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد.

در ستاره:

امروزه صاحبان اغلب مزارع تک‌مصولی تفصیلی (پلاتنیشن‌ها) شرکت‌های بزرگ، به ویژه شرکت‌های چندملیتی هستند؛ زیرا این‌گونه مزارع به سرمایه‌گذاری زیادی نیاز دارند. شرکت‌های چندملیتی شرکت‌هایی هستند که معمولاً بخش مرکزی آن‌ها در کشورهای پیشرفته صنعتی قرار دارد و شعبه‌ها و کارخانه‌های مونتاژ آن‌ها در سایر نواحی ایجاد شده‌اند. این شرکت‌ها در خارج از مرزهای کشور مبدأ فعالیت می‌کنند.

- شرکت‌های چندملیتی، که عمدتاً آمریکایی و اروپایی هستند، با اهراث این مزارع در کشورهای نواحی استوایی سرمایه‌گذاری می‌کنند و از نیروی کارگر ارزان قیمت آن‌ها در مزارع خود بهره می‌برند. برقی از این شرکت‌ها سالانه میلیاردها دلار از تولید و صدور این محصولات، سود به دست می‌آورند.
- بیشتر مزارع تک‌مصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد.
- از نظر کارشناسان محیط زیست، در کشت تک‌مصولی، به دلیل اینکه مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص می‌یابند، فطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است. به علاوه، استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌های شیمیایی در این مزارع نیز به محیط زیست این نواحی آسیب می‌رساند.
- شرکت‌های چندملیتی نقش مهمی در تجارت جهانی دارند. شعبه اصلی این شرکت‌ها در کشورهای پیشرفته صنعتی (مادر) است و طراحی و فناوری علمی اصلی تولید در کشور مادر صورت می‌گیرد. شرکت‌های چندملیتی شعبه‌هایی نظیر کارخانه‌های مونتاژ یا شرکت‌های وابسته در کشورهای دیگر ایجاد می‌کنند تا بتوانند کالاها و خدمات خود را در آن کشورها تولید کنند و به فروش برسانند. به عبارت دیگر، شرکت‌های چندملیتی از شرکت‌های محلی در کشورهای میزبان برای تولید یا فروش کالاها و خدمات خود استفاده می‌کنند.
- در هفتاد سال اخیر، صنایع و بانک‌های ایالات متحده آمریکا، اروپای غربی و ژاپن به شکل قابل توجهی در دیگر مناطق جهان، سرمایه‌گذاری کرده‌اند. ایالات متحده آمریکا برای تشویق شرکت‌های خود به سرمایه‌گذاری در خارج از کشور، به آن‌ها کمک‌های مالی و حمایتی کرده است.
- شرکت‌های چندملیتی به سرمایه‌گذاری در کشورهای دیگر علاقه‌مندند؛ زیرا از این طریق به امتیازات زیادی دست پیدا می‌کنند. اولاً، با اهراث کارخانه یا شرکت در کشورهای دیگر از منابع طبیعی آن نواحی استفاده می‌کنند؛ دوماً، اینکه از نیروی کار ارزان قیمت این نواحی برخوردار می‌شوند و سوماً، چون در کشورهای کمتر توسعه‌یافته صنعتی، نظام مالیاتی و بیمه کارگران و قوانین و مقررات زیست‌محیطی، پندان جری و سخت نیست، فعالیت شرکت‌های چندملیتی در این‌گونه کشورها، آسان‌تر و ارزان‌تر تمام می‌شود. شرکت‌های چندملیتی به دنبال افزایش فروش و سود خود هستند و به منافع کشورهای میزبان پندان توجهی ندارند. این شرکت‌ها گاه انحصار تولید یک کالا را در دست می‌گیرند و کارخانه‌های داخلی کشورها را از دور رقابت، خارج می‌کنند و موجب ورشکستگی آن‌ها می‌شوند. در این صورت، وابستگی نواحی به کشورهای توسعه‌یافته صنعتی بیشتر می‌شود.

۱۲۱ کدام شکل براساس اطلاعات داده شده به درستی ترسیم شده است؟

الف: اختیارات محلی محدود

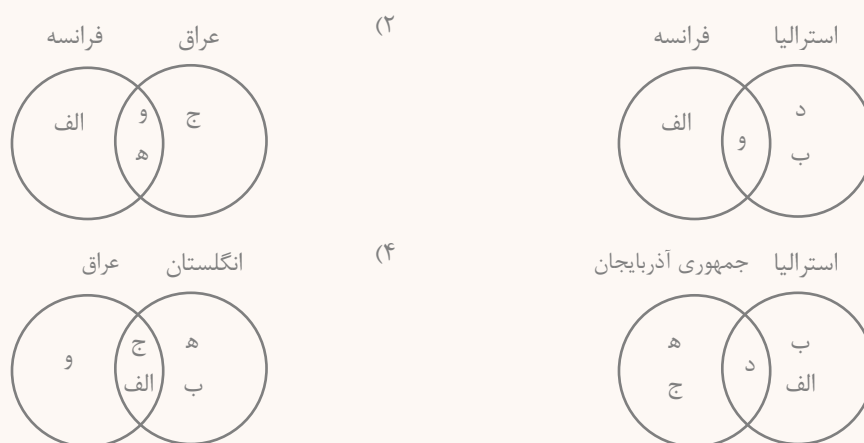
ب: نقش هماهنگ کننده حکومت مرکزی

ج: اداره خودمختار یک یا چند بخش کوچک

د: تبعیت ایالت‌ها در دفاع و سیاست خارجی از حکومت مرکزی

ه: تشکیلات و ادارات آموزش و پرورش یکسان

و: نظام قانون گذاری و سیاست گذاری متمرکز

۲۵۱

تعداد تست معمول در کنکور

درس ۱۰ یازدهم

مبحث سؤال

دشواری

سطح سؤال

۲

گزینه درست

هل و بررسی تست:

چون استرالیا نظام فدرال دارد پس ویژگی مشترک خاصی با سایر کشورها ندارد. بنابراین گزینه (۱) و (۳) حذف می‌شوند. در گزینه (۴) هر دو کشور نظام ناحیه‌ای و ترکیبی دارند پس به غیر از ویژگی (ب) که مربوط به نظام فدرال است، سایر ویژگی‌ها مشترک هستند. در گزینه (۲) باید توجه داشته باشید که چون بخش اعظم عراق و باقی نظام‌های ناحیه‌ای و ترکیبی تک‌ساخت است، پس ویژگی‌های مشترک با فرانسه دارند.

در سنانه:

الگوی مدیریت سیاسی فضا

حکومت‌ها از نظر مدیریت فضای جغرافیایی کشور و توزیع قدرت در پهنه سرزمین به سه گروه عمده تقسیم می‌شوند:

۱- نظام سیاسی تک‌سافت (یکپارچه)

نظام سیاسی تک‌سافت از اروپا به دیگر نقاط جهان راه یافته و کشور فرانسه از پیشگامان این الگوست. در این نوع نظام سیاسی، کشور به واحدهای سیاسی و اداری کوچک‌تر مانند استان و شهرستان تقسیم می‌شود اما حکومت مرکزی هر دو اختیارات آن‌ها را تعیین می‌کند. در این نوع نظام اختیارات محلی محدود و نظام قانون‌گذاری و سیاست‌گذاری متمرکز است. قدرت سیاسی از یک قانون، یعنی پایتخت، به سایر نواحی کشور اعمال می‌شود و مدیریت‌های محلی، تصمیمات دولت مرکزی را اجرا می‌کنند. فقط، یک سطح قانون‌گذاری، یعنی مجلس ملی قانون‌گذاری، در مرکز وجود دارد و قوانین و مقررات و تشکیلات اداری در تمام کشور همسان است.

برای مثال، در نظام سیاسی تک‌سافت، تشکیلات ادارات آموزش و پرورش و قوانین و مقررات آن، شرایط ورود به دانشگاه و یا قوانین اقتصادی مربوط به تجارت و... در همه نواحی کشور یکنواخت است.

۲- نظام سیاسی فدرال

در این نوع نظام سیاسی، کشور به چند ایالت تقسیم می‌شود و ایالت‌ها اختیارات زیادی دارند. حکومت و توزیع قدرت در سرزمین دو سطح دارد:

(الف) سطح فدرال (ملی و حکومت مرکزی) (ب) سطح ایالت (منطقه).

هر ایالت علاوه بر وجود حکومت و نیروی تصمیم‌گیری در سطح ملی، قوه مقننه و مجریه و قضائیه مستقل نیز دارد. مجلس نمایندگان و سنا در مرکز کشور و مجلس ایالتی در هر ایالت مستقرند و قانون‌گذاری می‌کنند. به همین سبب، برخی قوانین ایالت‌ها با یکدیگر متفاوت‌اند و هر ایالت در امور و برنامه‌ریزی توسعه اقتصادی و اجتماعی خود به طور مستقل تصمیم‌گیری و عمل می‌کند.

در این نوع نظام سیاسی، حکومت مرکزی نقش هماهنگ‌کننده و ارتباط‌دهنده ایالت‌ها را بر عهده دارد و ایالت‌ها در دفاع، سیاست خارجی و واحد پول ملی از حکومت مرکزی تبعیت می‌کنند.

برای مثال، در الگوی فدرال در کشوری مانند استرالیا، قوانین آموزش و پرورش، نوع برنامه‌های درسی و دوره‌های تحصیلی در ایالت‌های مختلف، متفاوت است. البته باید توجه داشت که کشورهای فدرال و کشورهای یکپارچه از نظر واگذاری اختیارات به واحدهای سیاسی - اداری خود کاملاً شبیه به هم نیستند و درجه و میزان تمرکز حکومت و همچنین اختیارات واحدها در آن‌ها متفاوت است.

۳- نظام سیاسی تاهیه‌ای و ترکیبی

در این نوع نظام، بخش اعظم کشور به صورت تک‌سافت است؛ فقط یک یا چند بخش کوچک به صورت تاهیه‌ای و فودمفتار اداره می‌شوند و مناطق فودمفتار اختیارات سیاسی و اجرایی ویژه‌ای در تاهیه خود دارند. نظام سیاسی کشورهای عراق، جمهوری آذربایجان و انگلستان از این نوع است.

۱۲۲

کدام مورد دلیل مناسبی برای متن زیر ارائه می‌دهد؟

«در برخی نواحی شهری انحرافات و کجروی اجتماعی گسترش می‌یابد.»

(۱) حسگرها می‌توانند تصادفات یا جرائم خیابانی را به اطلاع پلیس و اورژانس برسانند و با استفاده از حسگرها می‌توان آلودگی هوا را در نقاط مختلف شهر سنجید.

(۲) وقتی مهاجران فقیر به شهرها وارد می‌شوند با توجه به گران‌بودن قیمت زمین و خانه در شهر به طور غیرقانونی مسکن‌هایی موقتی در حاشیه و اطراف شهر می‌سازند.

(۳) یکی از پدیده‌های ناشی از نظام سرمایه‌داری نابرابری فضایی است. در بیشتر شهرها امکانات و خدمات شهری به طور عادلانه و متوازن توزیع نشده‌اند.

(۴) شهرنشینی با افزایش فشار بر منابع، مصرف انرژی و آلودگی آب و خاک همراه است. فعالیت‌های مختلفی سبب بالا رفتن مصرف انرژی می‌شود.

۲ تا ۱

تعداد تست معمول در کنکور

درس ۲ دوازدهم

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۲

گزینه درست

مل و بررسی تست:

علت حاشیه‌نشینی، ورود مهاجران فقیر است. درآمد کم، بیکاری و مسکن نامناسب و حاشیه‌نشینی به فقر شهری منجر می‌شود. بین فقر و جرم و بزهکاری ارتباط زیادی وجود دارد. در نواحی حاشیه‌نشین و حومه‌های فقیر نشین شهرها، انحرافات و کجروی اجتماعی گسترش می‌یابد.

در سنانه:

پدیده دیگری که در اطراف شهرهای بزرگ در نتیجه مشکل مسکن شکل می‌گیرد، اسکان غیررسمی یا غیرقانونی است. هاشیه‌نشینی و زاغه‌نشینی پلوه‌هایی از این پدیده است. وقتی معابران فقیر به شهرها وارد می‌شوند، با توجه به گران‌بودن قیمت زمین و خانه در شهر، به طور غیرقانونی مسکن‌هایی موقتی در هاشیه و اطراف شهر می‌سازند. زاغه‌نشینی نیز نوعی اسکان غیررسمی است که علاوه بر هاشیه شهر ممکن است در نقاط مختلف شهر به وجود بیاید. برای مثال، در شهر مانیل در کشور فیلیپین، زاغه‌ها در بخش‌های مختلف شهر پراکنده شده‌اند. در سافت زاغه‌ها معمولاً از مواد ارزان‌قیمت مانند ضایعات آهن و حلبی، اتاژک انواع خودرو و چوب و مقوا استفاده می‌شود. زاغه‌ها بسیار کثیف‌اند و امکانات بهداشتی و فاضلاب ندارند. در نواحی هاشیه‌نشین و زاغه‌نشین، میزان جرم و بزهکاری و انحرافات اجتماعی زیاد است.

امنیت شهری و آسیب‌های اجتماعی

درآمد کم، بیکاری و مسکن نامناسب و هاشیه‌نشینی به فقر شهری منجر می‌شود. بین فقر و جرم و بزهکاری ارتباط زیادی وجود دارد. در نواحی هاشیه‌نشین و هومه‌های فقیرنشین شهرها، انحرافات و کجروی‌های اجتماعی، سرقت و فشونت، اعتیاد، طلاق و... گسترش می‌یابد. فشارت وارد کردن به اموال عمومی، بناها و آثار فرهنگی یکی دیگر از انحرافات اجتماعی در شهرهاست (وئدالیسم شهری). به طور کلی، فضاهای شهری می‌توانند در پیشگیری از وقوع جرم یا جرم‌فیزی نقش داشته باشند. زاغه‌ها، سافتمان‌های متروکه، برفی‌مپله‌های قدیمی و فرسوده و مناطقی که در شب نور کافی ندارند، جرم‌فیز و فاقد امنیت‌اند. افزایش نظارت و نصب دوربین‌های مدار بسته در نقاط مختلف شهر، بهبود روشنایی معابر و بازسازی مپله‌های فرسوده و مفروبه از جمله کارهایی است که مدیران شهری می‌توانند در این زمینه انجام دهند. برای مقابله با آسیب‌های اجتماعی در شهرها و تأمین امنیت، نفست باید علل و ریشه‌های آسیب‌ها مانند فقر و بیکاری شناسایی شود و از بین برود. البته آموزش عمومی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای شهروندان نیز در این زمینه مفید است و اهمیت دارد.

۱۳۳ با توجه به موارد زیر کدام گزینه حمل و نقل و انواع آن است؟

الف: کالاهای سبک و کم‌حجم و ارزشمند یا مواد فاسد شدنی
ب: گاز و مواد پتروشیمی
ج: دارو
د: خودرو
ه: غلات

- (۱) برای حمل و نقل موارد (الف) و (ب) از کشتی استفاده می‌شود و (ج) با حمل و نقل هوایی جابه‌جا می‌شود که کنترل ایمنی آن به دقت و مراقبت زیاد نیاز دارد.
- (۲) برای حمل و نقل (ب) از کشتی فله‌بر و لوله استفاده می‌شود و (د) با کشتی‌های رو - رو منتقل می‌شود که هزینه تخلیه و بارگیری را کاهش می‌دهد.
- (۳) موارد (الف) و (ه) توسط هواپیما جابه‌جا می‌شود که امنیت بسیار زیادی دارد و (د) با کشتی کانتینربر منتقل می‌شود که مدیریت و انبارداری محموله‌ها را آسان‌تر می‌کند.
- (۴) موارد (ب) و (د) به ترتیب توسط کشتی فله‌بر و کشتی رو - رو منتقل می‌شود و (ه) از طریق لوله منتقل می‌شود که مزیت آن انتقال حجم عظیم کالا به صورت شبانه‌روزی و مقرون به صرفه است.

گزینه درست ۲

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۳ دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور ۲ تا ۱

مل و بررسی تست:

بررسی عبارات نادرست:

گزینه (۱) کالاهای سبک با هواپیما جابه‌جا می‌شود.

گزینه (۳) غلات با هواپیما جابه‌جا نمی‌شود.

گزینه (۴) غلات با لوله جابه‌جا نمی‌شود.

در سنانه:

کشتی‌های غله‌بر و کانتینری مهم‌ترین انواع کشتی‌های باربری هستند. از کشتی‌های غله‌بر برای جابه‌جایی کالاهایی مانند نفت و گاز و مواد معدنی، مواد پتروشیمی و غلات استفاده می‌شود. این مواد را به صورت غله در مقازن یا تانکرهای کشتی قرار می‌دهند. از دهه ۱۹۷۰ میلادی دو تحول مهم در حمل و نقل دریایی ظرفیت جابه‌جایی کالا را در این شیوه سرعت بخشید: نفست، تولید کشتی‌های رو - رو (Ro - Ro) که تعداد زیادی وسیله نقلیه پرخ‌دار می‌توانند با بار به درون آن بروند و در مقصد خارج شوند. این امر هزینه تخلیه و بارگیری را کاهش می‌دهد. یکی از کاربردهای مهم این کشتی‌ها حمل خودروهای صادراتی از کشورهای سازنده به سایر کشورهاست. دومین تحول، تولید و گسترش کشتی‌های کانتینربر بود. قبل از تولید کانتینرها، کشتی‌ها زمان زیادی در بندرها برای تخلیه و بارگیری توقف می‌کردند. کانتینرها که از نظر اندازه استانداردهای مشخصی دارند، سرعت جابه‌جایی و تخلیه کالاها را افزایش می‌دهند. همچنین قرار گرفتن کالاها در محفظه‌های قاص و وجود پرپس‌هایی با مشخصات کالاها در روی کانتینرها مدیریت و انبارداری معموله‌ها را آسان‌تر می‌کند.

حمل و نقل هوایی

حمل و نقل هوایی جابه‌جایی انسان و بار از طریق پرواز در آسمان است که از سریع‌ترین شیوه‌های حمل و نقل به حساب می‌آید و برای مسافت‌های طولانی و صرفه‌جویی در زمان مناسب است. حمل و نقل هوایی به امراض مسیر نیاز ندارد و ناهمواری‌ها و موانع بر سر راه آن نیست؛ اما امراض فرودگاه‌ها و تجهیزات مربوط به آن و همچنین تولید و فریر هواپیماها به سرمایه‌گذاری هنگفت نیاز دارد. از هواپیما برای حمل کالاهای سبک، کم‌مجم و ارزشمند یا مواد فاسد شدنی که باید سریع به مقصد برسند، استفاده می‌شود؛ مانند تجهیزات الکترونیکی، گل، دارو و مواد غذایی. حمل و نقل هوایی همچنین در موارد اضطراری مانند تصادفات و سوانح طبیعی و انسانی و یا سم‌پاشی مزارع کشاورزی کاربرد دارد. به طور کلی، حمل و نقل هوایی امنیت بسیار زیادی دارد و سوانح آن نسبت به تعداد پروازها بسیار اندک است. با این حال، کنترل ایمنی آن به دقت و مراقبت زیاد نیاز دارد. مصرف سوخت هواپیما نسبت به سایر وسایل حمل و نقل بسیار بیشتر و سفر با آن گران‌تر است.

۱۲۴

با توجه به موارد زیر که بعضی از مهم‌ترین مشکلات حمل و نقل شهری هستند، کدام گزینه درباره اقدامات بهبود حمل و نقل عمومی شهری درست است؟

الف) ترافیک

ب) آلودگی هوا

ج) مشکل کمبود پارکینگ

د) هزینه خرید و تعمیر ناوگان حمل و نقل شهری

- ۱) گسترش دوچرخه‌سواری، استفاده از اتوبوس‌های برقی و گسترش حمل و نقل درون‌شهری ریلی به ترتیب راهکار مقابله با (د)، (ب) و (الف) هستند.
- ۲) استفاده از اتوبوس‌های برقی راهکار مقابله با (د) و (الف) است و گسترش حمل و نقل درون‌شهری ریلی، راهی برای حذف (ب) است.
- ۳) ایجاد مسیرهای اتوبوس تندرو، گسترش دوچرخه‌سواری و استفاده از اتوبوس‌های برقی به ترتیب راهکار مقابله با (ب)، (الف) و (ج) است.
- ۴) ایجاد مسیرهای اتوبوس تندرو راهکار مقابله با (د) و (ج) است و استفاده از اتوبوس برقی راهی برای حذف (الف) است.

گزینه درست ۱

سطح سؤال

دشواری

مبحث سؤال

درس ۴ دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور

۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

بررسی موارد نادرست:

- گزینه (۲) اتوبوس برقی هزینه را کاهش نمی‌دهد بلکه گسترش شبکه برق‌رسانی برای آن هزینه‌بر است و حمل و نقل ریلی آلاینده‌گی کمتری دارد اما آلودگی را حذف نمی‌کند.
- گزینه (۳) اتوبوس‌های تندرو آلودگی را کاهش نمی‌دهند و دوچرخه‌سواری هم لزوماً سبب کاهش ترافیک نیست.
- گزینه (۴) اتوبوس برقی لزوماً ترافیک را از بین نمی‌برد و اتوبوس تندرو هم باعث کاهش هزینه خرید و تعمیر ناوگان حمل و نقل عمومی نیست.

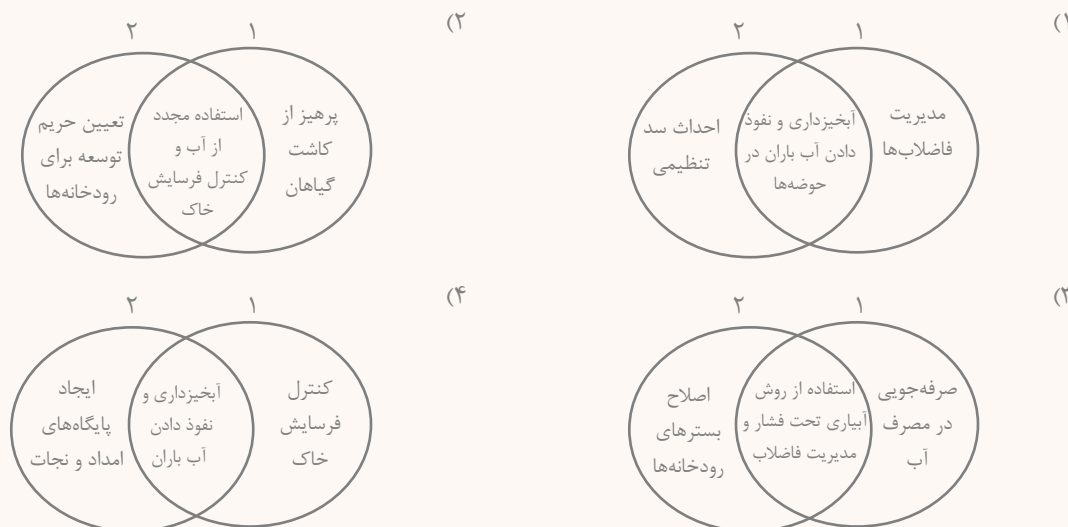
در سنانه:

- گسترش حمل و نقل درون‌شهری ریلی، مانند مترو، تراموا و مونوریل؛ این نوع حمل و نقل آلاینده‌گی کمتری دارد، تعداد زیادی از مسافران شهری را جابه‌جا می‌کند و ترافیک ندارد.
- ایجاد مسیرهای اتوبوس تندرو (BRT) که از سال ۱۹۹۰ میلادی در شهرهای دنیا انجام شده است. سرعت اتوبوس‌های درون‌شهری با حرکت در مسیرهای ویژه و نظایر آن افزایش می‌یابد.
- استفاده از اتوبوس‌های برقی؛ این اتوبوس‌ها سابقه‌ای بسیار طولانی دارند و هوا را آلوده نمی‌کنند و عمر موتورشان زیاد است. البته گسترش شبکه برق‌رسانی برای آن‌ها، هزینه‌بر است. در ایران فقط در تهران چند مسیر اتوبوس برقی وجود دارد.
- گسترش دوچرخه‌سواری؛ دوچرخه وسیله‌ای مناسب برای سفرهای تا ۵۰ کیلومتر مسافت در شهرهاست. دوچرخه نه تنها آلاینده هوا نیست؛ بلکه استفاده از آن، تأثیر زیادی بر سلامت افراد می‌گذارد. امروزه در کشورهایی مانند هلند، دانمارک، آلمان و سوئد، سهم دوچرخه از سفرهای درون‌شهری بین ۱۰ تا ۳۰ درصد است.

۱۲۵ با توجه به راهکارهای مدیریت خشکسالی (۱) و روش‌های غیرسازه‌ای مدیریت سیل (۲) کدام نمودار بیان درستی دارد؟

گزینه درست ۴

سطح سؤال

دشواری

مبحث سؤال

درس ۶ دوازدهم

تعداد تست معمول در کنکور

۲ تا ۱

حل و بررسی تست:

بررسی گزینه‌های نادرست:

در گزینه (۱)، احداث سد تنظیمی روش سازه‌ای است.

در گزینه (۲) پرهیز از کاشت گیاهان نیازمند آب زیاد، از راهکارهای مدیریت خشکسالی است.

در گزینه (۳) اصلاح بسترهای رودخانه روش سازه‌ای مدیریت سیل است.

در سنانه:

روش‌های غیرسازه‌ای: در سال‌های اخیر بر به کارگیری روش‌های غیرسازه‌ای تأکید بیشتری می‌شود. این روش‌ها علاوه بر اینکه تأثیرات نامطلوب کمتری بر محیط زیست دارند، در درازمدت مفیدتر و بسیار کم‌هزینه‌ترند. البته در اغلب موارد، روش‌های غیرسازه‌ای باید همراه با روش‌های سازه‌ای به کار گرفته شوند.

■ ابرای روش‌های آبخیزداری و تقویت پوشش گیاهی حوضه و نفوذ دادن آب باران در حوضه‌ها

■ تعیین حریم توسعه برای رودخانه‌ها، تعیین محدوده‌های سیل‌گیر و نقشه‌های حریم سیل‌گیری و پرهیز از سافت و ساز در محدوده سیل‌گیر

در سال‌های اخیر، استانداردی هر استان با نصب میله‌هایی برای رودخانه‌های سیل‌گیر تعیین کرده است. برای تعیین حریم سیل‌گیر، با انجام دادن محاسبات آماری بر اساس آبریه گذشته یک رودخانه (مراقل ۳۵ سال)، بالاترین سطحی را که احتمال دارد آب آن رود در آینده در همین وقوع یک سیل دربرگیرد، در نظر می‌گیرند (معمولاً صد سال آینده که به آن دوره بازگشت صد ساله می‌گویند). در حریم سیل‌گیر تعیین شده در اطراف رود، اجازه سافت و ساز داده نمی‌شود.

■ ایجاد پایگاه‌های نجات و امداد در مناطق سیل‌فیز

■ نصب دستگاه‌های هشداردهنده سیل در مناطق سیل‌فیز و اطلاع‌رسانی به موقع به مردم این مناطق

در مدیریت خشکسالی مهم‌ترین راهکارها عبارت‌اند از:

■ صرفه‌جویی در مصرف آب و پرهیز از مصرف بی‌رویه آب‌های سطحی و زیرزمینی موجود؛

■ افزایش بهره‌وری آبیاری در کشاورزی و استفاده از روش‌های آبیاری تحت فشار؛

■ پرهیز از کشت محصولات که به آب زیاد نیاز دارند و کاشت گیاهان مقاوم به خشکی و محصولات که به آب کمتری نیازمندند؛

■ جمع‌آوری و ذخیره‌سازی آب باران به روش‌های مختلف؛

■ تغذیه مصنوعی سفره‌های آب زیرزمینی؛

■ مدیریت آبخیزداری، حفاظت از مراتع و پوشش گیاهی و کنترل فرسایش خاک؛

■ مدیریت فاضلاب‌ها و پساب‌ها و استفاده مجدد از آب.

■ برفی از این راهکارها کوتاه‌مدت و برفی بلندمدت‌اند.

۱۲۶

در کدام گزینه با مغالطه متفاوتی در حیطة الفاظ روبه‌رو هستیم؟

- (۱) علی و شهرزاد هیچ نسبتی با هم ندارند. □: اما من می‌دانم که خواهر و برادرند.
(۲) حسن در تلویزیون است نگاه کن. □: نه حسن اینجا نشسته است.
(۳) مسیر انقلاب به امام حسین خیلی شلوغ است. □: قسم خوردن ندارد که!
(۴) او در حال شیر کشیدن است. □: من ندیدم انگور یا هیچ میوه دیگری داشته باشد.

مل و بررسی تست:

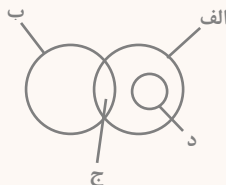
گزینه صحیح ۲ است؛ تنها در این گزینه دو دلالت با هم اشتباه شده و مغالطه توسل به معنای ظاهری رخ داده است.
در گزینه ۱ واژه «نسبت» به معنای نسبت‌های چهارگانه و نسبت خانوادگی به کار رفته و باعث ایجاد مغالطه اشتراک لفظ شده.
در گزینه ۳ واژه «به امام حسین» هم در حرف «به» و هم در اسم «امام حسین» با اشتراک لفظی که دارد زمینه مغالطه اشتراک لفظ را فراهم کرده.
در گزینه ۴ «شیره» و «کشیدن» هر دو با معانی مطابقی متفاوتی به کار رفته و زمینه مغالطه اشتراک لفظ را ایجاد نموده است.

نکته آموزشی:

در مغالطه اشتراک لفظ دو معنی مطابقی متفاوت داریم که به جای هم به کار رفته و ایثار فضا می‌کند.
در مغالطه توسل به معنای ظاهری یک معنی با دو دلالت مختلف که با هم اشتباه شده‌اند روبرو هستیم.
مثلاً اگر شیر به معنی حیوان پستاندار گربه‌سان بزرگ و شیر به معنای مایع فورانی که نوزاد پستانداران از آن تغذیه می‌کنند، با هم اشتباه گرفته شوند دچار مغالطه شده‌ایم
اما اگر شیر به معنی حیوان پستاندار گربه‌سان بزرگ (دلالت مطابقی) و به معنی شجاع (دلالت التزامی) با هم اشتباه گرفته شوند دچار مغالطه شده‌ایم.

۱۲۷

با توجه به شکل روبه‌رو کدام گزاره صحیح است؟

- (۱) «هیچ غیر ج ب نیست» درستی «هر غیر ج ب است» را نتیجه می‌دهد.
(۲) علامت موضوع و محمول در حمل ج بر ب باید با هم متفاوت باشند تا حمل صادقی باشد.
(۳) برای ساختن یک قضیه شرطی منفصل حقیقی صحیح می‌توان از مفاهیم متباین «غیر الف» و «د» استفاده کرد.
(۴) با مفاهیم الف و غیر د، تعریفی غیرجامع و غیرمانع برای مفهوم ب ارائه می‌شود.

مل و بررسی تست:

گزینه صحیح ۴ است؛ الف و غیر د دو مفهوم کلی هستند که با هم عموم و خصوص من‌وجه دارند و با ب هم همین‌طور. پس اگر این تعریف برای ب ارائه شود تعریف نه جامع و نه مانع خواهد بود؛ الف: جامد ب: فلز ج: آهن د: پلاستیک مثال: جامد غیر پلاستیک: فلز ← نه مانع و نه مانع.
در گزینه ۱ غیر ج با ب من‌وجه دارند بنابراین هیچ غیر ج ب نیست کاذب است و نمی‌تواند درستی هر غیر ج ب است که متضاد آن است به دنبال داشته باشد.
در گزینه ۲ (حمل ج بر ب یعنی مورد ب (موضوع) ج (محمول) رابطه) مفهوم ج اخص از ب است بنابراین هم هر ج است صادق نخواهد بود و باید برخی ب (-) ج (-) است و برخی ب (-) ج (+) نیست برقرار شود که در این صورت می‌تواند علامت موضوع و محمول متفاوت هم باشند.
در گزینه ۳ الف مفهومی عام‌تر از د است و غیر الف (غیرعام) و د (خاص) با هم تباین دارند و حتماً می‌توانند منفصل مانعة‌الجمع سازند نه حقیقی (مثل: این جانور یا غیر مهره‌دار (غیر عام) است یا پستاندار (خاص)) که جمع در صدق محال ولی جمع در کذب ممکن است.

دو بچه نکته بامزه:

- ۱- در نسبت عموم و خصوص مطلق:
 - هر قاص عام است (برفی قاص عام است)
 - برفی عام قاص است.
 - برفی عام قاص نیست.
- ۲- هر یک مفهوم و قاص داشته باشیم مثل شکل و مثلث نسبت بین:
 - غیر عام (غیر شکل) و غیر قاص (غیر مثلث): با هم عموم و خصوص و مطلق است.
 - غیر عام (غیر شکل) و قاص (مثلث): با هم تباین دارند و می‌توان با آن مانع‌الجمع ساخت. این مقدار یا غیر شکل است یا مثلث.
 - غیر قاص (غیر مثلث) و عام (شکل): با هم عموم بر هر دو می‌شود دارند و می‌توان با آن مانع‌الرفع ساخت. این کمیت یا غیرمثلث است یا شکل.

۱۲۸ درباره استقرای تعمیمی کدام عبارت پذیرفتنی است؟

- (۱) برای کشف مصادیق علیت در طبیعت، همواره در حال بهره بردن از آن هستیم.
- (۲) در صورتی که شرایط قوت آن فراهم باشد، نتیجه‌اش صحیح خواهد بود.
- (۳) هرگز نمی‌تواند به نتیجه‌ای یکسان با استدلال قیاسی برسد.
- (۴) اطمینان از درستی تک‌تک موارد بررسی شده در آن شرط نیست.

۱

تعداد تست معمول در کنکور

درس ۵ منطق

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

۱

گزینه درست

حل و بررسی تست:

- گزینه صحیح ۱ است؛ روش تجربی مبتنی بر استقرای تعمیمی است و همواره در کشف مصادیق علیت که همان قوانین علمی طبیعی هستند از آن استفاده می‌شود.
- استدلال استقرایی چه قوی و چه ضعیف شده باشد، همواره نتیجه احتمالی و تخمینی دارد و همواره ممکن است نتیجه صحیح یا غلط باشد. (ردّ گزینه ۲)
- در ابتدای درس پنج کتاب درسی منطق سه استدلال استقرایی تمثیلی، استقرای تعمیمی و استدلال قیاس داریم که یک نتیجه را دارند (ردّ گزینه ۳)
- وقتی نمونه‌ها بررسی می‌شوند از دانستن صحت آنها نتیجه را به موارد بررسی نشده تعمیم می‌دهیم. (ردّ گزینه ۴)

درسنامه:

در استقرای تعمیمی:

- از بررسی موارد جزئی به نتیجه‌ای کلی می‌رسیم و نتیجه موارد بررسی شده را به موارد بررسی نشده تعمیم می‌دهیم و شرایط قوت آن:
- رنروم و تصادفی بودن موارد مورد بررسی (از پیش تعیین نشده باشد)
 - از همه طیف‌های جامعه آماری مواردی بررسی شوند.
 - تعداد موارد مورد بررسی با کل جامعه آماری تناسب داشته باشد.

۱۲۹ با توجه به ارزش گزاره‌ها در هر گزینه در کدام گزینه مجموعاً بیشترین نتایج قطعی براساس جدول صدق احکام قضایا به دست می‌آید؟

- (۱) فلاسفه مسلمان، اغلب یک معنی عقل را بیشتر قبول ندارند. - ریشه باورهای انسان که اساس زندگی او است گاهی مستدل نیست.
- (۲) عقول که عالم عقل را تشکیل می‌دهند، مجرد از ماده هستند. - هیچ یک از اشکال هندسی دوبعدی نیست.
- (۳) زندانیان غار در تمثیل غار افلاطون اصل حقیقت را مشاهده نمی‌کنند. - در برهان‌های اثبات خدا عده‌ای از فلاسفه مسلمان از روش تجربی استفاده می‌کنند.
- (۴) تعداد نقطه‌های «دانش» و «کبوتر» یکسان است. - هیچ مغالطه در اثر عوامل روانی، مغالطه صوری محسوب نمی‌شود.

۱

تعداد تست معمول در کنکور

درس ۷ منطق ترکیبی

مبحث سؤال

دشواری

سطح سؤال

۳

گزینه درست

حل و بررسی تست:

گزینه صحیح ۳ است؛ در این گزینه با یک قضیه صادق سالبه کلیه و با یک موجبه جزئی کاذب روبه‌رو هستیم که بیشترین نتایج را با تقابل‌ها و عکس مستوی می‌توان از آن گرفت.

- در گزینه ۱ با یک سالبه جزئی کاذب و یک سالبه جزئی صادق روبه‌رو هستیم که اولی پرنتیجه و دومی کم‌نتیجه است.

- در گزینه ۲ موجبه کلیه صادق داریم و سالبه کلیه کاذب که اولی پرنتیجه و دومی کم‌نتیجه است.

- در گزینه ۴ یک قضیه شخصی کاذب داریم (اصولاً از شخصیه‌ها کمترین نتایج را می‌شود گرفت) و سالبه کلیه صادق که پرنتیجه است.

در ستاره:

موجبه کلیه (صادق)	نقیض ✓ ت ت ت - ترافل عکس مستوی ✓	سالبه کلیه (صادق)	نقیض ✓ ت ت ت - ترافل عکس مستوی ✓	موجبه کلیه (کاذب)	نقیض ✓ ت ت ت - ترافل عکس مستوی ✓	سالبه کلیه (کاذب)	نقیض ✓ ت ت ت - ترافل عکس مستوی ✓
موجبه جزئی (صادق)	نقیض ✓ ت ت ت - ترافل عکس مستوی ✓	سالبه جزئی (صادق)	نقیض ✓ ت ت ت - ترافل عکس مستوی ✓	موجبه جزئی (کاذب)	نقیض ✓ ت ت ت - ترافل عکس مستوی ✓	سالبه جزئی (کاذب)	نقیض ✓ ت ت ت - ترافل عکس مستوی ✓

۱۳۰ اگر عکس مستوی یکی از مقدمات قیاس معتبری «برخی ب د است» و نقیض نتیجه‌اش «برخی د غیر ج نیست» باشد مقدمه دیگر کدام است؟

- (۱) هر یک از «هر د ب است» یا «بعضی د ب است»
(۲) هیچ غیر ج ب نیست
(۳) هیچ ب غیر ج نیست
(۴) هر ب غیر ج است

حل و بررسی تست:

گزینه صحیح ۴ است؛

✓ هر د ب است یا بعضی د ب است (مقدمه اول موجبه کلیه خواهد بود چون نتیجه هم موجبه کلیه است)

↓ عکس مستوی

برخی ب د است

۱- هر د ب است.

۲- هر ب غیر ج است. ✓

هر د غیر ج است (نتیجه)

↓ نقیض نتیجه

برخی د غیر ج نیست

در ستاره:

اگر نتیجه یک قیاس اقترانی معتبر هر الف ب است (موجبه کلیه) باشد.

مثلاً: - هر دو مقدمه هم موجبه کلیه بوده است.

- شکل اول قیاس اقترانی بوده است.

۱۳۱

ترکیب با کدام عبارت این که «در نیمکره شمالی شب‌ها وقتی به تدریج کوتاه‌تر می‌شوند که پاییز فرا می‌رسد.» را استدلالی مغالطه‌آمیز می‌کند؟

- (۱) کوتاه‌تر شدن تدریجی شب‌ها در نیمکره شمالی
- (۲) فرا رسیدن بهار در نیمکره جنوبی
- (۳) پایان یافتن تابستان در نیمکره شمالی
- (۴) طولانی‌تر شدن تدریجی روزها در نیمکره جنوبی

گزینه درست ۱

سطح سؤال

دشوار

مبحث سؤال

درس ۹ منطق

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

- گزینه صحیح ۱ است؛ کوتاه‌تر شدن تدریجی شب‌ها در نیمکره شمالی، وضع تالی و مغالطه است.
- فرا رسیدن بهار در نیمکره جنوبی یعنی فرا رسیدن پاییز در نیمکره شمالی (وضع مقدم) (ردّ گزینه ۲)
 - پایان یافتن تابستان در نیمکره شمالی یعنی فرا رسیدن پاییز در نیمکره شمالی (وضع مقدم) (ردّ گزینه ۳)
 - طولانی‌تر شدن تدریجی روزها در نیمکره جنوبی یعنی طولانی‌تر شدن تدریجی شب‌ها در نیمکره شمالی (وضع تالی) (ردّ گزینه ۴)
- توجه:** شکل استاندارد مقدمه اول این است: اگر (وقتی) پاییز فرا می‌رسد در نیمکره شمالی شب‌ها به تدریج کوتاه‌تر می‌شوند.

تالی

مقدم

در ستاره:

در قیاس استثنایی متصل:

- وضع مقدم ← وضع تالی
- رفع تالی ← رفع مقدم
- وضع تالی ← (⊗) / مغالطه
- رفع مقدم ← (⊗) / مغالطه

۱۳۲

کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) اگر موضوعی به هستی و موجودیت، ربط نداشته باشد، نمی‌تواند پایه و اساس علوم گوناگون و مورد بررسی فلسفه باشد.
- (۲) باور به سرمایه‌داری و ترویج آن در علم اقتصاد به دیدگاه اصالت فرد در فلسفه علوم اجتماعی منجر می‌شود.
- (۳) تأمل فیلسوفانه در هر موضوعی مستلزم مرتبط بودن آن با وجود و به کار بردن استدلال عقلی برای آن است.
- (۴) بدون بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه، دانش‌های فلسفی که همان فلسفه‌های مضاف هستند هم ایجاد نخواهند شد.

گزینه درست ۲

سطح سؤال

ساده

مبحث سؤال

درس ۱ و ۲ فلسفه ۱

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

- گزینه صحیح ۲ است؛ دیدگاه اصالت فرد است که باور به سرمایه‌داری و ترویج آن را زمینه‌سازی می‌کند نه برعکس.

در ستاره:

دیدگاه در معرفت‌شناسی ← دیدگاه در هستی‌شناسی ← دیدگاه در فلسفه‌های مضاف ← دیدگاه در علوم و موضوعات مختلف

۱۳۳

درباره اصل امکان شناخت کدام گزینه قابل پذیرش است؟

- (۱) تدریجی، خطاپذیر و محدود بودن معرفت‌ها، فهم آن را ممکن می‌سازد.
- (۲) در معرفت‌شناسی به اثبات آن می‌پردازند و شک در آن مستلزم تناقض است.
- (۳) در صورتی که همه معرفت‌ها را نادرست و خطا بدانیم، آن را انکار کرده‌ایم.
- (۴) چون امری بدیهی است نیازی به تعریف مفهومی ندارد و ابهام لغوی احتمالی هم با بیان معادل از میان می‌رود.

گزینه درست ۳

سطح سؤال

متوسط

مبحث سؤال

درس ۶ فلسفه ۱

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

- گزینه صحیح ۳ است؛ اصل امکان معرفت (شناخت) به این معنا است که می‌توانیم جهان را آن‌طور که هست بشناسیم یعنی امکان شناخت به معنی امکان شناخت واقعیت و درک درستی از آن است.
- فهم امکان شناخت نیاز به مقدمه‌هایی مثل تدریجی، خطاپذیر و محدود بودن شناخت ندارد بلکه همه آنها نشانه وجود امکان شناخت هستند. (ردّ گزینه ۱)
 - امکان شناخت بدیهی است و نیاز به اثبات ندارد. (ردّ گزینه ۲)
 - مفهوم شناخت که بدیهی است نیاز به تعریف ندارد ولی اصل امکان شناخت یک قضیه است.
 - امکان شناخت (یک اصل و تصدیق بدیهی) نیاز به اثبات و استدلال ندارد نه تعریف (ردّ گزینه ۴)

درسنامه:

(۱) اصل امکان شناخت ← (۲) شفافیت

- تدریجی
- مفهومی
- خطاپذیر

۱۳۴

کدام عبارت براساس دیدگاه پوزیتیویستی پذیرفتنی است؟

- (۱) احکام تجربی از قطعیت برخوردار نیستند بنابراین بعضاً واقع‌نما نخواهند بود.
- (۲) وجود اموری مانند خدا، اختیار و نفس و روح که تجربه‌پذیر نیستند منتفی است.
- (۳) تجربه و شناخت تجربی، بدون تکیه بر ابزار عقل، تنها راه رسیدن به شناخت است.
- (۴) همه گزاره‌ها و قواعد عقلانی درباره هستی که فقط متکی بر استدلال عقلی‌اند، مردود هستند.

گزینه درست ۴

سطح سؤال

دشواری

مبحث سؤال

درس ۸ فلسفه ۱

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

- گزینه صحیح ۴ است؛ اگر گزاره‌ای تنها متکی بر عقل محض و درباره هستی باشد (نه ریاضیات) ساخته ذهن فلاسفه است.
- پوزیتیویست‌ها به واقع‌نمایی شناخت تجربی معتقدند (ردّ گزینه ۱)
 - پوزیتیویست‌ها درباره وجود یا عدم مواردی مانند خدا، اختیار و نفس و روح نمی‌توانند نظری داشته باشند (ردّ گزینه ۲)
 - ابزار عقل در نگاه پوزیتیویست‌ها منتفی و مردود نیست بلکه عقل وقتی با روش تجربی به کار می‌رود به شناخت واقعیت و علم می‌رسد. (ردّ گزینه ۳)

۱۳۵

کدام گزینه تبیین اساسی‌تری در انسان‌شناسی فلسفی ارائه می‌دهد؟

- (۱) تفاوت دیدگاه دو ساحتی و تک ساحتی درباره انسان به نوع اعتباربخشی به روش‌های شناخت در معرفت‌شناسی برمی‌گردد.
- (۲) اگر تنها یک نوع هستی یعنی هستی مادی اصالت دهیم، انسان را هم صرفاً زمینی و مادی خواهیم شناخت.
- (۳) این‌که انسان می‌پذیرد و رد می‌کند نشانه اختیار است و از حقیقت روحانی او نشأت می‌گیرد.
- (۴) تبیین این مسئله که قوه نطق و حیات در انسان مربوط به بعد جسمانی است یا به بعد دیگری است، تک ساحتی‌ها را از دو ساحتی‌ها جدا می‌کند.

گزینه درست ۱

سطح سؤال

دشواری

مبحث سؤال

درس ۹، ۱۰ و ۱۱ فلسفه ۱

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

- گزینه صحیح ۱ است؛ این‌که دیدگاه انسان‌شناسی فلسفی در معرفت‌شناسی تجربه‌گرا یا عقل‌گرا ریشه دارد که از دیگر گزینه‌ها اساسی‌تر و ریشه‌ای‌تر است.
- دیدگاه تک‌ساحتی در انسان‌شناسی را در هستی‌شناسی تک‌ساحتی جست‌وجو می‌کند. گزینه ۱ از آن عمیق‌تر است. (رد گزینه ۲)
 - ریشه اختیار و اراده را در جنبه غیرمادی انسان می‌جوید. (رد گزینه ۳)
 - این‌که یکی از خصوصیات انسان که قدرت تفکر است به کدام بُعد، بعد جسمانی یا روحی مربوط می‌شود؟ صرفاً انسان‌شناسانه است. (رد گزینه ۴)

درسنامه:

معرفت‌شناسی

- تجربه‌گرا ← هستی‌شناسی تک‌ساحتی (مادی) ← انسان‌شناسی تک‌ساحتی (فقط جسم)
 - عقل‌گرا ← هستی‌شناسی دوساحتی (مادی / مجرد) ← انسان‌شناسی دوساحتی (جسم و روح)

۱۳۶

کدام گزینه حاوی استدلال فلسفی برای پذیرش نفس غیرمادی نیست؟

- (۱) وجود جنبه‌ای که از قواعد فیزیکی آزاد است برای اندیشیدن لازم است، بنابراین انسان علاوه بر بدن، روح و نفسی به عنوان مرکز اندیشه‌هایش دارد.
- (۲) از آنجایی که ویژگی‌هایی مانند جاودان، مسجود فرشتگان و دلیل خلق آسمان و زمین بودن انسان در قرآن آمده اثبات‌کننده وجود هدیه الهی روح در انسان است.
- (۳) اگر انسان صرفاً موجودی مادی و زمینی باشد، انسانیت و فضایل دیگر را ندارد در حالی که این خصوصیت‌ها در انسان هست پس موجودی دو ساحتی است.
- (۴) وجود وجدان اخلاقی در انسان، مستلزم اختیار و اراده آزاد و این مختار بودن هم مستلزم جنبه‌ای غیر از جسم در او است.

گزینه درست ۲

سطح سؤال

دشواری

مبحث سؤال

درس ۹، ۱۰ و ۱۱ فلسفه ۱

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

- گزینه صحیح ۲ است؛ به شاهد و گواهی از کتاب آسمانی اشاره می‌کند و استدلال فلسفی محسوب نمی‌شود.

درسنامه:

شهود عرفا یا قوادر غلاسه

آیات و روایات درباره روح و ویژگی‌های آن

← شاهد و گواه و تأییدکننده هستند و نه مبنای استدلال

۱۳۷ کدام عبارت قابل پذیرش نیست؟

- (۱) در نگاه تک‌بعدی به انسان، منافع طبیعی فردی تشکیل جامعه را اقتضاء می‌کند و منافع اجتماعی به ابداع قوانین اخلاقی و رعایت آنها از سوی او می‌انجامد.
- (۲) ندای درونی وجدان اخلاقی نفس به رعایت آن و اراده و اختیار منطبق بر آن وظایف باعث خیر اخلاقی عمومی می‌شود که بیانگر فلسفه اخلاق کانتی است.
- (۳) نزد فیلسوفان مسلمان، اعتقاد به خدا و تعیین پاداش و کیفر الهی برای فضایل و رذایل، انتخاب انسان بنا بر تشخیص عقل عملی متناسب با آن، وی را به فضایل، آراسته کرده و در او احساس نشاط و رضایت درونی پدید می‌آورد.
- (۴) براساس فلسفه اخلاقی افلاطون و ارسطو، رشد عقل و حکومت آن بر همه قوای نفسانی و تشخیص عقلی اعتدال به سعادت و نیکبختی منجر می‌شود.

گزینه درست ۳

دشوار

سطح سؤال

مبحث سؤال

درس ۱۱ فلسفه ۱

تعداد تست معمول در کنکور

۱

مل و بررسی تست:

گزینه ۳ صحیح است؛ اعتقاد به خدا و پاداش و کیفر الهی صرفاً تقویت‌کننده عمل به فضایل هستند و نه ایجادکننده آنها.

در ستاره:

در نگاه فلاسفه مسلمان در خصوص افلاق و معیار آن.

عقل عملی	←	تشخیص اعتدال که برای روح و رشد آن مفید است ← درک فضیلت	←	
در همه انسان‌ها		تشخیص عدم اعتدال که برای روح و رشد آن مضر است ← درک رذیلت		

۱۳۸ کدام گزینه نمی‌تواند دلیلی بر تمایز مفهوم هستی و چیستی در ذهن باشد؟

- (۱) پی بردن به وجود موجوداتی مختلف که هنوز از ذاتشان مطلع نیستیم.
- (۲) تجزیه واقعیت خارجی واحد به دو مفهوم وجود و ماهیت در ذهن.
- (۳) امکان سلب وجود از همه ماهیت‌های موجود در جهان.
- (۴) این که حمل وجود بر ماهیت غیرذاتی و محتاج دلیل است.

گزینه درست ۲

متوسط

سطح سؤال

مبحث سؤال

درس ۱ فلسفه ۲

تعداد تست معمول در کنکور

۱

مل و بررسی تست:

گزینه صحیح ۲ است؛ این که هر واقعیت یگانه در ذهن ما به دو مفهوم وجود و ماهیت تجزیه می‌شود دلیل مغایرت آنها نیست.

در ستاره:

رو به رو شدن با واقعیت ← تجزیه به دو مفهوم وجود و ماهیت ← مغایرت مفهوم وجود و ماهیت (نه جزء هم و نه عین هم هستند)

- خیالی‌ها ماهیت دارند ولی وجود ندارند.
 - به وجود چیزهایی پی برده‌ایم و هنوز ماهیتشان را نمی‌شناسیم.
 - می‌توان وجود را از هر ماهیتی سلب کرد. (فرض عدم آنها)
 - اشیاء و موجودات متفاوتند و یکسان نیستند (عین هم نبودن آنها)
- وجود و ماهیت
- عین یا جزء هم نبودن آن دو (وجود و ماهیت)

۱۳۹

در «هر علیتی دارای سنخیت است» و در «حمل سلبی متحرک بر عقل اول» به ترتیب با رابطه‌ای مانند و روبه‌رو هستیم.

(۱) حمل کروی بر توپ - هر شیعه‌ای مسلمان است.

(۲) حمل سلبی قضیه بر جمله انشایی - ممتنع الوجود بالغیر ممکن الوجود است.

(۳) حمل غیرمتحرک بر واجب بالغیر - خداوند متحرک نیست.

(۴) حمل سلبی تعریف بر تفکر - درخت، حواس پنجگانه ندارد.

گزینه درست ۲

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال

درس ۲ و ۳ فلسفه ۲

تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

گزینه صحیح ۲ است؛ حمل دارای سنخیت بر هر علیتی ضروری است و این‌که عقل اول متحرک نیست هم حملی ضروری دارد.

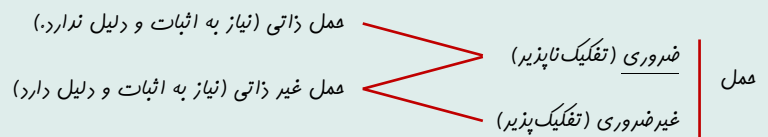
در گزینه ۲ قضیه جمله انشایی نیست (ضروری) و ممتنع الوجود بالغیر ممکن الوجود است. (ضروری)

- توپ کروی است. (امکانی) - هر شیعه‌ای مسلمان است (ضروری) (ردّ گزینه ۱)

- واجب بالغیر غیرمتحرک است (امکانی) - خداوند متحرک نیست (ضروری) (ردّ گزینه ۳)

- تفکر تعریف نیست (امکانی) - درخت حواس پنجگانه دارد (ضروری) (ردّ گزینه ۴)

درسنامه:

۱۴۰ کدام گزینه صحیح نیست؟

(۱) همه فلاسفه‌ای که اصل علیت را قبول دارند، اصل سنخیت را نیز به عنوان فرع و لازمه عقلی آن می‌پذیرند.

(۲) ذات و ماهیت ممکن الوجود بعد از تحقق علت با تمام حقیقتش همچنان نسبت به وجود و عدم متساوی است.

(۳) اگر فرض تحقق و عدم تحقق علت برای معلول تغییری ایجاد نکند، اصل ضرورت علی و معلولی زیر سؤال رفته است.

(۴) تناسب ویژگی‌های یک موجود با هدف از ایجادش لزوم وجود علت نخستین را برای ردّ معنای سوم اتفاق می‌رساند.

گزینه درست ۱

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال

درس ۳ و ۴ فلسفه ۲

تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

گزینه صحیح ۱ است؛ فلاسفه تجربه‌گرایی که علیت را قبول دارند و با روش تجربی آن را می‌پذیرند، سنخیت را هم تجربی می‌دانند.

نکته:

اگر سنخیت را تجربی بدانیم نمی‌توانیم موارد بررسی و تجربه شده را به موارد تجربه نشده تعمیم دهیم و به کلیتی در قوانین علمی برسیم.

۱۴۱

در عبارت زیر کدام مقایسه در برهان‌های خداشناسی را نمی‌توان پذیرفت؟

- (۱) کانت در بیان خود در اثبات ضرورت وجود خدا، از عقل عملی بهره برده بود در حالی که دکارت وجود موجود نامتناهی را با عقل نظری اثبات می‌کند.
- (۲) در هر دو برهان حرکت ارسطو و علیت فارابی، هر چیزی نیاز به علت یا محرک ندارد و هر دو ردّ تسلسل را مبنای اثبات خدا قرار داده‌اند.
- (۳) برهان وجوب و امکان ابن سینا برخلاف برهان امکان فقری ملاصدرا بر قبول اصل مغایرت وجود و ماهیت، متکی است.
- (۴) برهان نظم ارسطو به طور خاص صفت الهی حکمت را ثابت می‌کند که از دیدگاه هیوم نمی‌تواند خداوند نامتناهی را ثابت کند.

گزینه درست ۳

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۵ و ۶ فلسفه ۲

تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

گزینه صحیح ۳ است؛ اساساً قبول مغایرت وجود و ماهیت هم در برهان وجوب و امکان از سوی ابن‌سینا و هم در پذیرش اصالت وجود، وحدت وجود، مراتب داشتن وجود و در نهایت امکان فقری ملاصدرا یک زمینه‌ی اساسی است.

درسنامه:

مقایرت وجود و ماهیت اساس و بنیان و مقدمه
زمینه
- برهان وجوب و امکان ابن‌سینا
- بحث اصالت وجود و اصالت ماهیت

۱۴۲

کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) در نگاه مسلمانان، تعارض واقعی میان عقل و داده‌های وحی وجود ندارد که با وجود الگوبرداری حکمای مسیحی دوره دوم حاکمیت کلیسا از این نگرش به دلیل تعارض با مبنای کلیسا توفیقی نداشت.
- (۲) از این که خداوند می‌فرماید: «هیچ چیزی نیست مگر آن که گنجینه‌هایش نزد ما است.» به روشنی تکریم تفکر، علم و عالمان قابل برداشت است.
- (۳) در عالم اسلام برخلاف اروپا در برابر استفاده از روش‌های عقلی در دین، هیچ مقاومتی صورت نگرفت.
- (۴) انتقاد و مخالفت برخی متکلمان به عنوان رقیبان فلاسفه در جهان اسلام در کنار تضعیف فلسفه، یکی از عوامل زمینه‌ساز رشد فلسفه هم محسوب می‌شد.

گزینه درست ۴

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال

درس ۸، ۷، ۹ و ۱۱ فلسفه ۲

تعداد تست معمول در کنکور ۱

حل و بررسی تست:

گزینه صحیح ۴ است؛ کلام در عین‌حال که با طرح مباحث عقلی و استدلالی زمینه رشد فلسفه بود با مخالفت‌هایش هم به تضعیف و هم به حرکت و پویایی فلسفه کمک می‌کرد.

- در نگاه فلاسفه مسلمان نه همه مسلمانان (ردّ گزینه ۱)
- آیات عمیق فلسفی نشانگر طرح مباحث عقلی و استدلالی در کتاب و سنت است (ردّ گزینه ۲)
- در عالم اسلام هم عده‌ای برخی روش‌های عقلی را در دین موجب خطا می‌دانسته‌اند. (ردّ گزینه ۳)

درسنامه:

برخی متکلمان
با طرح مباحث عقلی و استدلالی و استفاده از روش عقلی
یکی از زمینه‌های رشد فلسفه و در عین‌حال تضعیف‌کننده فلسفه بوده‌اند.
با انتقاد خود از فلسفه

۱۴۳

براساس دیدگاه طبیعت شناسانه سینوی کدام عبارت قابل قبول است؟

- (۱) نظام احسن طبیعت، مجموعه‌ای منظم، دارای اعتدل و رو به کمال است که باعث نگاه عاشقانه و تواضع دانشمندان در برابر حق می‌گردد.
- (۲) طبع و ذاتی که هر یک از موجودات دارند و باعث ویژگی‌ها و حرکات و سکون آنها است تنها با روش تجربی شناخته می‌شود.
- (۳) این که همه چیز، بنده و مملوک خدا است، خشوع و خشیت در برابر او را به دنبال داشته و نشانگر نگاه عرفانی شیخ به جهان و خدا است.
- (۴) این روش عقلی و تأمل فیلسوفانه در رابطه طبیعت و ماوراء و خدا است که منجر به شکل‌گیری علوم طبیعی می‌شود.

گزینه درست ۲

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال

درس ۱۰ فلسفه ۲

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

- گزینه صحیح ۲ است؛ شناخت طبع و ذات موجودات مادی با روش تجربی و تنها با آزمایش و استقراء و مشاهدات تجربی صورت می‌گیرد.
- نظام احسن باعث تواضع نمی‌شود، شناخت نظام احسن این مهم را به دنبال دارد. (ردّ گزینه ۱)
 - نگاه عاشقانه ابن سینا که نگاهی فلسفی به جهان است. (ردّ گزینه ۳)
 - علوم طبیعی با روش تجربی و شناخت روابط و ویژگی‌های پدیده‌های طبیعت ایجاد می‌شود. (ردّ گزینه ۴)

در سنانه:

طبع و ذات موجودات طبیعی؛ منشأ حرکات و خصوصیات آنها است که با روش تهری شناخته می‌شود.
* شناخت آهن، آتش، آب و...

۱۴۴

انطباق مضمون کدام بیت با مبحث فلسفی بخش‌های مختلف کتاب اسفار به درستی آمده است؟

- (۱) تو کز سرای طبیعت نمی‌روی بیرون / کجا به کوی طریقت گذر توانی کرد؟ : سفر چهارم
- (۲) غیر این عقل تو حق را عقل‌هاست / که بدان تدبیر اسباب سماست: سفر اول
- (۳) مردم از حیوانی و آدم شدم / پس چه ترسم کی ز مردن کم شدم؟ : سفر سوم
- (۴) که تا دانی که در هر ذره خاک / یکی نوری است تابان گشته زان پاک: سفر دوم

گزینه درست ۴

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۱۱ فلسفه ۲

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

- گزینه صحیح ۴ است؛ نظریه امکان فقری (فقر وجودی) در اثبات خدا و توحید و مربوط به سفر دوم است.
- با سفر اول منطبق است که مباحث عمومی فلسفه است. (ردّ گزینه ۱)
 - با سفر سوم منطبق است که مراتب موجودات و ربوبیت و حکمت خدا و افعال باری است. (ردّ گزینه ۲)
 - با سفر چهارم منطبق است که تکامل و معاد و مقصد خلقت را به یاد می‌آورد. (ردّ گزینه ۳)

در سنانه:

سفرها

مباحث فلسفی کتاب اسفار

۱- سفر از خلق به حق؛	مباحث عمومی فلسفه / هستی‌شناسی
۲- سفر با حق در حق؛	توهم و فراشناسی / فراشناسی
۳- سفر از حق به سوی خلق با حق؛	مراتب موجودات و افعال خدا / حکمت و ربوبیت و افعال خدا
۴- سفر در خلق با حق؛	نفس‌شناسی و معادشناسی / انسان‌شناسی و معاد

۱۴۵ کدام عبارت با نظام فلسفی صدرایی ناسازگار است؟

- (۱) آنچه در خارج است واقعیت وجود واحد است که نمی‌تواند هم منشأ مفهوم وجود و هم ماهیت باشد.
- (۲) دیدگاه هراکلیتوس دربارهٔ وحدت اعداد با ترکیب اصول وحدت وجود و مراتب داشتن آن قابل توجیه است.
- (۳) مفهوم ماهیت در هر شیء با شیء دیگر متفاوت و متمایز است چون وجه اختصاصی آن است.
- (۴) حقیقت یکی بیش نیست و جایی برای تکثر واقعی در عالم، وجود ندارد.

گزینه درست ۱

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۱۱ فلسفه ۲

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

گزینهٔ صحیح ۱ است؛ واقعیت وجود واحد منشأ هر دو مفهوم وجود و ماهیت است اما نمی‌تواند مصداق و یا به‌ازای هر دو مفهوم وجود و ماهیت باشد.

در ستاره:

قبول واقعیت ← درک دو مفهوم مغایر ← کرامیک واقعی؟ ← دو نظر؛

{
 اصالت وجود ← ^{شباهت} وحدت وجود ← ^{تفاوت} مراتب داشتن وجود ← ^{نیاز به ذرا} فقر وجودی (امکان فقری)
 اصالت ماهیت ← ^{شباهت} جنس ← ^{تفاوت} به‌راستی در نوع ← ^{نیاز به ذرا} امکان ذاتی (ماهوی) در برهان وجودی (امکان)

۱۴۶

«پیش از شکل‌گیری یک کسب‌وکار جدید، کارآفرین به این فکر می‌کند که به تنهایی دست به اقدام بزند یا فرد دیگری را در کار خود شریک کند». به ترتیب مشخص کنید در هر یک از موارد مطرح شده کدام نوع اقدام رقم خواهد خورد؟
- وکیل‌هایی که می‌خواهند برای انجام امور دفتری خود منشی استخدام کنند تا کارها سریع‌تر انجام شود.
- تعدادی از صنعتگران خرد جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ گرد هم می‌آیند.
- فردی که پس از اتمام تحصیلات پزشکی خود می‌خواهد مطب پزشکی راه‌اندازی کند و برای این کار از دوستان و خانواده خود مقداری پول قرض می‌گیرد.

- مسئولیت محدودی که متوجه سهام‌داران یک شرکت سهامی در سود، زیان و بدهی‌ها و دعاوی است.

(۱) به تنهایی اقدام کند - افراد دیگری را شریک کند - به تنهایی اقدام کند - افراد دیگری را شریک کند

(۲) فرد دیگری را شریک کند - افراد دیگری را شریک کند - افراد دیگری را شریک کند - به تنهایی اقدام کند

(۳) به تنهایی اقدام کند - به تنهایی اقدام کند - افراد دیگری را شریک کند - افراد دیگری را شریک کند

(۴) فرد دیگری را شریک کند - به تنهایی اقدام کند - به تنهایی اقدام کند - افراد دیگری را شریک کند

۱ - ۰

تعداد تست معمول در کنکور

درس ۲

مبحث سؤال

ساده

سطح سؤال

۱

گزینه درست

هل و بررسی تست:

انواع کسب‌وکار از منظر سازمان تولید:

کسب‌وکار شخصی: متعلق به یک شخص است.

شرکت: متعلق به یک شخص نیست و چندین نفر در این کسب‌وکار شراکت دارند.

تعاونی: متعلق به یک شخص نیست و چندین فعال اقتصادی در این کسب‌وکار شراکت دارند.

مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه: متعلق به یک شخص نیست و چندین نفر در این کسب‌وکار شراکت دارند.

بررسی موارد مطرح شده:

- وکیل‌هایی که می‌خواهند برای انجام امور دفتری خود منشی استخدام کنند تا کارها سریع‌تر انجام شود. (کسب‌وکار شخصی)

- تعدادی از صنعتگران خرد جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ گرد هم می‌آیند. (تعاونی‌ها)

- فردی که پس از اتمام تحصیلات پزشکی خود می‌خواهد مطب پزشکی راه‌اندازی کند و برای این کار از دوستان و خانواده خود مقداری پول قرض می‌گیرد. (کسب‌وکار شخصی)

- مسئولیت محدودی که متوجه سهام‌داران یک شرکت سهامی در سود، زیان و بدهی‌ها و دعاوی است. (شرکت سهامی)

۱۴۷

یک بنگاه تولیدی در طول سال گذشته موفق به فروش ۷۵ درصد از محصولات خود گردیده است. اگر میزان کل محصول تولیدی این بنگاه ۳۲۰۰۰ واحد باشد و هزینه تولید هر واحد از محصول ۱۵۰۰۰ تومان باشد، به ترتیب از راست به چپ:
- چنانچه، این بنگاه موفق به فروش هر واحد محصول خود به قیمت ۳۰ هزار تومان شده باشد، درآمد تولید کننده، در سال گذشته چند تومان بوده است؟

- صاحب این کسب‌وکار می‌توانست به جای راه‌اندازی بنگاه تولیدی خود، در یک شرکت به صورت تمام‌وقت و با حقوق ماهانه ۲۵ میلیون تومان استخدام شود. بر این اساس، سود واقعی سال گذشته این تولید کننده چقدر بوده است؟

(۱) ۲۴۰/۰۰۰/۰۰۰ - ۷۲۰/۰۰۰/۰۰۰ میلیون تومان سود کرده است.

(۲) ۴۸۰/۰۰۰/۰۰۰ - ۹۶۰/۰۰۰/۰۰۰ میلیون تومان ضرر کرده است.

(۳) ۱۸۰/۰۰۰/۰۰۰ - ۹۶۰/۰۰۰/۰۰۰ میلیون تومان سود کرده است.

(۴) ۶۰/۰۰۰/۰۰۰ - ۷۲۰/۰۰۰/۰۰۰ میلیون تومان ضرر کرده است.

۱ تا ۰

تعداد تست معمول در کنکور

درس ۱ و ۳

مبحث سؤال

دشوار

سطح سؤال

۴

گزینه درست

حل و بررسی تست:

قیمت هر واحد محصول $\times$ مقدار محصول به فروش رسیده = درآمد سالانه بنگاه تولیدی

$$\Rightarrow \left(\frac{75}{1\%} \times 32000 \right) \times 30/1000 = 720/1000/1000 \text{ تومان}$$

مجموع هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم سالانه - درآمد سالانه = سود واقعی سالانه

هزینه تولید هر واحد محصول $\times$ مقدار محصول تولید شده در سال = هزینه‌های مستقیم سالانه

$$\Rightarrow 32000 \times 15000 = 480/1000/1000 \text{ تومان}$$

تومان $780/1000/1000 = 300/1000/1000 \times 12 = 25/1000/1000$ هزینه غیرمستقیم سالانه

$$\text{تومان } -60/1000/1000 = \left(\frac{480/1000/1000 + 300/1000/1000}{1000} \right) - 720/1000/1000 = \text{سود واقعی سالانه}$$

بنابراین، این تولید کننده در سال گذشته متحمل ۶۰ میلیون تومان ضرر شده است.

در ستاره:

انواع سود:

هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری (عاری) (۱)

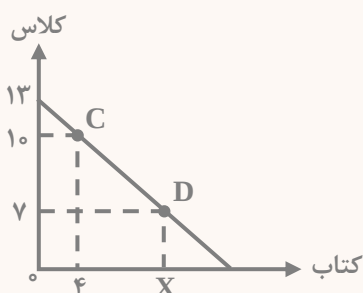
[سود ظاهری]

هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود اقتصادی (ویژه) (۲)

[سود واقعی]

- هزینه مستقیم، همان هزینه‌های آشکار یا هزینه‌های تولید است.

- هزینه غیرمستقیم، همان هزینه‌های پنهان یا هزینه فرصت است.

۱۴۸ دانش‌آموزی با توجه به نمودار مقابل قصد خرید کتاب تست و کلاس آموزشی دارد:

(الف) در صورت حرکت از نقطه D به C هزینه فرصت چیست؟

(ب) اگر این دانش‌آموز بخواهد تمامی بودجه خود را صرف خرید

کتاب تست کند، حداکثر چند کتاب تست می‌تواند تهیه کند و

کدام گزینه در این مورد صحیح است؟ (میانگین هزینه هر کتاب

۷۵ هزار تومان و هر کلاس ۱ میلیون تومان است)

(۱) شرکت در ۳ کلاس آموزشی بیشتر، (ب) ۱۷ کتاب تست تهیه می‌کند و ۲۵۰ هزار تومان پول برایش باقی می‌ماند.

(۲) خرید ۴ کتاب تست کمتر، (ب) می‌تواند ۱۳ کتاب تست تهیه کند که این باعث اتمام بودجه‌اش می‌شود.

(۳) اختصاص ۳ میلیون بودجه کمتر به کتاب تست، (ب) ۱۷ کتاب تست تهیه می‌کند و ۲۵۰ هزار تومان مازاد بودجه دارد.

(۴) اختصاص ۳ میلیون بودجه بیشتر به کلاس آموزشی، (ب) ۱۳ کتاب تست تهیه می‌کند و ۳۵۰ هزار تومان کمبود بودجه دارد.

۱ - ۰ تعداد تست معمول در کنکور

درس ۳

مبحث سؤال

دشوار

سطح سؤال

۳

گزینه درست

حل و بررسی تست:

الف) با حرکت از نقطه D به نقطه C تعداد کتاب کاهش و تعداد کلاس افزایش می‌یابد، پس هزینه فرصت حرکت از نقطه D به نقطه C از دست دادن کتاب است. ابتدا باید میزان کتاب که X است را به دست بیاوریم:

با توجه به نقطه بالایی خط بودجه که ۱۳ کلاس ۱ میلیون تومانی تهیه شده می‌توان فهمید که میزان بودجه ۱۳ میلیون تومان است.

$$7 \times 1/000/000 = 7/000/000 \rightarrow 7 \text{ کلاس}$$

نقطه D (۱۳ میلیون تومان)

$$6/000/000 \div 750/000 = 8 \rightarrow X = 8$$

در نقطه D، ۸ کتاب و در نقطه C، ۴ کتاب خریداری شده پس هزینه فرصت حرکت از نقطه D به C برابر است با خرید ۴ کتاب کمتر یا اختصاص ۳ میلیون تومان کمتر به خرید کتاب:

$$4 \times 750/000 = 3/000/000 \text{ تومان}$$

ب) این دانش آموز می‌تواند ۱۷ کتاب تهیه کند و ۲۵۰ هزار تومان پول نیز برایش باقی بماند.

$$17 \times 750/000 = 12/750/000 \text{ تومان}$$

۱۴۹ با توجه به نمودار زیر که منحنی مرز امکانات یک شرکت فرضی را نشان می‌دهد، هر کدام از شرایط زیر به کدام یک از موارد «انتقال

مرز امکانات تولید، جابه‌جا شدن روی منحنی مرز امکانات یا بدون تغییر» اشاره می‌کند؟

- هیأت مدیره شرکت به موج جدید درخواست مشتریان برای خرید نوع خاصی از بستنی توجه ندارد.
- با شروع فصل سرد، میزان تقاضا برای خرید بستنی کاهش محسوسی داشته است.
- با دستور مدیرعامل شرکت، ۵۰ نفر پرسنل جدید استخدام شده‌اند.

مقدار آبمیوه

(۱) جابه‌جایی - انتقال - جابه‌جایی

(۲) بدون تغییر - جابه‌جایی - انتقال

(۳) جابه‌جایی - جابه‌جایی - انتقال

(۴) بدون تغییر - انتقال - بدون تغییر

تعداد تست معمول در کنکور ۱ تا ۰

درس ۴

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

گزینه درست ۲

حل و بررسی تست:

عبارت اول: وقتی هیأت مدیره تصمیمی برای توجه به تغییر سلیقه مشتریان و اقدام بعدی ندارد، بنابراین تغییری در محل قرارگیری شرکت در منحنی مرز امکانات تولید اتفاق نمی‌افتد.

عبارت دوم: با کاهش تقاضا برای خرید بستنی، به احتمال زیاد شرکت برای تولید آبمیوه بیشتر از تولید تعدادی از بستنی صرف‌نظر می‌کند و این امر باعث جابه‌جایی بر روی مرز امکانات تولید خواهد شد.

عبارت سوم: ورود نیروی کار جدید به معنای افزایش منابع تولید است و این امر منجر به انتقال مرز امکانات تولید به بالا یا بیرون خواهد شد.

در سننامه:

انواع حرکت در منحنی مرز امکانات تولید:

(۱) حرکت بر روی منحنی (جابه‌جایی)

• با فرض ثابت بودن منابع، هر محصولی بیشتر تولید شود جابه‌جایی نقطه‌ای به سمت آن محصول اتفاق می‌افتد.

(۲) حرکت فرور منحنی (انتقال)

• با فرض تغییر در منابع

- افزایش منابع

* حرکت منحنی به سمت بالا و راست

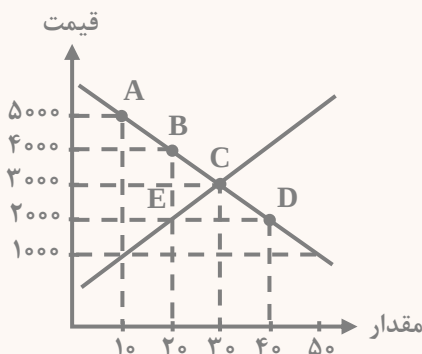
- کاهش منابع

* حرکت منحنی به سمت پایین و چپ

۱۵۰ با توجه به نمودار مقابل پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

الف) میزان پرداختی مصرف‌کنندگان در قیمت ۲۰۰۰ نسبت به نقطه تعادلی چگونه است؟

ب) چه اتفاقی منجر به حرکت از نقطه D به C می‌شود؟

(۱) ۵۰/۰۰۰ کمتر - کاهش عرضه

(۲) ۱۰/۰۰۰ بیشتر - کاهش تعرفه‌ها

(۳) ۵۰/۰۰۰ کمتر - افزایش مالیات غیرمستقیم

(۴) ۱۰/۰۰۰ بیشتر - افزایش مالیات مستقیم

تعداد تست معمول در کنکور ۱ - ۰

درس ۵

مبحث سؤال

متوسط

سطح سؤال

گزینه درست ۳

حل و بررسی تست:

الف) میزان پرداختی مصرف‌کنندگان در قیمت ۲۰۰۰ $\leftarrow 2000 \times 40 = 80000$

میزان پرداختی مصرف‌کنندگان در نقطه تعادلی $\leftarrow 3000 \times 30 = 90000$

$90000 - 80000 = 10000$ در قیمت ۲۰۰۰ پرداختی مصرف‌کنندگان ۱۰/۰۰۰ واحد پولی کمتر است.

نکته: در قیمت ۲۰۰۰ میزان تقاضا ۴۰ و عرضه ۲۰ واحد است، یعنی با وجود ۴۰ عدد تقاضا، تقاضاکنندگان فقط ۲۰ واحد خریداری و پرداخت کرده‌اند.

ب) با حرکت از نقطه D به C قیمت‌ها افزایش می‌یابد و در نتیجه عرضه بیشتر و تقاضا کمتر می‌شود.

بررسی گزینه ۱: طبق قانون عرضه با افزایش قیمت، عرضه نیز افزایش می‌یابد نه کاهش.

بررسی گزینه ۳: با وضع یا افزایش مالیات‌های غیرمستقیم، قیمت‌ها نیز افزایش یافته و با افزایش قیمت، تقاضا کاهش پیدا می‌کند.

۱۵۱ با توجه به اطلاعات جدول که مربوط به حساب‌های مالی یک کشور است:

عوارض خروج از کشور	$\frac{1}{6}$ مالیات بر دارایی
مالیات بر مصرف	۲۲۰ میلیارد تومان
مالیات بر دارایی	دو برابر VAT
مالیات سیگار و دخانیات	۱۲۰ میلیارد تومان
مالیات بر درآمد	۳۱۰ میلیارد تومان
مالیات بر ارزش افزوده	۳۰ درصد مالیات بر درآمد
مالیات خودروهای لوکس	۹۰ میلیارد تومان
عوارض گمرکی و خدماتی	۵۵ میلیارد تومان
مالیات بر درآمد اشخاص	$\frac{2}{3}$ مالیات سیگار و دخانیات

الف) میزان مهم‌ترین نوع مالیات

ب) مجموع مالیات‌های غیرمستقیم

ج) مجموع مالیات‌های مستقیم

در این کشور، به ترتیب چند میلیارد تومان خواهد بود؟

(۱) ۳۱۰ - ۵۱۹ - ۶۶۶

(۲) ۳۱۰ - ۳۹۹ - ۴۹۶

(۳) ۸۰ - ۳۶۸ - ۴۹۶

(۴) ۸۰ - ۵۱۹ - ۵۸۶

تعداد تست معمول در کنکور ۱ تا ۰

درس ۶

مبحث سؤال

دشواری

سطح سؤال

گزینه درست ۳

حل و بررسی تست:

قبل از هر محاسبه‌ای به نکات زیر توجه کنید تا چیزی را به اشتباه و اضافه محاسبه نکنید:

- مالیات سیگار و دخانیات بخشی از مالیات بر مصرف است.

- مالیات بر درآمد اشخاص بخشی از مالیات بر درآمد است.

- مالیات خودروهای لوکس بخشی از مالیات بر دارایی است.

- عوارض خروج از کشور بخشی از عوارض خدماتی و در نتیجه زیرمجموعه عوارض گمرکی و خدماتی است.
الف) مهم‌ترین نوع مالیات، مالیات بر درآمد اشخاص است و میزان آن برابر است با:

$$\frac{2}{3} \times 120 = 80 \text{ میلیارد تومان}$$

ب) مجموع مالیات‌های غیرمستقیم:

$$220 + \left(\frac{30}{100} \times 310 \right) + 55 = 368 \text{ میلیارد تومان}$$

ج) مجموع مالیات‌های مستقیم:

$$310 + \left(\frac{186}{100} \times 93 \right) = 496 \text{ میلیارد تومان}$$

در ستاره:

برای درک بهتر و دقیق‌تر و دسته‌بندی‌های مالیات‌ها، نمودار زیر را فرا بگیرید:

نکته: مالیات بر درآمد اشخاص، مهم‌ترین نوع مالیات است که فرد، بخشی از مالیات بر درآمد و شامل مالیات بر درآمد مشاغل و مالیات بر درآمد شرکت‌ها می‌شود.

۱۵۲ با توجه به اطلاعات زیر در مورد تولید دو کالای زعفران و چای در دو کشور ایران و هندوستان، کدام مورد با توجه به اصل مزیت مطلق و اصل مزیت نسبی نادرست می‌باشد؟
- ایران به ازای هر ۱ کیلو زعفران تولیدی از تولید ۴ کیلو چای صرف‌نظر می‌کند؛ هندوستان به ازای هر ۱ کیلو زعفران تولیدی از تولید ۷ کیلو چای صرف‌نظر می‌کند.

- با فرض منابع تولید یکسان در تولید چای، ایران سالانه ۳۰ تن چای و هندوستان سالانه ۲۲ تن چای تولید می‌کند.

- در هندوستان هزینه فرصت تولید چای کمتر از زعفران است.

(۱) ایران می‌تواند هر دو کالای زعفران و چای را در داخل تولید کند.

(۲) هندوستان باید چای را در داخل تولید کند.

(۳) هندوستان باید زعفران را از ایران وارد کند.

(۴) ایران باید به تولید زعفران و هندوستان باید به تولید چای بپردازد.

حل و بررسی تست:

- ایران به ازای هر ۱ کیلو زعفران تولیدی از تولید ۴ کیلو چای صرف‌نظر می‌کند؛ هندوستان به ازای هر ۱ کیلو زعفران تولیدی از تولید ۷ کیلو چای صرف‌نظر می‌کند. (ایران در مقایسه با هندوستان دارای مزیت نسبی در تولید زعفران است)
- با فرض منابع تولید یکسان در تولید چای، ایران سالانه ۳۰ تن چای و هندوستان سالانه ۲۲ تن چای تولید می‌کند. (ایران در مقایسه با هندوستان دارای مزیت مطلق در چای است)
- در هندوستان هزینه فرصت تولید چای کمتر از زعفران است. (هندوستان دارای مزیت نسبی در تولید چای است)

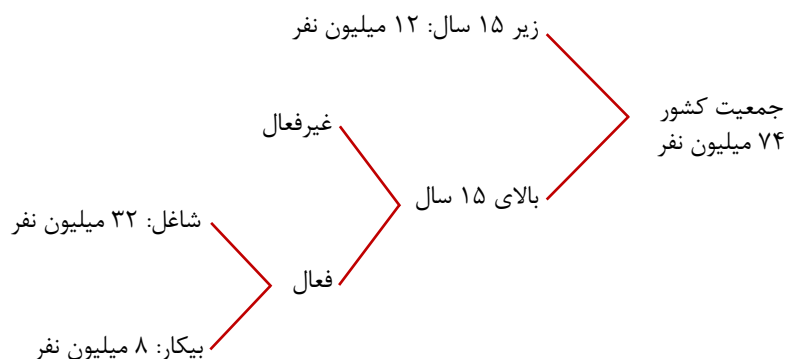
درسنامه:

در اقتصاد دو نوع مزیت داریم، **مزیت مطلق** و **مزیت نسبی**.
- **مزیت مطلق**: زمانی که در شرایط برابر و یکسان، تولید یک کالا در یک کشور در مقایسه با سایر کشورها، مقرون به صرفه‌تر صورت بگیرد.
- **مزیت نسبی**: زمانی که تولید یک محصول در کشور هزینه فرصت کمتری داشته باشد، چه در زمان مقایسه تولید محصولات مختلف در یک کشور و چه در زمان مقایسه تولید یک محصول در بین چند کشور.

۱۵۳ کشوری با ۷۴ میلیون نفر جمعیت و تعداد ۳۲ میلیون نفر شاغل با رکود اقتصادی مواجه است. در صورتی که جمعیت پایین‌تر از ۱۵ سال آن ۱۲ میلیون نفر و افراد بیکار ۸ میلیون نفر باشد، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب، کدام است؟
(الف) این کشور، دچار کدام نوع بیکاری است؟
(ب) نرخ بیکاری در این کشور، چند درصد است؟
(ج) جمعیت غیرفعال این کشور، چند میلیون نفر است؟
(۱) دوره‌ای - ۲۰ - ۲۲ (۲) اصطکاکی - ۲۰ - ۳۲ (۳) دوره‌ای - ۱۲/۹ - ۳۲ (۴) اصطکاکی - ۱۲/۹ - ۲۲

گزینه درست ۱ سطح سؤال دشوار مبحث سؤال درس ۸ تعداد تست معمول در کنکور ۱ تا ۰

حل و بررسی تست:

میلیون نفر $74 - 12 = 62 \rightarrow$ جمعیت بالای ۱۵ سال

میلیون نفر $32 + 8 = 40 \rightarrow$ جمعیت فعال

(پاسخ قسمت ج) میلیون نفر $62 - 40 = 22 \rightarrow$ جمعیت غیرفعال

(الف) بیکاری که ناشی از رکود اقتصادی باشد، بیکاری دوره‌ای نام دارد و یک بحران اقتصادی است.

$$\text{نرخ بیکاری (ب)} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100$$

$$\Rightarrow \frac{8}{40} \times 100 = 20 \text{ درصد}$$

۱۵۴ کدام یک، نمی‌تواند سیاست مناسبی برای مهار تورم توسط دولت‌ها باشد؟

- (۱) طرح ملی پیش‌فروش سکه‌های بهار آزادی ضرب سال جاری
(۲) واردات گوشت‌های یخ‌زده از کشورهای برزیل و ونزوئلا
(۳) کاهش نرخ عمومی سود سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت بانک‌ها
(۴) تسریع در روند راه‌اندازی واحدهای تولیدی جدید

گزینه درست ۳

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۹

تعداد تست معمول در کنکور

۱ تا ۰

حل و بررسی تست:

به طور کلی در علم اقتصاد، دو علت عمده برای تورم شناسایی شده است:

- ۱- کمبود عرضه در بازار: یعنی زمانی که به دلایل مختلف از جمله رکود، خشکسالی، جنگ، بلایای طبیعی و...، مقدار عرضه محصولات کمتر از تقاضای جامعه است. در این شرایط، دولت باید برای مهار تورم عرضه را افزایش دهد. این امر از طریق افزایش ظرفیت‌های تولیدی جامعه (که زمان‌بر است) و نیز واردات کالا از خارج انجام می‌شود. بنابراین، گزینه‌های ۲ و ۴ درست هستند.
- ۲- مازاد تقاضا در بازار: چنانچه رشد نقدینگی فراتر از سطح تولید جامعه باشد، ورود پول‌های بدون پشتوانه تولیدی به اقتصاد، تقاضایی ایجاد می‌کند که عرضه به اندازه آن در بازار نیست. در این شرایط برای مهار تورم دولت باید تقاضا را کاهش دهد. این امر از طریق سیاست‌های پولی انقباضی (کاهش نقدینگی در گردش) و توسط بانک مرکزی محقق می‌شود. گزینه یک مثالی برای این سیاست است.
- نکته: کاهش نرخ سود سپرده‌های بلندمدت بانکی، موجب عدم تمایل مردم به سپرده‌گذاری در این حساب‌ها می‌شود و در نتیجه نقدینگی کاهش نمی‌یابد. برای مهار تورم، دولت باید نرخ سود سپرده‌های بلندمدت را افزایش دهد.

۱۵۵ اگر درصد تغییر شاخص قیمت مصرف‌کننده سال ۱۴۰۲ برابر ۴۰ و شاخص قیمت‌ها در ابتدای آن سال معادل ۴۶۰/۰۰۰ تومان باشد.

الف مقدار شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال ۱۴۰۳ چند تومان است؟

ب در صورتی که تورم در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل به میزان ۱۵٪ افزایش یابد، در ابتدای سال ۱۴۰۴ شاخص قیمت مصرف‌کننده چند تومان خواهد بود؟

- (۱) الف (۶۴۴/۰۰۰) ب (۹۹۸/۲۰۰)
(۲) الف (۶۴۴/۰۰۰) ب (۷۴۰/۶۰۰)
(۳) الف (۵۲۹/۰۰۰) ب (۶۰۸/۳۵۰)
(۴) الف (۵۲۹/۰۰۰) ب (۹۶/۶۰۰)

گزینه درست ۱

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۹

تعداد تست معمول در کنکور

۱ - ۰

حل و بررسی تست:

الف ابتدا میزان تغییر شاخص قیمت مصرف‌کننده ۱۴۰۲ را محاسبه می‌کنیم:

$$۴۶۰/۰۰۰ \times \frac{۴۰}{۱۰۰} = ۱۸۴/۰۰۰ \text{ تومان}$$

سپس برای محاسبه شاخص قیمت‌های ابتدای سال ۱۴۰۳، شاخص قیمت ۱۴۰۲ را با میزان تغییر شاخص سال ۱۴۰۲ جمع می‌کنیم:

$$۴۶۰/۰۰۰ + ۱۸۴/۰۰۰ = ۶۴۴/۰۰۰ \text{ تومان}$$

ب ابتدا میزان تغییر شاخص قیمت مصرف‌کننده ۱۴۰۳ را محاسبه می‌کنیم:

$$۶۴۴/۰۰۰ \times \frac{۵۵}{۱۰۰} = ۳۵۴/۲۰۰ \text{ تومان}$$

سپس برای محاسبه شاخص قیمت‌های ابتدای سال ۱۴۰۴، شاخص قیمت ۱۴۰۳ را با میزان تغییر شاخص ۱۴۰۳ جمع می‌کنیم:

$$۶۴۴/۰۰۰ + ۳۵۴/۲۰۰ = ۹۹۸/۲۰۰ \text{ تومان}$$

نکته: شاخص قیمت مصرف‌کننده در انتهای هر سال = شاخص قیمت مصرف‌کننده ابتدای سال بعد

۱۵۶ کدام یک از موارد زیر، در زمره مؤلفه‌های تشکیل دهنده HDI است؟

- الف) رشد علم و فناوری
ب) امید به زندگی در بدو تولد
ج) سرانه درآمد ناخالص ملی
د) میانگین سال‌های تحصیلی
ه) مبارزه با فساد
- (۱) الف - ب - د (۲) الف - ه (۳) ب - ج - ه (۴) ب - ج - د

۱ تا ۰

تعداد تست معمول در کنکور

درس ۱۱

مبحث سؤال

ساده

سطح سؤال

۴

گزینه درست

حل و بررسی تست:

شاخص توسعه انسانی (HDI) ← یکی از شاخص‌های رایج جهانی برای اندازه‌گیری پیشرفت‌های اقتصادی کشورهای گوناگون

- مؤلفه‌های تشکیل دهنده شاخص توسعه انسانی

- امید به زندگی در بدو تولد (ب)
- میانگین سال‌های تحصیل (د)
- درآمد ناخالص ملی سرانه (ج)
- شاخص‌های نابرابری

- مؤلفه‌های منعکس شده در گزارش‌های توسعه انسانی

- نرخ باروری
- نابرابری جنسیتی
- دسترسی به آب آشامیدنی سالم
- بهداشت عمومی
- شاخص‌های فقر و پایداری محیطی

«رشد علم و فناوری» و «مبارزه با فساد» در بررسی و اندازه‌گیری شاخص توسعه انسانی یا همان HDI جایی ندارند.

در ستاره:

شاخص‌های توسعه انسانی در کنار شاخص‌های رشد، تصویر کاملی از پیشرفت کشورها ارائه نمی‌دهند، زیرا:

(۱) عدم توجه به شاخص‌هایی مانند مبارزه با فساد، بهبودهای فضای کسب و کار، رشد علم و فناوری، موفوعات محیط‌زیستی و پیشرفت‌های فرهنگی و معنوی

(۲) بی‌توجهی به تفاوت‌های بومی و محلی و تاریخی و فرهنگی کشورها در تعیین شاخص‌های پیشرفت

(۳) در نظر نگرفتن تفاوت ارزش‌های اجتماعی - اقتصادی میان جوامع مختلف

نکته مهم: برخی از کشورها و سازمان‌های بین‌المللی در طول سده‌های گذشته، از شاخص‌های توسعه و همچنین نواحی که ظاهراً با هدف توسعه اقتصادی به وجود آمده‌اند، برای تمایل الگوها و سبک زندگی غربی استفاده کرده‌اند.

۱۵۷

فردی پس از مراجعه به نمایشگاه مبلمان و مشاهده تنوع زیاد کالاها و انواع تخفیف‌ها، تصمیم به خرید یک دست مبل راحتی جهت استفاده در بالکن منزلی که قرار است دو سال دیگر آماده شود می‌گیرد و پس از خرید، آن را در انباری منزل فعلی خود نگهداری می‌کند. کدام گزینه تبیین درستی از رفتار این فرد در خرید نیست؟

(۱) این فرد از روش مصرف مسئولانه «بازداشتن» استفاده نکرده است.

(۲) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌های این فرد تأثیرگذار بوده است.

(۳) این فرد باید درآمد متغیر و ثابت خود را به صورت ماهانه مشخص می‌کرد.

(۴) کالای خریداری شده توسط این فرد مشمول پرداخت خمس می‌شود.

گزینه درست ۳

سطح سؤال ساده

مبحث سؤال

درس ۱۲، ۱۳

تعداد تست معمول در کنکور

۱ - ۰

حل و بررسی تست:

- بررسی گزینه ۱: بازداشتن (از اسراف و زیاده‌روی) یعنی نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرند، با توجه به اینکه این فرد باید دو سال کالا را در انباری منزل نگهداری کند و تا دو سال به آن نیاز ندارد، باید از خرید آن دست نگه می‌داشت.

- بررسی گزینه ۲: وقتی فقط به دلیل اینکه حراج یا فروش ویژه اعلام شده خرید می‌کنیم، یعنی حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری ما اثر گذاشته‌اند.

- بررسی گزینه ۳: فرایند مشخص کردن هزینه‌های ثابت و متغیر از مراحل بودجه‌بندی است نه خرید!

- بررسی گزینه ۴: اقلام مصرفی که خریداری شده ولی در مدت یک سال مصرف نشده‌اند مشمول پرداخت خمس می‌گردند.

۱۵۸

فرد A مقداری از سهام یک شرکت ارتباطی، فرد B مقداری از سهام یک شرکت سیمانی و فرد C مقداری از سهام یک شرکت حمل‌ونقل را در عرضه اولیه توسط شرکت‌های پذیرهنویسی‌شان خریداری کرده‌اند. با توجه به اطلاعات ارائه شده پاسخ پرسش‌های زیر کدامند؟
الف) کدام یک هزینه بیشتری برای خرید سهام کرده است؟

سرمایه‌گذار	قیمت اسمی هر سهم	قیمت بازاری هر سهم	تعداد سهام
فرد A	۲۱۰ تومان	۲۹۰ تومان	۶۰
فرد B	۱۶۵ تومان	۲۳۰ تومان	۷۰
فرد C	۳۰۰ تومان	۴۰۰ تومان	۴۲

(ب) کدام یک سود بیشتری کرده است؟

(۱) الف فرد A (ب) فرد A

(۲) الف فرد B (ب) فرد C

(۳) الف فرد C (ب) فرد C

(۴) الف فرد B (ب) فرد B

گزینه درست ۱

سطح سؤال دشوار

مبحث سؤال

درس ۱۴

تعداد تست معمول در کنکور

۱ - ۰

حل و بررسی تست:

الف) محاسبه میزان هزینه کل خرید سهام

تعداد سهام خریداری شده $\times$ قیمت اسمی (اولیه)

بیشترین هزینه برای خرید سهام توسط فرد A و C صرف شده است.

تومان $210 \times 60 = 12600 \rightarrow$ فرد A

تومان $165 \times 70 = 11550 \rightarrow$ فرد B

تومان $300 \times 42 = 12600 \rightarrow$ فرد C

(ب) با محاسبه اختلاف قیمت اسمی و بازاری، میزان سود افراد را محاسبه می‌کنیم.

چون قیمت بازاری کل سهام هر فرد را نداریم، ابتدا آن را محاسبه می‌کنیم:

تومان $290 \times 60 = 17400 \rightarrow$ فرد A

تومان $230 \times 70 = 16100 \rightarrow$ فرد B

تومان $400 \times 42 = 16800 \rightarrow$ فرد C

سپس با محاسبه اختلاف قیمت اسمی و بازاری کل سهام خریداری شده هر فرد، سود هر فرد را محاسبه می‌کنیم:

فرد A بیشترین سود را برده است → تومان $17/400 - 12/600 = 4/800$ → فرد A

تومان $16/100 - 11/550 = 4/550$ → فرد B

تومان $16/800 - 12/600 = 4/200$ → فرد C

۱۵۹

هر کدام از عبارت‌های زیر، به ترتیب، مربوط به کدام یک از روش‌های پس‌انداز و سرمایه‌گذاری است؟

– دریافت سود علاوه بر اصل پول پس از انقضای مدت سررسید

– منجمد ساختن سرمایه‌های افراد جامعه

– عدم تغییر نرخ سود تا پایان دوره قرارداد

– افزایش سطح تولید کشور و اضافه شدن درآمد جدید به مردم

(۱) اوراق مشارکت – خرید طلا – سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت – سهام

(۲) خرید سهام شرکت‌ها – سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت – اوراق مشارکت – طلا

(۳) سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت – خرید طلا – سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت – سهام

(۴) اوراق مشارکت – خرید طلا – سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت – اوراق مشارکت

گزینه درست ۱

سطح سؤال متوسط

مبحث سؤال

درس ۱۴

تعداد تست معمول در کنکور

۱

حل و بررسی تست:

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: پس از انقضای مدت سررسید اوراق مشارکت، دارنده و خریدار این اوراق، علاوه بر اصل پول (سرمایه)، سود آن را هم می‌گیرد.

عبارت دوم: با خرید طلا توسط مردم به قصد سرمایه‌گذاری و پس‌انداز، پول‌هایی که می‌توانست صرف سرمایه‌گذاری‌های مولد در اقتصاد شود، در چیزی مثل طلا منجمد می‌شود.

عبارت سوم: نرخ سود سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت بانک‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند. این ویژگی، هم می‌تواند مزیت و هم می‌تواند عیب این نوع از سپرده‌های بانکی قلمداد شود.

عبارت چهارم: با خرید سهام شرکت‌های سهامی توسط مردم، هم مشکل کمبود سرمایه شرکت حل می‌شود و هم درآمد دیگری به مردم اضافه می‌شود و سطح تولید در کشور افزایش می‌یابد.

در ستاره:

فریر طلا:

- ارزش خود را در زمان تورم حفظ می‌کند.
- نیاز به پول زیاد ندارد و هر زمان قابل فروش است.
- براساس تفاوت قیمت زمان فریر و زمان فروش، سود خواهد داشت.
- برای اقتصاد کشور، مشکل ایجاد می‌کند.

منجمد شدن پول‌هایی که می‌توانست صرف سرمایه‌گذاری‌های مولد در اقتصاد شود.

سرمایه‌گذاری‌های مولد ← به ظرفیت تولیدی کشور با ایجاد کارفرمات و شرکت‌های فریر یا توسعه ظرفیت آن‌ها کمک می‌کنند.

۱۶۰ با توجه به اطلاعات وضعیت توزیع درآمد برای کشورهای در جدول زیر، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

کشور	سهام دهک اول	سهام دهک چهارم	سهام دهک دهم
چین	۲	۵	۴ برابر دهک چهارم
ژاپن	۶	۷/۵	۲۱
مالزی	$\frac{1}{2}$ دهک چهارم	۸	۲۴
تایوان	۵	۷	۲۰

الف) توزیع درآمد در کدام کشور مناسب‌تر است؟

ب) توزیع درآمد در کدام جامعه، نامناسب‌تر است؟

(۱) تایوان - چین

(۲) ژاپن - چین

(۳) تایوان - مالزی

(۴) ژاپن - مالزی

مل و بررسی تست:

$$\text{سهام دهک دهم (۱۰ درصد بالا)} = \frac{\text{فرمول محاسبه شاخص دهک}}{\text{سهام دهک اول (۱۰ درصد پایین)}}$$

بنابراین، سهم دهک چهارم در جدول انحرافی بوده و اهمیتی ندارد.

تفسیر شاخص دهک:

- هر چه کوچک‌تر باشد $\leftarrow$ نشان دهنده توزیع مناسب‌تر و عادلانه‌تر درآمد است. $\leftarrow$ فقر کمتر + نابرابری کمتر $\leftarrow$ در نتیجه

- هر چه بزرگ‌تر باشد $\leftarrow$ نشان دهنده توزیع نامناسب‌تر و ناعادلانه‌تر درآمد است. $\leftarrow$ فقر بیشتر + نابرابری بیشتر $\leftarrow$ در نتیجه

شاخص دهک

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{چین} \rightarrow \frac{4 \times 5}{2} = \frac{20}{2} = 10 \text{ (نامناسب‌ترین)} \\ \text{ژاپن} \rightarrow \frac{21}{6} = 3.5 \text{ (مناسب‌ترین)} \\ \text{مالزی} \rightarrow \frac{24}{8 \times \frac{1}{2}} = \frac{24}{4} = 6 \\ \text{تایوان} \rightarrow \frac{20}{5} = 4 \end{array} \right.$$

در ستاره:

نکات بسیار مهم درباره جدول دهک‌ها:

(۱) جدول دهک جمعیت کشور را به ۱۰ گروه مساوی تقسیم می‌کند $\leftarrow$ هر دهک = ۱۰ درصد جمعیت یا $\frac{1}{10}$ جمعیت

(۲) در جدول دهک، همیشه دهک اول کم‌ترین سهم را از درآمد ملی دارد و دهک دهم بیشترین سهم

(۳) قاعده طلایی و مهم جدول دهک:

سهم دهک بعدی $\leq$ سهم هر دهک $\leq$ سهم دهک قبلی

(۴) مجموع سهم تمام دهک‌ها $\leftarrow$ ۱۰۰ درصد

